

Budhismaj Tradukoj

(6)

**SUTRO
DE CENT PARABOLOJ**

百喻经

Budhana Retejo Esperantista

<http://www.budhano.cn>

SUTRO DE CENT PARABOLOJ

**Verkis Sangasena
Ĉinigis Gunavridi**

Esperantigis Miaohui

BUDHANA RETEJO ESPERANTISTA

<http://www.budhano.cn>

Prefaco.....	1
1. Manĝi salon.....	4
2. Melki bovinon.....	5
3. Vundiĝo pro piroj.....	6
4. Virino sin ŝajnis morta.....	7
5. Soifa malsaĝulo.....	9
6. Malsaĝulo kaj mortinta filo.....	10
7. Nomi aliulon frato.....	12
8. Pri la ŝtelitaj vestoj.....	14
9. Laŭdo al la patro.....	16
10. Konstruado de trietaĝa domo.....	17
11. Bramano, kiu mortigis sian filon	19
12. Kuri kandon.....	21
13. Koleremo.....	22
14. Mortigi la gvidiston.....	24
15. Rapida kreskigo al la reĝidino.....	26
16. Akvumi sukerkanon.....	28
17. Ŝuldo de duono de monero.....	29
18. Proksimiĝi al akrigilo.....	30

19. Perdo de arĝenta bovlo.....	31
20. Babilado pri la krueleco de la reĝo.....	33
21. Metodo por havi plian filon.....	35
22. Komerco per kalambako.....	36
23. Paki malnovaĵon per silkaĵo.....	37
24. Semi rostitan sezamon.....	38
25. Rakonto pri akvo kaj fajro.....	39
26. Imiti palpebrumadon de la reĝo.....	40
27. Metodo por kuraci vundon.....	42
28. Ŝanĝi la nazon de la edzino.....	43
29. Bruligi la malnovan vestaĵon.....	45
30. Rakonto pri ŝafisto.....	47
31. Dungi metiiston pri argilaĵo.....	49
32. Komercisto ŝtelis oron.....	51
33. Haki arbon por preni frukton.....	52
34. Transporti dolĉan akvon.....	54
35. Spegulo sur trezoro.....	56
36. Elpreni la okulojn de ermito.....	58
37. Mortigi bovojn.....	60

38. Trinki akvon el ligna tubo.....	61
39. Ĥmiri la domon.....	63
40. Sufero pro kalveco.....	65
41. Kverelo inter Du Demonoj.....	67
42. Protekti kamelan felon.....	69
43. Granda ofero por bagatelaĵo.....	71
44. Satiĝo pro duona kuko.....	72
45. Gardi pordon.....	74
46. Ŝteli gruntbovon.....	76
47. Imiti pepadon.....	78
48. besto kaj arbo.....	80
49. Disputo pri la trovitaj haroj.....	81
50. Kuraci ĝibon.....	82
51. Komuna servistino.....	83
52. Muzikisto kaj la reĝo.....	84
53. Reciproka venĝo.....	85
54. La kapo kaj vosto.....	86
55. Lojala Subulo.....	87
56. Postulo al “Nenio”	89

57. Piedbati buŝon de prestiĝulo.....	91
58. Dividi heredaĵon.....	93
59. Rigardi botelfaradon.....	95
60. bildo de Oro.....	97
61. La kreaĵo de brama disĉiplo.....	99
62. Manĝi fazanaĵon por resaniĝo.....	101
63. Teruriĝo pro la rakŝasa kostumo.....	103
64. “Demono” en la malnova domo.....	105
65. Kvincent kneloj.....	107
66. Reciti Stirmetodon.....	112
67. Geedzoj silente manĝas kukon.....	114
68. Sinvenĝo.....	116
69. Rapida Manĝado.....	117
70. Gustumi mangojn.....	119
71. Blindiĝo pro la edzinoj.....	121
72. Buŝo da milio.....	122
73. Mensogo pri morto de la ĉevalo.....	124
74. Eviti punon.....	126
75. Perdo de ambaŭ urno kaj kamelo.....	127

76. Aspiro al Reĝidino.....	129
77. Melki Virazenon.....	131
78. Hastema Filo.....	133
79. Porti Benkojn por la Reĝo.....	135
80. Klistero.....	136
81. Venĝo kontraŭ urso.....	138
82. Semi tritikon.....	139
83. Venĝo de simio.....	141
84. Bati hundojn pro la luna eklipso.....	142
85. Virino kun okula malsano.....	143
86. Protekti orelingojn.....	144
87. Dividi ŝtelaĵon.....	146
88. Simio kaj sojfaboj.....	147
89. Ora putoro.....	148
90. Malriĉulo kaj trovita mono.....	149
91. Revo de malriĉulo.....	151
92. Knabo kaj knelo.....	152
93. Maljunulino kaj urso.....	153
94. Kanalo “Manio”.....	155

95. Rakonto pri gekolomboj.....	157
96. Falsa blindulo.....	159
97. Perdo de vestaĵo kaj ora monero.....	160
98. Mortigo al testudo.....	162
Kvarversoj.....	163
Terminoj.....	165

PREFACO

Jen kiel mi aŭdis. Foje la Budho estis en Monaĥejo Karanda Bambubosko¹ de Raĝagriho² kune kun homamaso el tridek ses mil bikŝuoj, bodisatvoj kaj okspecaj malhomaj protektantoj³ de Budhismo.

En la kunsido ankaŭ estis kvincent bramanoj kaj alireligianoj. Ili stariĝis de sur la sidejoj kaj diris al la Budho: “Ni aŭdis, ke budhismo havas senkompareble profundan scion, do ni venis por peti de vi instruon. Bonvolu instrui nin.”

La Budho respondis: “Bonege!”

Demando: “Ĉu la mondo estas reala aŭ ne?”

Respondo: “Ĝi estas kaj reala kaj ne.”

Demando: “Se la mondo estas reala, kial vi diris ne? Se ĝi estas ne reala, kial vi diris jes?”

Respondo: “Ĝi estas reala nur por la vivantoj kaj nereala por la mortintoj. Do mi povas diri, ke ĝi estas kaj reala kaj ne.”

Demando: “De kie estiĝis homoj?”

Respondo: “Homoj estiĝis de kvin cerealoj⁴.”

Demando: “De kie estiĝis la kvin cerealoj?”

Respondo: “La kvin cerealoj estiĝis el la kvar elementoj⁵, nome: la tero, akvo, fajro kaj vento.”

Demando: “De kie estiĝis la fajro, vento kaj aliaj el la kvar elementoj?”

Respondo: “La fajro, vento kaj la aliaj el la kvar elementoj estiĝis el senenteco.”

Demando: “De kie estiĝis la senenteco?”

Respondo: “El neekzisteco.”

Demando: “De kie estiĝis la neekzisteco?”

Respondo: “El naturo.”

Demando: “De kie estiĝis la naturo?”

Respondo: “El nirvano.”

Demando: “De kie estiĝis la nirvano?”

La Budho demandis: “Kial vi demandas tiel profunde nun? Nirvano estas stato de absoluta liberiĝo el vivo kaj morto.”

Demando: “Ĉu la Budho nirvaniĝis?”

Respondo: “Mi ne nirvaniĝis.”

“Se vi ne nirvaniĝis, kiel vi scias, ke nirvano estas eterna kaj feliĉa?”

La Budho diris: “Respondu, ĉu la vivestaĵoj en la mondo estas feliĉaj aŭ suferaj?”

Respondo: “Ili estas ege suferaj.”

La Budho demandis: “Kiel vi diras, ke la vivestaĵoj estas suferaj?”

Respondo: “Mi vidis, ke vivestaĵoj suferas netolereble kiam ili mortas, do mi scias pri la morta sufero.”

La Budho diris: “Vi ankoraŭ ne mortis, tamen vi bone scias la suferon de morto; Mi vidis, ke budhoj el la dek direktoj nek naskiĝas nek mortas, do mi scias, ke nirvano estas eterna kaj feliĉa.”

Al la kvincent alireligianoj subite aperis kompreno kaj fido. Ili laŭvole akceptis la kvin maksimumojn⁶ de la Budho kaj atingis la staton de sotapano⁷. Post tio, ili residiĝis.

La Budho diris: “Bone aŭskultu! Mi predikos al vi per paraboloj.”

1. MANĜI SALON

Antaŭe malsaĝulo gastis ĉe alia homo. La gastiganto regalis lin per manĝaĵo. Li sentis, ke la manĝaĵo estas sengusta. Aŭdinte tion, la gastiganto ree aldonis iom da salo en la manĝaĵon.

La malsaĝulo trovis, ke la manĝaĵo estas pli bongusta, li do pensis: “La manĝaĵo plibongustiĝis pro la salo. Nur iom da salo povas tiel bongustigi la manĝaĵon, ĉu pli da salo ne farus ĝin des pli bongusta?”

Li ekmanĝis nur salon pro manko de saĝo. Tio damaĝis lian gustosenson kaj suferigis lin.

Aŭdinte, ke oni povas atingi sukceson en sia religia praktikado per abstinado de manĝon, iuj praktikantoj de aliaj religioj sin detenas de manĝo dum sep aŭ dek kvin tagoj, sed ilia ago nur suferigas ilin anstataŭ helpi ilin al sukceso. Ankaŭ ili similas al la malsaĝulo, kiu manĝis nur salon por ĝui bongustecon, sed fine damaĝis sian gustosenson.

2. MELKI BOVINON

Antaŭe estis malsaĝulo. Li volis regali gastojn per festeno, kaj devis kolekti lakton por tio. Li pensis: “Se mi melkos la bovinon ĉiutage, la lakto multiĝos. Mi ne havas sufiĉe da tenujoj por ĝi. Krome, ĝi facile ranciĝos. Estas plibone lasi ĝin en la ventro de la bovino. Mi tuj elprenos ĝin nur ĉe la festeno.

Tiel decidinte, li kaptis la bovinon kaj bovidon, kaj ligis ilin aparte.

Monaton poste, li bonvenigis gastojn kaj komencis prepari la festenon. Kiam li alkondukis la bovinon por melki ĝin, la bovino ne plu donis lakton. La gastoj aŭ koleris aŭ mokridis je li.

Iuj malsaĝuloj kondutas same. Ili volas havigi al si meriton per almozdono, sed diras: “Mi donos grandan almozon nur kiam mi riĉiĝos.” Sed antaŭ la riĉiĝo ili perdas la havaĵon pro la guberniestroj, rabistoj aŭ la fatalaĵoj de akvo kaj incendio, aŭ ili perdas la vivon. Se oni ne faras la almozdonon senprokraste, la rezulto estas simila.

3. VUNDIĜO PRO PIROJ

Iam estis kalva malsaĝulo. Iu senĉese ĵetis pirojn sur lian kapon kaj vundis lin. La malsaĝulo eltenis tion silente anstataŭ forfuĝi.

Vidinte tion, oni diris al li: “Kial vi ne forkuru, sed eltenas la baton ĝis vundiĝo?”

La malsaĝulo respondis: “La batanto havas nur forton anstataŭ saĝon. Vidinte, ke mia kapo estas senhara, li prenis ĝin kiel ŝtonon. Tial li senĉese batis min je la kapo per piroj kaj vundis ĝin.”

Oni diris: “Estas vi, al kiu mankas saĝo. Kial vi ankoraŭ opinias, ke li estas tia? Se vi havas iom da saĝo, kial vi ne forkuris anstataŭ esti senĉese batita ĝis la kapvundiĝo.”

Iuj bikŝuoj estas samaj. Anstataŭ praktiki meditadon, observi disciplinojn kaj lerni budhan instruon, ili atentigas nur pri la ekstera figuro por ĉasi profiton. Ili kondutas simile al la malsaĝulo, kiu ne sciis forfuĝi de bato sed opiniis, ke la batanto estas malsaĝa.

4. VIRINO SIN ŜAJNIGIS MORTA

Iam estis malsaĝulo. Lia edzino estis ĉarma. Li tre amis ŝin, sed ŝi estis nek fidela nek ĉasta. Poste, kiam ŝi kontaktis aliajn homojn, ŝi dronis en volupto kaj volis forlasi la edzon por sin ĵeti en la sinon de la adultulo. Ŝi do ŝtele diris al iu maljunulino: “Trovu virinan kadavron kaj metu ĝin en mian ĉambron post mia foriro. Diru al mia edzo, ke mi jam mortis.”

Post la eliro de la malsaĝulo, la maljunulino trovis virinan kadavron, kaj portis ĝin en lian domon. Kiam la malsaĝulo revenis hejmen, ŝi diris al li: “Via edzino jam mortis.”

La malsaĝulo pririgardis la kadavron kaj vere kredis, ke la kadavro estas la korpo de la edzino. Li do lamentis dolore. Poste, li kremaciis la kadavron per multe da oleo kaj brulligno, metis la cindron en saketon kaj tenis ĝin en la sino tagnokte.

Kiam la malĉastulino enuiĝis pri la adultulo kaj revenis hejmen, ŝi diris al la edzo: “Mi estas via edzino.”

La edzo respondis: “Mia kara edzino jam mortis. Kiu vi estas? Kial vi eĉ kuraĝas ŝajnigi vin kiel mian karan edzinon?” La virino klarigis multfoje, sed neniel sukcesis konvinki la edzon.

Ankaŭ iuj praktikantoj de aliaj religioj kondutas same. Aŭdinte malĝustajn dirojn, ili estas mistifikitaj kaj persiste kredas tion vera. Kvankam ili aŭdas veran instruon poste, ili rifuzas kredi kaj akcepti ĝin.

5. SOIFA MALSAGULO

Iam estis homo, al kiu mankis saĝo. Li soifegis kaj deziris trinki akvon. Vidinte vaporon estiĝantan pro varma vetero, li opiniis, ke ĝi estas akvo. Li do iris al ĝia direkto eĉ ĝis li atingis la Hindian Riveron. Sed, atinginte la riveron, li nur gapis anstataŭ ektrinki.

Oni demandis al li: “Vi serĉis akvon pro soifo, sed kial vi ne ektrinku starante ĉe la akvo?”

La malsaĝulo respondis: “Mi trinkus se mi povus eltrinki la tutan riveron. Sed estas tro da akvo por eltrinki, mi do trinku neniom.”

Aŭdinte tion, ĉiuj eksplodis de ridego.

Simile, iuj praktikantoj de aliaj religioj sin tenas al malĝusta vidpunkto. Ili ne akceptas la budhismajn disciplinojn, opiniante, ke ili ne povas tute observi ilin. Pro tio ili daŭre vivos en la samsaro de la ses vivstatoj kaj havos neniom da ebleco por sin liberigi en la estonteco. Ili similas al la malsaĝulo, kiu rifuzis trinki akvon ĉe la rivero kaj ricevis mokon de aliaj homoj.

6. MALSAĜULO KAJ MORTINTA FILO

Iam antaŭe, malsaĝulo havis sep filojn. Unu el ili mortis. Vidinte tion, la malsaĝulo volis forlasi la domon por cedi ĝin al la mortinto.

Kiam oni informiĝis pri tio, ili diris al li: “Vivantoj kaj mortintoj apartenas al malsamaj mondoj. Vi devas tuj bele vesti kaj enterigi lin en malproksimo. Kial vi restigos lin en la domo dum vi forlasos?”

La malsaĝulo ekpensis: “Se mi devas lin enterigi anstataŭ restigi en la domo, mi mortigos alian filon por ligi lin al alia pinto de la portvektio. Tiel mi portos ilin pli facile.” Li do mortigis alian filon, portis ambaŭ kadavrojn malproksimen kaj enterigis ilin.

Pro tio oni ridis lin, opiniante, ke ili neniam vidis tiel stultan homon.

Bikŝuo faras maldecaĵon kontraŭ disciplino sed ne kuraĝas konfesi, do li kaŝas tion kun aserto, ke li kondutas pure. Saĝuloj diras al li: “Kiel monaĥo vi

devas tiel observi disciplinojn kiel teni perlojn atente por ne perdi ilin. Kial vi kontraŭis disciplinon sed ne pente konfesi vian kulpon?” La kulpinto diras: “Se mi devas konfesi, mi kontraŭu ankaŭ aliajn disciplinojn por konfesi samtempe.” Do li faras aliajn malbonajn kondutojn kontraŭ la disciplinoj kaj poste konfesas la kulpojn samtempe. Li kondutas simile al la malsaĝulo, kiu mortigis alian filon post la morto de unu.

7. NOMI ALIULON FRATO

Antaŭe vivis homo ne nur bela kaj saĝa, sed ankaŭ tre riĉa. Ĉiuj en la mondo laŭdis lin.

Vidinte tion, malsaĝulo prenis lin kiel sian fraton por peti monon laŭ bezono, sed ne plu nomis lin frato kiam li vidis, ke la “frato” repagas ŝuldon.

La aliaj homoj diris al la malsaĝulo: “Kiel malsaĝa vi estas! Kial vi nomis lin frato kiam vi bezonis monon, sed ne plu rigardis lin kiel vian fraton kiam li ŝuldis monon?”

La malsaĝulo respondis: “Mi rigardis lin kiel mian fraton nur por peti de li monon, sed fakte li tute ne estas mia frato. Do kiam li ŝuldis monon, mi ne plu nomis lin frato.”

Neniu povis sin deteni de rido aŭdinte tion.

Tiaj estas iuj kredantoj de la aliaj religioj. Ili aŭdas la instruon de la Budho, kaj prenas ĝin kiel sian propran. Kiam oni proponas, ke ili praktiku la instruon, ili

rifuzas dirante: “Mi instruas homojn per la vortoj de la Budho nur por min profitigi, sed mi tute ne prenas ĝin kiel la veron, do kial mi devas praktiki ĝin?”

Tio similas al la malsaĝulo, kiu rigardis alian homon kiel sian fraton por akiri monon sed diris, ke la homo ne estas lia frato kiam li vidis, ke tiu havas ŝuldon.

8. PRI LA ŜTELITAJ VESTOJ

Iam antaŭe barbara montano ŝtelis aĵojn el trezorejo de la reĝo kaj forkuris malproksimen. La reĝo sendis siajn subulojn al diversaj lokoj por kapti lin. Fine oni trovis lin kaj eskortis lin al la reĝo. La reĝo demandis, de kie li havigis al si la vestojn. Li respondis: “La vestoj apartenis al mia avo.”

La reĝo ordonis, ke li sin vestu per la vestoj. La vestoj ne estis heredaĵoj de la montano, do li tute ne sciis kiel sin vesti per ili konvene. Li surpiedigis tion, kion oni surportas sur la manoj kaj surkapigis tion, kion oni surhavas ĉirkaŭ la talio.

Vidinte tion, la reĝo kunvenigis la korteganojn kaj informis ilin pri la afero. Li diris al la ŝtelisto: “Se la vestoj estus hereditaj de via avo, vi devus scii kiel vin vesti per ili. Kial vi surportis ilin malkonvene kaj surmetis la suprajn vestaĵojn malsupre? Pro via fuŝaĵo ni scias bone, ke la vestoj estas viaj ŝtelaĵoj anstataŭ heredaĵoj.”

Mi prenas la rakonton kiel simbolon. La reĝo simbolas la Budhon kaj la trezoro simbolas la Darmon. La malsaĝa montano simbolas kredantojn de aliaj religioj. Subaŭskultinte la budhan instruon, ili metas ĝin en sian doktrinon kiel la propran scion. Tamen pro la senscieco, ili uzas ĝin mise kaj mistifikas aliajn homojn anstataŭ scii la veran signifon. Ili similas al la montano, kiu ŝtelis valorajn vestojn de la reĝo, sed nek sciis detale pri ili nek povis vestiĝi konvene per ili.

9. LAŬDO AL LA PATRO

Antaŭe iu laŭdis sian patron pri la virto kaj diris: “Mia patro estas bonkora. Li ne malutilas nek ŝtelas. Li estas honesta kaj oferema.”

Aŭdinte tion, malsaĝulo ekpensis pri sia patro kaj diris: “La virto de mia patro estas pli supera ol tiu de la via.”

La aliaj homoj demandis: “Bonvolu diri al mi, kiajn virtojn li havas?”

La malsaĝulo respondis: “Mia patro abstinis de volupto ekde la infaneco, kaj sin tenas pura kontraŭ seksumado.”

Oni refutis: “Se via patro abstinis de volupto, kiel li generis vin?” Ĉiuj ridis pri tio.

Stulta homo en la mondo intencas laŭdi iun, sed kaŭzas malhonoron pro sia senscio pri la fakto. Ili similas al la malsaĝulo, kiu deziris laŭdi la patron, sed rezultigis la malon.

10. KONSTRUADO DE TRIETAĜA DOMO

Antaŭe vivis malsaĝulo riĉa sed senscia. Kiam li vizitis alian riĉulon, li vidis lian trietaĝan domon altan, luksan, vastan kaj helan. Li ekŝatis ĝin kaj pensis: “Mi ne estas malpli riĉa ol li. Kial mi ne konstruigu tiel belan etaĝdomon?”

Li tuj alvenigis ĉarpentiston kaj demandis: “Ĉu vi kapablas konstrui etaĝdomon, kiu estas tiel bela kiel tiu de la alia riĉulo?”

La ĉarpentisto respondis: “Jes, lian etaĝdomon konstruis mi mem.”

La riĉulo ordonis: “Nun konstruu tian etaĝdomon por mi.”

La ĉarpentisto tuj mezuris la sidejon kaj ekkonstruis fundamenton por la etaĝdomo.

Vidinte tion, la riĉulo neniel komprenis la intencon de la ĉarpentisto. Li demandis suspekteme: “Kion vi faras?”

La ĉarpentisto respondis: “Mi konstruas trietaĝan domon.”

La malsaĝulo diris: “Mi ne deziras la malsuprajn du etaĝojn de la domo. Konstruu por mi nur la plej supran.”

La ĉarpentisto respondis: “Tute neeble. Kiel oni povas konstrui la duan etaĝon sen la unua, kaj la trian etaĝon sen malsupraj du etaĝoj?”

La malsaĝulo ripetis: “Mi ne volas malsuprajn du etaĝojn. Vi devas konstrui por mi nur la plej supran etaĝon.”

Aŭdinte tion, oni mokridis lin, dirante: “Kiu povas konstrui la supran etaĝdomon sen la malsupraj!”

Iuj el la kvarspecaj disĉiploj⁸ de la Budho nek praktikas diligente nek estimas la Tri Juvelojn⁹. Ili estas maldiligentaj en strebado al la sankteco, sed ili diras: “Mi ne volas la malsuperajn tri atingojn. Mi nur deziras atingi la arahantecon.” Oni mokas ilin kiel la malsaĝulon.

11. BRAMANO, KIU MORTIGIS SIAN FILON

Iam antaŭe bramano pretendis, ke li estas erudicia, kaj lertas pri astrologio kaj ĉiuj aliaj artoj. Opiniante, ke li estas tiel eminenta, li volis paradi per sia kapablo. Li do iris al alia lando, kaj ploregis dolore tenante sian filon en la sino.

Oni demandis al li: “Pro kio vi ploras?”

La bramano respondis: “Tiu ĉi knabeto mortos en sep tagoj, kaj mi ploras pro mia kordoloro.”

Ili konsolis lin: “La longeco de homa vivo estas malfacile aŭgurebla, kaj oni facile eraras en la kalkulado. Eble li ne mortos en sep tagoj. Kial vi ploras anticipe pro tio?”

La bramano respondis: “Mia aŭguro neniam eraras eĉ se mallumiĝus la suno kaj luno, kaj falus la steloj.”

Sorĉite de la prestiĝo kaj profito, li mortigis la propran filon en la sepa tago por pravigi sian aŭguron.

Informiĝinte pri la morto de la knabo post sep tagoj, oni admiris lian kapablon: “Jen vera ĉiosciulo! Li pravas en la aŭguro.”

Ili kredis kaj estimis lin.

Por akiri famon kaj profiton, iuj el la kvarspecaj disĉiploj de la Budho mensogas, ke ili jam sanktiĝis. Iuj malsaĝuloj eĉ murdas homojn por sin ŝajnigi bonkoraj, sed ili senfine suferos en la estonteco pro tio. Ili similas al la bramano, kiu trompis homojn per mortigo al sia filo.

12. KUIRI KANDON

Iam antaŭe, dum malsaĝulo kristaligis kandon, riĉulo venis al li. La malsaĝulo pensis: “Mi devas regali lin per akvo kun kando.” Do li metis iom da akvo en la poton super la fajro kaj ekventumis la akvon desupre por malvarmigi ĝin.

Oni diris al li: “Kiel vi povus malvarmigi la akvon per senĉesa ventumado se vi ne estingus la fajron!” Ĉiuj homoj mokridis lin.

Anstataŭ malpliigi la fajron de siaj ardaj kleŝoj, iuj praktikantoj de aliaj religioj praktikas asketismon, kuŝas sur dornoj kaj rostas sian korpon per fajro por atingi liberiĝon agrablan kaj pacan. Ili klopodas vane, kaj estas mokitaj de saĝuloj. Ilia sufero daŭras ne nur nun, sed ankaŭ ĝis la nemezurebla estonteco.

13. KOLEREMO

Antaŭe viro babilis kun multaj homoj en la ĉambro. Li laŭdis, ke iu havas bonan virton krom nur du mankoj: koleremo kaj hastemo.

Ĝuste tiam la priparolato preterpasis kaj kaptis la vortojn. Li tuj koleriĝis, sin trudis en la ĉambron, kaptis la parolanton kaj batis lin per ambaŭ manoj.

Oni demandis: “Kial vi batas lin?”

La batanto respondis: “Kiam mi estis kolerema kaj hastema? Sed tiu diraĉis, ke mi ĉiam estas tia. Mi batas lin ĝuste pro tio.”

Oni diris: “Nun vi ja montras viajn koleremon kaj hastemon. Kial vi ankoraŭ neas?”

Se iu koleriĝas kontraŭ aliaj kiam ili diras pri lia manko, oni ridas lin pri lia malsaĝo.

Drinkemuloj en la mondo dronas en drinkado kaj diboĉo. Kiam oni kulpigas ilin pri iliaj eraroj, ili koleriĝas kaj klopodas sin senkulpigi per diversaj pretekstoj,

simile al la malsaĝulo, kiu rifuzis agnoski
sian eraron, sed batis tiun, kiu diris pri tio.

14. MORTIGI LA GVIDISTON

Iam antaŭe, aro da komercistoj deziris iri al la maro kaj bezonis iun por gvidi la vojon. Ili kune serĉis kaj fine trovis gvidiston.

Dunginte la gvidiston, ili kune vojaĝis sub lia gvido. Kiam ili iris en dezerton, ili renkontis templon kaj devis oferi homon al la ĉiela dio por preterpasi.

Ili interkonsiliĝis: “Ni ĉiuj estas parencoj. Kiel ni rajtus mortigi iun el ni? Nur la gvidisto konvenas por esti oferaĵo.” Do ili mortigis la gvidiston kaj oferis lin al la dio.

Fine, ili perdis la vojon post la ofera rito. Neniu sciis kien iri, kaj ĉiuj perdis la vivon pro malsato kaj laceco.

Ĉiuj homoj en la mondo kondukas same. Se ili deziras iri al la maro de la budha darmo por havigi al si trezoron, ili devas diligente fari bonan konduton kiel sian gvidon. Se ili detruas sian bonan konduton, ili mismigras en renaskiĝoj kaj neniam povas trapasi metempsikozon. Ili

suferas eterne en la tri suferaj ekzistecoj¹⁰.
Ili similas al la komercistoj, kiuj deziris iri
al la maro, sed mortigis la gvidiston, perdis
la vojon kaj mortis mizere de malsato kaj
laceco.

15. RAPIDA KRESKIGO AL LA REĜIDINO

Iam al reĝo naskiĝis knabino. La reĝo tuj ordonis sian kuraciston: “Donu al mi medicinaĵon, kiu povas tuj plenkreskigi mian filinon.”

La kuracisto respondis: “Mi donos al vi la raran medicinaĵon por tuj kreskigi ŝin, sed mi ne posedas ĝin en la nuna tempo kaj devas trovi ĝin en alia loko. Bonvolu ne vidi vian filinon antaŭ mia reveno. Mi montros ŝin al vi tuj post kiam ŝi prenos la medicinaĵon.”

La kuracisto iris malproksimen por la medicinaĵo, kaj revenis post dek du jaroj. Li kondukis la reĝidinon al la reĝo post kiam ŝi prenis la medicinaĵon.

La reĝo tre ĝojis vidinte ilin. Li pensis: “Vere bona kuracisto li ja estas! Li donis al mia filino medicinaĵon, kiu vere tuj kreskigis ŝin.” Li do ordonis al siaj subuloj premii la kuraciston per trezoro.

Tiam ĉiuj homoj ridis je la reĝo pri lia malsaĝo. Li ne scipovis kalkuli tempon,

sed atribuis la kreskon de sia filino al la funkcio de la medicinaĵo.

Iuj en la mondo ankaŭ estas samaj. Ili iras al instruisto kaj diras: “Mi volas fariĝi sanktulo. Bonvolu instrui min, por ke mi tuj atingu sukceson.”

Per konvena metodo la instruisto instruas al ili meditado kaj kontempladon pri la dek du ligoj al la ĉeno de ekzisteco¹¹. Post akumulado de diversaj meritoj en sia praktikado ili fariĝis arahantoj. Do ili ege ĝojas pro tio kaj diras: “Kiel feliĉa mi estas! La instruisto donas al ni rapidan metodon por sanktiĝi.”

16. AKVUMI SUKERKANON

Antaŭe du homoj kune plantis sukerkanon. Ili interkonsentis: “Premion ricevos tiu, kiu plantos pli bone, kaj punon ricevos tiu, kiu plantos malpli bone.”

Unu el ili pensis: “Sukerkano estas dolĉa. Se mi premos la dolĉan sukron el sukerkano por akvumi mian plantaĵon, mia sukerkano estos des pli dolĉa ol la lia.”

Li do premis sukron el sukerkano, kaj per ĝi akvumis la plantaĵon por havi pli dolĉan sukerkanon, sed tio kaŭzis malutilon al la plantaĵo, kaj li perdis ĉion.

Ankaŭ iuj en la mondo kondutas same. Ili celas al bonfaro, sed profitante, ke ili havas monon kaj potencon, ili minacas, ekspluatas ordinarajn homojn kaj rabas havaĵojn de ili, kaj disdonas la rabaĵojn en bonfaro. Kvankam ili deziras bonan efikon, tame ilia konduto kaŭzas al ili estontan fatalaĵon. Ili tute similas al la malsaĝulo, kiu elpremis sukron el sukerkano por akvumi la plantaĵon sed perdis ĉion.

17. ŜULDO DE DUONO DE MONERO

Antaŭe estis komercisto. Oni ŝuldis al li duonon de monero kaj ne redonis ĝin dum longa tempo, do li iris por postuli la monon.

Lin baris rivero sur la vojo kaj li devis pagi du monerojn por transpasi per boato. Atinginte la cellokon, li ne trovis la ŝuldanton, kaj denove elspezis du monerojn pro la rivero sur la vojo hejmen.

Li elspezis kvar monerojn pro la ŝuldo de duonmonero, kaj krome suferis de lacega vojaĝo. Li elspezis tro multe por la malgranda sumo, kaj pro tio estis mokita de homoj.

Ankaŭ iuj homoj en la mondo estas samaj. Ili rompis siajn observitajn disciplinojn kaj ignoras la moralon pro iom da privata bono. Ili havas malbonan reputacion en la nuna vivo kaj suferos de malbona konsekvenco en la estonteco.

18. PROKSIMIĜI AL AKRIGILO

Iam antaŭe mizera malriĉulo laboris por la reĝo. Li malgrasiĝis tagon post tago pro longa laboro. La reĝo eksentis kompaton kaj donacis al li mortan kamelon.

Ricevinte la mortan kamelon, la malriĉulo tuj eksenfeligis ĝin. Kiam lia tranĉilo malakriĝis, li devis serĉi ŝtonan akrigilon. Fine li trovis malgrandan akrigilon en la supra etaĝo, akriĝis la tranĉilon kaj malsupreniris por daŭrigi la laboron.

Tiel li supreniris multfoje por reakrigi la tranĉilon, kaj ege laciĝis. Enuiĝinte pri tio, li portis la kamelon sur la supran etaĝon por proksimiĝi al la malgranda akrigilo. Oni mokridis lin pri la stultaĵo.

Iuj malsaĝuloj kontraŭas disciplinojn nur por sin pliprofitigi per trezoro, kiun ili deziras uzi en bonfaro por renaskiĝi en la ĉielo. Ili rikoltas tro malmulte kontraŭ la granda elspezo kvazaŭ ili portus mortan kamelon al supra etaĝo por proksimiĝi al malgranda akrigilo.

19. PERDO DE ARGËNTA BOVLO

Iam antaŭe, iu transpasis maron per ŝipo kaj senatente faligis sian arĝentan bovlon en la akvon. Li pensis: “Mi faru markon sur la akvon kaj portempe forlasu la bovlon. Mi prenos ĝin poste.”

Li atingis Srilankon post veturado de du monatoj. Vidinte riveron, li tuj plonĝis en la akvon por retrovi la perditan bovlon.

Oni demandis lin: “Kion vi faras?”

Li respondis: “Mi serĉas mian perditan bovlon.”

Oni demandis: “Kie vi perdis ĝin?”

Li respondis: “En la loko tuj post mia ekveturo sur la maro.”

Oni demandis: “Kiam vi perdis ĝin?”

Li respondis: “Antaŭ du monatoj.”

Oni demandis: “Vi ja perdis ĝin ie antaŭ du monatoj, sed kial vi serĉas ĝin ĉi tie?”

Li respondis: “Mi faris markon sur la akvon tuj post la perdo de mia bovlo. La akvo ĉi tie estas tute sama kiel la markita

akvo, do mi ekserĉis ĝin.”

Oni diris: “Kvankam la akvo estas sama, tamen vi perdis vian bovlon en alia loko. Kiel vi povos retrovi ĝin ĉi tie?”

Ĉiuj eksplodis de ridego.

Anstataŭ praktiki ĝustan konduton, iuj praktikantoj de aliaj religioj persistas en erara opinio pri la kaŭzo de sufero laŭ ŝajne bona metodo por strebi al la liberiĝo. Ili similas al la malsaĝulo, kiu serĉas ĉi-tie bovlon perditan en alia loko.

20. BABILADO PRI LA KRUELECO DE LA REĜO

Iam iu babilis pri la manko de la reĝo kaj diris: “La reĝo estas tro kruela, kaj li regas la landon tute senracie.”

La reĝo eksplodis de kolero informiĝinte pri tio. Anstataŭ enketi, kiu parolis pri li, li kredis malfidelan homon, kaptis lojalan ministron kaj ordonis, ke oni detranĉu cent taelojn da karno de sur lia dorso.

Poste, oni atestis, ke la punito estas senkulpa kaj miskondamnita. La reĝo ege bedaŭris kaj pretigis mil taelojn da viando por plenigi la vundon de la mispunito.

La mispunito ĝemadis nokte pro la neeltenebla doloro. Aŭdinte tion, la reĝo demandis: “Kial vi ankoraŭ malĝojas? Mi detranĉis de vi cent taelojn da karno, sed jam redonis al vi dekoble. Ĉu vi ankoraŭ ne kontentas pri tio? Kial vi ankoraŭ malĝojas?”

Alia homo respondis: “Se vi detranĉus mian kapon, Via Reĝa Moŝto, mi ne povus

eviti morton eĉ se vi rekompencus min per mil kapoj. Kvankam li ricevis viandon dekoble, li ne povas sin liberigi de la doloro.”

Ankaŭ malsaĝaj homoj kondukas same. Ili diboĉas en la nuna tempo, sed tute ignoras la estontan suferon. Ili faras malutilon al vivestaĵoj kaj ekspluaton al homoj kun intenco havi pli da riĉaĵo. Per la eltrudita mono li volas fari bonon por kompensi sian kulpon kaj havigi al si meriton. Ili similas al la reĝo, kiu vane klopodis sendolorigi la suferanton, de kiu li tranĉis karnon kaj poste al kiu li plenigis la vundon per pli da viando.

21. METODO POR HAVI PLIAN FILON

Iam antaŭe, virino havis filon kaj deziris plian. Ŝi demandis al aliaj virinoj: “Kiu havas metodon por ke mi nasku plian filon?”

Maljunulino diris al ŝi: “Mi povas realigi vian deziron, sed vi devas fari oferon al la ĉiela dio por tio.”

La virino demandis al la maljunulino: “Kion mi devas oferi al la dio?”

La maljunulino respondis: “Se vi mortigos vian filon kaj oferos lian sangon al la dio, vi povos naski plian filon.”

La virino do decidis mortigi sian filon laŭ konsilo.

Saĝulino mokridis kaj insultis ŝin: “Kiel malsaĝa vi estas! Estas ankoraŭ ne certe, ĉu vi povos naski plian filon aŭ ne, tamen vi eĉ pretas mortigi la nunan.”

Ankaŭ malsaĝuloj en la mondo kondukas same. Kun deziro al la estonta feliĉo ili sin ĵetas en fajron kaj turmentas diversmaniere por renaskiĝi en la ĉielo.

22. KOMERCO PER KALAMBAKO¹²

Iam antaŭe, filo de prestiĝulo iris al la maro por kolekti kalambakon. Li havigis al si ĉaron da kalambako post kelkaj jaroj kaj portis ĝin hejmen por vendi en bazaro.

Neniu aĉetis ĝin pro la alta prezo. Neniom li vendis dum multaj tagoj, do li ege ĉagreniĝis pro tio.

Li vidis, ke iu vendas lignokarbon rapide. Li pensis: “Mi preferas bruligi ĝin kaj turni ĝin en lignokarbon por elvendi rapide.”

Li tuj bruligis la kalambakon en lignokarbon kaj vendis ĝin en bazaro kontraŭ enspezo de duonĉaro da lignokarbo.

Ankaŭ malsaĝaj mondanoj kondutas same. Ili laboras diligente per diversaj klopodoj por budhiĝi, sed poste rezignas la klopodon pro la malfacileco, kaj ekdeziras arahantiĝi por atingi nirvanon laŭeble plej frue.

23. PAKI MALNOVAĴON PER SILKAĴO

Iam ŝtelisto glitis en la domon de riĉulo kaj ŝtelis silkaĵon. Li pakis malnovajn vestaĵojn kaj aliajn havaĵojn per la ŝtelita silkaĵo. Saĝuloj mokridis lin pro tio.

Ankaŭ iuj malsaĝaj homoj en la mondo estas similaj. Ili kredas je Budhismo kun intenco praktiki bonon kaj akumuli meriton, tamen pro avido ili kontrŭis siajn purajn disciplinojn kaj perdis ĉiujn meritojn. Pro tio ili estas same mokitaj de aliaj homoj.

24. SEMI ROSTITAN SEZAMON

Antaŭe malsaĝulo gustumis sezamojn, kaj opiniis, ke ili ne gustas bone. Poste li rostis ilin kaj trovis ilin multe pli bongustaj. Li do pensis: “Mi rostos la semojn antaŭ la semado. Tiel mi povos rikolti bongustajn sezamojn poste.”

Li do rostis kaj semis sezamojn, sed la semoj neniam ĝermis.

Iuj en la mondo kondutas same. Ili ne ŝatas la bodisatvan praktikadon longan kaj malfacilan, do ili pensis: “Estas pli bone fariĝi arahanto por liberiĝi el la metempsikozo pli facile kaj rapide.” Poste ili denove deziras atingi budhecon, sed neniel povas sukcesi. La rostitaj semoj ne povas ĝermi, kaj ankaŭ la malsaĝuloj en la mondo estas samaj.

25. RAKONTO PRI AKVO KAJ FAJRO

Antaŭe iu bezonis fajron kaj malvarman akvon. Li estigis fajron kaj metis pelvon da malvarma akvo supre.

Poste, kiam li bezonis fajron, la fajro jam estingiĝis, kaj kiam li prenis malvarman akvon, la akvo jam varmiĝis. Li perdis ambaŭ fajron kaj malvarman akvon.

Iuj homoj en la mondo estas samaj. Ili iras al Budhismo kaj monaĥiĝas por la praktikado, sed ankoraŭ sopiras al la edzino, gefiloj, parencoj, mondaĵoj kaj diboĉoj. Pro tio ili perdas la fajron de merito kaj akvon de disciplinoj. Ankaŭ aviduloj kondutas same.

26. IMITI PALPEBRUMADON DE LA REĜO

Iam antaŭe iu volis flati la reĝon kaj demandis la aliajn: “Kiel mi povas akiri plaĉon al la reĝo?”

Oni respondis: “Se vi volas plaĉi al la reĝo, vi devas imiti lian aspekton.”

Li do iris al la reĝo. Vidinte la palpebrumadon de la reĝo, li imitis lin. La reĝo demandis lin: “Ĉu vi suferas je malvarmumiĝo aŭ okula malsano? Kial vi palpebrumas?”

Li respondis: “Mi suferas nek je okula malsano nek je malvarmumiĝo. Vidinte, ke vi palpebrumas, ankaŭ mi tion faris imite.”

Aŭdinte tion, la reĝo furioziĝis kaj tuj ordonis, ke oni serioze punu kaj forpelu lin el la lando.

Ankaŭ iuj homoj en la mondo estas samaj. Ili volas proksimiĝi al la Budho por ties instruoj kaj scio, sed ĉe la Budho ili ne komprenas, ke li montris iom da manko laŭkondiĉe por profitigi la vivestaĵojn. Ili aŭ moka lin pri la neperfektaj vortoj aŭ

imitas la mankojn kiam ili aŭskultas la instruon. Pro tio ili perdas la profiton en praktikado de Budhismo kaj renaskiĝas en la tri malbonaj vivstatoj. Ili kondutas same kiel la malsaĝulo.

27. METODO POR KURACI VUNDON

Antaŭe iu estis skurĝita de la reĝo. Poste, li ŝmiris sian vundon per ĉevala fekaĵo por resaniĝi pli rapide.

Malsaĝulo vidis tion kaj ekĝojis. Li diris al si mem: “Mi lernis bonan metodon por kuraci vundon.”

Reveninte hejmen, li tuj diris al sia filo: “Skurĝu min je la dorso. Mi havas bonan metodon por kuraci vundon kaj volas provi ĝin.”

La filo skurĝis lin je la dorso, kaj li ŝmiris la vundon per ĉevala fekaĵo, preninte tion kiel bonan metodon.

Ankaŭ iuj homoj en la mondo estas samaj. Aŭdinte, ke iuj praktikis kontempladon pri la malpureco kaj liberiĝis el la damaĝo de kvin agregaĵoj¹³, ili diras: “Mi volas kontempli virinon kaj la kvin pasiojn.” Anstataŭ vidi la malpurecon de pasioj, ili estas sorĉitaj de volupto, renaskiĝas en la metempsikozo kaj falas en la inferon.

Malsaĝuloj en la mondo kondukas same.

28. ŜANĜI LA NAZON DE LA EDZINO

Antaŭe iu havis edzinon, kiu estis ĉarma krom la malbela nazo.

Irante ekster la domo, la edzo vidis ĉarman virinon kun bela nazo. Li tuj pensis: “Mi detranĉos ŝian nazon kaj metos ĝin sur la vizaĝon de mia edzino. Ĉu tio ne estos pli bona?”

Li do detranĉis la nazon de la virino kaj portis ĝin hejmen. Atinginte hejmen, li tuj vokis sian edzinon: “Eliru! Mi donos al vi belan nazon!”

Je la eliro de la edzino, li detranĉis ŝian nazon kaj metis la alian sur ŝian vizaĝon. La nazo neniel povis sidi bonorde, do la edzino perdis la nazon kaj vane suferis grandan doloron.

Ankaŭ malsaĝuloj en la mondo estas samaj. Aŭdinte, ke konataj ŝramanoj kaj bramanoj havas prestiĝon kaj ricevas estimon kaj oferon de aliaj homoj, ili pensas: “Mi estas tute sama kiel ili.” Do ili mensogas, ke ili havas virton. Ili perdas

profiton kaj detruas sian virton. Ili similas al tiu, kiu detranĉis nazon de alia virino kaj vundis sian edzinon.

29. BRULIGI LA MALNOVAN VESTAĴON

Iam antaŭe iu vivis mizere en malriĉeco. Li laboris por alia homo, gajnis maldelikatan vestaĵon kaj sin vestis per ĝi.

Iu vidis tion kaj diris al li: “Naskiĝinte el alta klaso, vi estas filo de nobelo. Kiel vi povas surhavi tiel maldelikatan vestaĵon? Mi instruos al vi metodon akiri la plej bonan vestaĵon. Faru laŭ mia instruo! Mi tute ne trompos vin.”

La malriĉulo ĝojegis kaj obeis al li.

La viro bruligis fajron antaŭ la malriĉulo kaj ordonis: “Nun demetu vian malbonan vestaĵon kaj metu ĝin en la fajron. Poste vi trovos la plej bonan vestaĵon el la fajro.”

La malriĉulo tuj demetis sian vestaĵon kaj metis ĝin en la fajron.

Poste, li serĉadis la novan vestaĵon en la fajro, sed trovis nenion.

Ankaŭ mondanoj kondutas same. Ili renaskiĝas en la homa mondo pro sia bona konduto en la pasintaj vivoj, do ili devas

bone protekti la homan vivon por praktiki bonan konduton kaj havi al si meritojn. Sed ili estas trompitaj de aliaj religioj kaj malicaj demoninoj: “Vi devas kredi min. Praktiku asketismon kaj ĵetu vin en fajron aŭ valon. Post via morto, vi renaskiĝos en la paradizo kaj ĝuos eternan feliĉon.” Aŭdinte tion, ili rezignas sian vivon. Ili naskiĝas en la infero kaj suferas mizere post la morto. Ili perdas la homan vivon, sed akiras nenian feliĉon, same kiel la malriĉulo.

30. RAKONTO PRI ŜAFISTO

Iam iu lertis en paŝtado kaj havis milojn da ŝafoj. Sed li estis tre avara kaj neniam volis elspezi monon.

Tiam vivis homo lerta je trompado. Li klopodis amikiĝi kun la ŝafisto kaj diris al li: “Nun ni jam intimiĝis kiel unu, kaj ne plu estas diferenco inter ni. Mi scias, ke iu havas belan filinon. Mi volas svati ŝin por vi.”

Aŭdinte tion, la ŝafisto ĝojegis kaj donacis multe da ŝafoj kaj havaĵo al la trompisto.

La trompisto denove diris: “Hodiaŭ via edzino naskis filon al vi.”

La ŝafisto ankoraŭ ne vidis la knabinon, tamen li ĝojegis kaj prezentis grandan donacon al la trompisto, aŭdinte pri ŝia akuŝo.

Poste, la trompisto reiris al la ŝafisto kaj diris al li: “Via filo mortis post sia naskiĝo.”

Kiam la ŝafisto aŭdis tion, li tuj lamentis pro malĝojo.

Ankaŭ mondanoj kondutas same. Ili lernas multe da scio, sed ne volas instrui al aliaj pro avido al famo kaj profito. Mistifikite de la efemera korpo, ili avidas la mondajn feliĉojn, kiaj la edzino kaj gefiloj. Pro la trompiĝo ili perdas bonan konduton, vivon kaj havaĵon, kaj fine ploras pro la granda sufero, simile al la ŝafisto.

31. DUNGI METIISTON PRI ARGILAĴO

Iam bramana pastro volis okazigi religian riton kaj diris al sia disĉiplo: “Mi bezonas argilaĵojn por la rito. Dungu por mi argilaĵan metiiston en la foiro!”

La disĉiplo iris al la hejmo de metiisto. Tiam la metiisto portis argilaĵojn al foiro per sia azeno por vendi ilin, sed la azeno rompis ĉion dum momento. Li revenis hejmen kaj ploris kordolore.

Kiam la disĉiplo vidis tion, li demandis: “Kial vi tiel ĉagreniĝis?”

La metiisto respondis: “Mi diligente produktis argilaĵojn dum longaj jaroj. Kiam mi portis ilin al foiro por vendi, la damninda azeno detruis ĉion dum momento. Mi ege ĉagreniĝis pro tio.”

Aŭdinte tion, la disĉiplo ekĝojis. Li diris: “Kiel eksterordinara estas via azeno! Ĝi eĉ povas momente detrui ĉion, kion vi elfaris dum longaj jaroj. Mi aĉetos ĝin de vi!”

La metiisto plezuriĝis kaj tuj vendis la azenon.

Post kiam la disĉiplo revenis tirante la azenon, la bramano demandis: “Por kio vi alkondukis azenon anstataŭ la metiiston?”

La disĉiplo respondis: “Tiu ĉi azeno estas pli kapabla ol la metiisto. Ĝi povas tuj detrui la argilaĵojn, kiujn la metiisto elfaris dum longaj jaroj.”

La bramano diris: “Kiel malsaĝa vi estas! La azeno povas rompi argilaĵojn, tamen ĝi ne kapablas fari eĉ unu argilaĵon dum cent jaroj!”

Ankaŭ homoj en la mondo estas samaj. Kvankam ili ricevas oferojn de aliaj por longa tempo, tamen ili neniam faras rekompenco. Ili nur faras malutilon anstataŭ helpon. La maldankemaj homoj ofte tiel kondutas.

32. KOMERCISTO ŜTELIS ORON

Iam du komercistoj kune faris sian propran negocon. Unu vendis oron, dum la alia vendis kapokaĵon.

Aĉetanto de oro bruligis oran ingoton de komercisto por taksi ĝian verecon. La alia komercisto ŝtelis la bruligitan oron kaj kaŝis ĝin en sian kapokaĵon.

La kapokaĵon tute cindriĝis pro la ardo de la oro. Lia ŝtelado malkaŝiĝis kaj li perdis ankaŭ kapokaĵon.

Iuj alireligianoj same plagiatas instruon de Budhismo kaj aldonas ĝin en sian doktrinion kun mensogo, ke ĝi estas la doktrino de ili anstataŭ de la budhismo. Tamen tio detruas ilian doktrinion kaj malkaŝas ilian ŝteladon. La afero similas al la ŝtelado de oro.

33. HAKI ARBON POR PRENI FRUKTON

Iam reĝo havis arbon altan kaj grandan. La arbo ĉiam produktis fruktojn dolĉajn kaj bongustajn.

Foje iu gastis ĉe la reĝo. La reĝo demandis: “La arbo donos bongustajn fruktojn. Ĉu vi volas manĝi?”

La gasto respondis: “La arbo estas alta kaj granda. Kiel mi povos preni la fruktojn eĉ se mi volas manĝi?”

La reĝo tuj dehakis la arbon por preni la fruktojn pli facile, sed li akiris nenion post la vana laboro. Poste, kiam li volis restarigi la arbon, ĝi jam sekiĝis kaj ne plu povis reviviĝi.

Ankaŭ mondanoj kondutas same. La Tatagato¹⁴ havas disciplinan arbon, kiu produktas sanktan frukton. Se iuj volas akiri la frukton, tiuj devas observi la disciplinojn kaj akumuli meritojn. Sed pro tio, ke ili ne scias la bonon de la disciplinoj, ili rompas ilin kvazaŭ ili dehakas la frukt-donan arbon. Ili rikoltas

nenion same kiel la dehakinto de fruktarbo.
La homoj detruintaj disciplinojn klopodas
same vane.

34. TRANSPORTI DOLĈAN AKVON

Iam iu vilaĝo estis malproksima de la ĉefurbo je kvin joĝanoj¹⁵. En la vilaĝo troviĝis dolĉa akvo, do la reĝo ordonis, ke la vilaĝanoj sendu dolĉan akvon al li ĉiutage. La vilaĝanoj elĉerpiĝis de tio kaj ĉiuj volis forlasi la vilaĝon por fuĝi malproksimen.

Tiam la vilaĝestro diris al la vilaĝanoj: “Ne forlasu la vilaĝon! Mi petos la reĝon, ke li ŝanĝu la distancon de kvin joĝanoj al tri por proksimigi vin, tiel vi ne plu laciĝos de la vojirado.”

Li faris raporton al la reĝo, kaj la reĝo vere ŝanĝis la distancon al tri joĝanoj.

Ĉiuj ĝojegis pri tio.

Iu diris: “La vojo restas ankoraŭ longa je kvin joĝanoj, kaj la distanco tute ne ŝanĝiĝis.”

Tamen aŭdinte tion, neniu volis forlasi la vilaĝon pro la kredo al la reĝo.

Ankaŭ iuj homoj en la mondo tiel kondutas. Ili praktikas ĝustan darmon de Budhismo por atingi la urbon de nirvano

liberiĝinte el la ekzistecoj de ĉielanoj, homoj, bestoj, malsataj spiritoj kaj inferanoj, sed poste enuiĝas en la klopodo, volas rezigni la antaŭan praktikadon kaj tuj atingi la liberiĝon el la metempsikozo. Tiel ili ne plu paŝos antaŭen. La Budho do interpretis la metodon fariĝi budho per la tri ŝtupoj de sravako¹⁶ (sravaka), pratjekabudho¹⁷ (pratyekabuddha) kaj bodisatvo. La praktikantoj de Teravado ĝojas pro tio, prenante ĝin facila aliro, kaj ili tiel provas akumuli bonfarojn kaj meritojn por atingi liberiĝon el la metempsikozo de naskiĝo kaj morto. Poste kiam ili aŭdas, ke la tri aliroj al Budheco estas fakte unu, ili ne plu volas forlasi sian miskredon, simile al la vilaĝanoj.

35. SPEGULO SUR TREZORO

Iam vivis malriĉulo. Li ŝuldis grandan sumon al aliaj kaj ne kapablis redoni ĝin, do li povis fari nenion alian ol forfuĝi.

En dezerta loko li trovis skatolon plenan de trezoro. Sub la skatola kovrilo kuŝis spegulo sur la valorajo.

Vidinte la skatolon, la malriĉulo ege plezuriĝis kaj tuj malfermis ĝin. Sed kiam li vidis homfiguron en la spegulo, li sentis teruron kaj diris kun ĉebruste alpremitaj manoj: “Mi opiniis, ke la skatolo estas malplena, sed tute ne sciis, ke vi estas ene. Bonvolu ne koleri kontraŭ mi!”

Ankaŭ ordinaraj homoj estas similaj al li. Turmentite de sennombraj ĉagrenoj kaj persekutite de morto, Marao kaj ŝuldataj, ili volas fuĝi el la vivesteco de naskiĝo kaj morto, kaj iras al Budhismo pro tio. Ili praktikas bonan konduton kaj akumulas meriton ĝis ili vidas la skatolon de trezoro. Sed ili konfuziĝas pro la spegulo de egoo, misprenas la vidpunkton pri egoo

kiel veron kaj kroĉiĝas al ĝi. Pro tio ili degeneras kaj tute perdas ĉiujn atingojn de meritoj, meditado, antaŭkondiĉoj por iluminiĝo, senpasia bono kaj sanktaj fruktoj de tri budhismaj skoloj ŝravaka, pratjekabudha kaj bodisatva. Simile al la malsaĝulo, kiu forĵetis la skatolon de trezoro, ankaŭ la homoj kroĉiĝintaj al egoo kondukas same.

36. ELPRENI LA OKULOJN DE ERMITO

Iam ermito sin kulturis en montaro kaj sukcese akiris kvin magiajn povojn. Li povis vidi ĉiujn kaŝitajn trezorojn ene de la tero per la magiaj okuloj.

Informiĝinte pri tio, la reĝo tre ĝojis kaj diris al siaj ministroj: “Kiel ni povos reteni la ermiton, por ke li ĉiam restu en nia lando sed ne iru aliloken? Tiel li povos helpi min trovi pli da trezoro.”

Malsaĝa ministro tuj iris al la ermito, elprenis liajn okulojn kaj portis ilin al la reĝo. Li diris: “Mi jam elprenis la okulojn de la ermito, kaj nun li ne plu kapablas iri aliloken, sed ĉiam restos en nia lando.”

La reĝo respondis: “Mi deziris restigi la ermiton nur pro lia povo vidi kaŝitajn trezorojn ene de la tero. Vi jam detruis liajn okulojn, do per kio li ankoraŭ utilas al mi?”

Ankaŭ mondanoj kondukas same. Vidinte, ke ermito praktikas la kvar penadojn¹⁸ kaj kontempladon pri la

korpa malpureco ĉe tombejo sub la arbo en sovaĝa arbaro, ili perforte kondukas lin hejmen por vivteni lin per diversaj manieroj. Tio detruas lian puran praktikadon, malhelpas lian klopodon al la sukceso kaj perdigis lian prudenton. Ili donas malutilon al la ermito kaj ankaŭ ne povas sin profitigi per tio. Do ili klopodas vane, tute simile al la malsaĝa ministro, kiu detruis la okulojn de la ermito.

37. MORTIGI BOVOJN

Iam iu havis ducent kvindek bovojn. Li ĉiam kondukis ilin al akvo kaj herbejo por paŝti.

Foje, unu bovo estis manĝita de tigro.

La bovisto pensis: “Mi perdis unu bovon, kaj ne plu sufiĉas la antaŭa kvanto de la bovaro. Por kio mi ankoraŭ retenas la restajn?” Li do pelis la aliajn bovojn al alta monto super profunda valo, puŝis ilin suben kaj mortigis ĉiujn.

Ankaŭ malsaĝaj homoj tiel kondutas. Post kiam ili promesis observi budhismajn disciplinojn, ili kontraŭis unu, sed anstataŭ bedaŭri kaj penti, ili pensis: “Mi jam rompis disciplinon, kaj ne plu perfektas en mia pureco. Por kio mi ankoraŭ observas la aliajn?” Ili senescepte rompis ĉiujn aliajn disciplinojn simile al la malsaĝulo, kiu mortigis ĉiujn restajn bovojn.

38. TRINKI AKVON EL LIGNA TUBO

Iam antaŭe iu suferis de laceco kaj soifo dum vojaĝo. Vidinte klaran akvon fluanta el ligna tubo, li tuj aliris trinki.

Post kiam li trinkis ĝiskontente, li levis la manon kaj diris al la ligna tubo: “Ne plu venu! Mi jam trinkis sufiĉe.”

Kiam li vidis, ke la akvo daŭre fluas spite lian ordonon, li furioziĝis: “Mi jam finis la trinkadon kaj ordonis, ke vi ne plu alvenu, sed kial vi ankoraŭ venas?”

Iu vidis tion kaj diris: “Kiel malsaĝa vi estas! Kial vi ne foriras, sed ordonas la akvon halti?” Dirinte, li tiris la malsaĝulon al alia loko.

Ankaŭ mondanoj kondutas same. Ili trinkas amaran akvon de pasioj el kvin sensobjektoj por mildigi la soifon al renaskiĝo kaj morto. Enuite pri tio kvazaŭ ili kontentiĝus de la trinkado, ili diras: “Ĉiuj eksteraj sensobjektoj ne plu aperu antaŭ mi.” Sed la pasioj aperas senĉese. Vidinte tion, ili ekkolas: “Mi jam ordonis, ke vi

foriru kaj ne plu alvenu, kial vi ankoraŭ venas kaj montras vin?”

Tiam saĝulo diras al ili: “Se vi volas atingi liberecon, vi devas deteni viajn ses emociojn estiĝintaj de ses sensorganoj, teni vian menson for de la senso por deteni la iluziojn kaj atingi liberiĝon. Kial vi deziras, ke ili ne aperu, por ke vi ne plu vidu ilin?” Ili similas al la malsaĝulo, kiu trinkis akvon el ligna tubo.

39. ŜMIRI LA DOMON

Iam antaŭe, malsaĝulo vizitis alian homon kaj vidis, ke lia domo estas bela kaj pura kun bone ŝmiritaj muroj kaj glata planko. Li demandis: “Per kio vi ŝmiris viajn murojn kaj plankon tiel bone?”

La gastiganto respondis: “Unue mi infuzis la rizbranojn ĝisplene kaj miksis ilin en ŝlimon. Poste mi ŝmiris la murojn per la ŝlimo, do ili estas tiel glataj.”

La malsaĝulo pensis: “Estas malpli bone nur uzi rizbranojn ol rizgrajnojn por fari la murojn pli glataj kaj blankaj.”

Li miksis rizgrajnojn en ŝlimon por ŝmiri la murojn. Li deziris la murojn pliglatajn, sed ili fariĝis des pli malglataj kaj eĉ fendiĝis. Li vane malŝparis la rizgrajnojn anstataŭ ricevi la deziritan efikon. Estus multe pli bone donaci la rizgrajnojn al malriĉuloj por akumuli meriton.

Ankaŭ ordinaraj homoj kondukas same. Aŭdinte de sanktuloj, ke per diversaj bonfaroj oni povas renaskiĝi en la ĉielo

kaj eĉ atingi liberecon post la morto, ili memmortigas kun espero renaskiĝi en la ĉielo por atingi liberecon. Simile al la malsaĝulo, ili vane perdas sian vivon kaj akiras nenion.

40. SUFERO PRO KALVECO

Iam vivis kalvulo. Li suferis ne nur vintran malvarmon kaj someran varmon, sed ankaŭ pikadon de moskitoj kaj tabanoj. Li turmentiĝis tagnokte kaj ege ĉagreniĝis pro tio.

Venis kuracisto lerta pri diversaj kuracartoj. La kalvulo iris al li kaj diris: “Mi petas, ke vi resanigu min de la kalveco.”

La kuracisto ankaŭ estis kalva. Li demetis sian ĉapon, montris la kapon kaj respondis: “Ankaŭ mi ege suferas pro la kalveco. Se mi povus kuraci kalvecon, mi nepre kuracus min unue por forigi la suferon.”

Ankaŭ mondanoj tiel kondutas. Turmentite de la sufero el la naskiĝo, maljuniĝo, malsaniĝo kaj morto, ili volas trovi metodon por atingi senmortecon. Informiĝinte pri la bonaj kuracistoj kiaj ŝramanoj, bramanoj kaj aliaj en la mondo, ili iras al ili kaj diras: “Bonvolu forigi nian suferon de la efemeraj renaskiĝo

kaj morto, por ke ni ĉiam vivu en feliĉo kaj eterneco.” Tiam la bramanoj kaj aliaj respondas: “Ankaŭ mi suferas de la efemeraj renaskiĝo, maljuniĝo, malsaniĝo kaj morto, kaj same strebas por la eterneco, sed ankoraŭ ne sukcesas. Se mi trovas rimedon, mi devus ĝin apliki al mi unue kaj ankaŭ doni al vi poste.” Ili same suferas kiel la kalvulo sed ne povas sin kuraci.

41. KVERELO INTER DU DEMONOJ

Iam antaŭe, du demonoj Piŝaĉo²¹ kune posedis skatolon, bastonon kaj paron da sandaloj. Foje ili reciproke konfliktis por havigi al si ĉiujn posedaĵojn kaj senĉese kverelis tutan tagon.

Tiam homo venis al ili. Vidinte tion, li demandis: “Kiajn mirindecojn havas la skatolo, bastono kaj sandaloj, pri kiuj vi kverelas tiel furioze?”

La demonoj respondis: “Mia skatolo povas estigi ĉiajn vestaĵojn, manĝaĵojn, matracojn, litaĵojn kaj aliajn vivbezonaĵojn; per la bastono mi povas tiel subigi ĉiujn malamikojn, ke ili ne plu kuraĝas kontraŭstari al mi, kaj per la sandaloj mi povas flugi libere en la aero.”

Aŭdinte tion, la viro diris al la demonoj: “Tenu vin iom malproksime de mi. Mi juste dividos ilin por vi.”

La demonoj konsentis kaj sin tenis malproksimaj de li. Li mem prenis ambaŭ skatolon kaj bastonon, kaj flugis en la

aeron per la sandaloj.

La demonoj stuporiĝis pro tio, sed povis fari nenion por repreni ilin.

La homo diris al ili: “Nun mi posedas ĉion, pri kio vi kverelis senĉese, por ke vi ne plu kverelu ekde nun.”

Piŝaĉoj estas metaforo de diversaj demonoj kaj aliaj religioj. La skatolo estas metaforo de almozdono kaj el ĝi venas vivbezonaĵoj por kvinspecaj vivestaĵoj, kiuj estas ĉielanoj, homoj, bestoj, malsataj spiritoj kaj inferanoj. Bastono estas metaforo de meditado, per kiu oni povas subigi demonojn de rankoro kaj damaĝon de kleŝo. La sandaloj estas metaforo de disciplinoj, per kiuj oni povas renaskiĝi en la mondoj de ĉielanoj kaj homoj. La kverelado farita de la demonoj kaj aliaj religioj por postuli la skatolon estas metaforo de ilia senfrukta klopodo por la frukto de sia pasio. Oni povas liberiĝi el la sufero kaj atingi liberiĝon nur per praktikadoj de bonkonduito, almozdono, discipliniteco kaj meditado.

42. PROTEKTI KAMELAN FELON

Dum komercistoj faris komercan vojaĝon, unu el iliaj kameloj subite mortis sur la vojo. La mortinta kamelo iam portis multajn trezoron, valoran teksaĵon kaj aliajn objektojn. Oni tuj senfeligis ĝin post ĝia morto.

Antaŭ la forlaso de la komercistoj la ĉefo restigis du lernantojn kaj ordonis: “Bone gardu la kamelan felon kontraŭ putrado pro malsekeco.”

Ekpluvis post nelonge. La malsaĝaj lernantoj kovris la felon per valora teksaĵo por protekti ĝin kontraŭ malsekiĝo, sed la teksaĵo tute detruigis pro tio.

La prezo de la teksaĵo estis multe pli alta ol tiu de la felo. Ili protektis la felon per valora teksaĵo pro malsaĝo.

Ankaŭ ordinaraj homoj en la mondo kondutas tiamaniere. La teksaĵo estas komparo al abstinado de mortigo; la kamela felo estas komparo al komercaĵo; la putrado pro la pluvo estas komparo al diboĉo kaj detruigo de bona konduto.

La disciplino abstini de mortigo estas la darma korpo de la Budho kaj kaŭzo por plej supera atingo, sed anstataŭ praktiki ĝin, ordinaraj homoj preferas almozon al la monaĥoj kaj konstruadon de pagodoj kaj monaĥejoj per mono kaj havaĵo. Per tio ili strebas por la monda feliĉo anstataŭ por la plej grava afero, kaj ne povas liberiĝi de renaskiĝo en la kvin statoj de ĉielano, homo, besto, malsata spirito kaj inferano.

Do religianoj devas rigore sin deteni de mortigo.

43. GRANDA OFERO POR BAGATELAĴO

Iu pene frotadis grandan ŝtonon dum longaj monatoj, kaj finfine faris el ĝi malgrandan bovforman ludilon. Li elspezis tro multe da energio por bagatelaĵo.

Ankaŭ homoj en la mondo kondutas same. Frotado de granda ŝtono estas komparo al diligenta lernado de monda scio. La farado de malgranda bovforma ludilo estas komparo al konkurenco por famo. La kleruloj devas ne nur diligente pristudi diversajn sciojn, sed ankaŭ atente praktiki ilin por atingi superan frukton. Se ili klopodas nur por famo kaj profito, ili dronas en fiereco kaj aroganteco, kaj pliigas siajn malbonon kaj maltrankvilecon.

44. SATIĜO PRO DUONA KUKO

Iam antaŭe, iu malsatiĝis kaj elprenis sep kukojn por manĝi. Li satiĝis nur manĝinte ses kaj duonan kukojn.

Li ege bedaŭris kaj sin batis per manoj. Li sin riproĉis: “Mi satiĝis nur pro tiu ĉi duona kuko. Do la antaŭajn ses kukojn mi manĝis vane. Se mi scius, ke la duona kuko satigos min, mi devus manĝi ĝin unue.”

Ankaŭ homoj en la mondo tiel kondutas. Mankas eterna feliĉo en la homa vivo ekde la komenco, sed oni iluziiĝas pri feliĉo kaj klopodas por akiri ĝin pro malsaĝo. Pro senscienco oni prenas riĉaĵon kaj rangon kiel feliĉo, tute simile al la malsaĝulo, kiu opiniis, ke la duona kuko satigis lin. Ili suferas multe kiam ili klopodas por gajni riĉaĵon, suferas en peno por protekti la gajnita riĉaĵo kaj rangon, kaj, poste, kiam ili perdis la riĉaĵon kaj rangon, ili denove turmentiĝas en bedaŭro kaj sopiro pri la perditaĵoj. Ili ne povas ĝui feliĉon en la tuta tago. Ekzemple, se oni

havas vestaĵon kaj manĝaĵon, ili sin opinias feliĉaj, sed ili suferas en la klopodo por la feliĉo. Budhoj diras, ke malkomfortaj estas la tri mondoj de deziro, de formo kaj de senformo respektive en la metempsikozo, kaj ĉio estas suferiga en ili, sed ordinaraj homoj sin opinias feliĉaj pro sia iluzio.”

45. GARDI PORDON

Iam antaŭe, iu volis vojaĝi malproksimen, li do ordonis al la servisto: “Bone gardu la pordon, azenon kaj ŝnuron.”

Post kiam la mastro foriris, muzikisto ludis muzikon ĉe la najbaro. La servisto volegis aŭskulti muzikon kaj neniel povis sin deteni de la deziro. Li do ŝnuris la pordon al la azeno kaj kondukis la beston al la ludejo por aŭskulti la ludadon.

Ŝtelisto priŝtelis la domon kaj forprenis ĉiujn havaĵojn dum foresto de la servisto.

Reveninte hejmen, la mastro demandis la serviston: “Kie estas la trezoro?”

La servisto respondis: “Via moŝto nur ordonis al mi gardi la pordon, azenon kaj ŝnuron. Mi scias nenion plian krom tio.”

La mastro kulpigis lin: “Mi ordonis vin gardi la pordon nur por protekti la havaĵon. Nun la havaĵo jam tute perdiĝis, do por kio mi ankoraŭ bezonas la pordon?”

La malsaĝuloj en la vivesteco de naskiĝo kaj morto ankaŭ estas la servistoj

de siaj pasioj. La Budho ofte instruis, ke oni devas atenti la pordojn de la ses sensorganoj, observi disciplinojn por sin deteni de la ses sensobjektoj kaj gardi la azenon de senscieco kaj ŝnuron de pasioj. Sed iuj bikŝuoj ne kondutas laŭ la instruo de la Budho. Ili avidas la profiton, mensogas pri sia pureco, sin ŝajnigas mediti en kvieta loko, sed distriĝas pro avido al la kvin pasioj, konfuziĝas pro vidaĵo, sono, odoro kaj gusto, blindiĝas pro senscieco, ligiĝas al pasia ŝnuro kaj perdas ĉiujn trezorojn, kiuj estas ĝustaj atentemo, pripensado, praktikado kaj luminiĝo.

46. ŜTELI GRUNTBOVON

Iam antaŭe, vilaĝanoj kune ŝtelis gruntbovon kaj formanĝis ĝin.

La perdinto de la bovo sekvis ilin en la vilaĝon laŭ la piedsignoj. Li venigis la vilaĝanojn, priskribis la bovon kaj demandis: “Ĉu vi loĝas en la vilaĝo?” La vilaĝanoj respondis: “Ni ne havas vilaĝon.”

Li demandis: “Ĉu en la vilaĝo troviĝas lageto, ĉe kiu vi manĝis la bovon?”

La vilaĝanoj respondis: “Troviĝas neniu lageto en la vilaĝo.”

Li demandis: “Ĉu troviĝas arboj ĉe la lageto?”

La vilaĝanoj respondis: “Troviĝas neniu arbo ĉe la lageto.”

Li demandis: “Ĉu vi ŝtelis la bovon en la oriento de la vilaĝo?”

La vilaĝanoj respondis: “Ne troviĝas la oriento de la vilaĝo.”

Li demandis: “Ĉu vi ŝtelis la bovon ne je la tagmezo?”

La vilaĝanoj respondis: “Ne troviĝas la tagmezo.”

La perdinto diris: “Eĉ se vere troviĝus nek la vilaĝo, nek arboj, ĉu povus troviĝi nek la oriento, nek la tempo? Nenio kion vi diras estas kredinda. Ĉu vi vere formanĝis la ŝtelitan bovon?”

La vilaĝanoj do konfesis: “Jes, ni vere manĝis ĝin.”

Tiel kondukas la kontraŭintoj de disciplinoj. Anstataŭ malkaŝi sian kulpon, ili kaŝas ĝin kaj naskiĝos en infero post la morto. La ĉielanoj kaj dioj rigardas per sia magia vido, do oni ne kapablas kaŝi sian kulpon simile al la nekaŝebla ŝtelado de la bovo.

47. IMITI PEPADON

Antaŭe, ĉiuj virinoj en iu regno sin ornamis per ruĝaj lotusfloroj dum la nacia festo.

Tiam la edzino de malriĉulo diris al li: “Mi restos via edzino se vi donos al mi ruĝajn lotusflorojn. Se ne, mi eksigos de vi.”

Antaŭe la malriĉulo povis lerte imiti la pepadon de mandarena anaso. Do pepante kiel mandarena anaso, li glitis en la reĝan lageton por ŝteli ruĝajn lotusflorojn.

La gardisto de la lageto demandis: “Kiu estas en la lageto?”

La malriĉulo pretervole respondis: “Mandarena anaso.”

La gardisto kaptis kaj kondukis lin al la reĝo. Sur la vojo li denove pepadis.

La gardisto diris: “Anstataŭ pepi antaŭe, al kio utilas via nuna pepado?”

Tiel kondukas ordinaraj homoj. Ili faras atencojn kaj diversajn malbonojn dum la tuta vivo kaj neniam lernas bonon por korekti siajn erarojn. Nur kiam ili estas

mortantaj, ili diras: “Mi volas praktiki bonon.” Sed la demonoj perforte kondukas ilin al la reĝo de Morto per forto. Kvankam ili ekvolas praktiki bonon, ili jam ne plu havas bonŝancon por tio. Ili similas al la malsaĝulo, kiu imitis la pepadon de la mandarena anaso nur antaŭ ol atingi la palacon de la reĝo.

48. BESTO KAJ ARBO

Kiam srigalo¹⁹ restis sub arbo, arbobranĉo rompiĝis pro vento kaj falis sur ĝian dorson. Ĝi do fermis la okulojn por ne vidi la arbon kaj tuj forkuris.

Ĝi atingis senarban regionon, restis tie ĝis la vespero kaj ne volis reiri al la antaŭa loko.

Poste, kiam ĝi vidis, ke arbobranĉoj svingiĝas je ventblovo en malproksimo, ĝi tuj reiris al la arbo, dirante, “Ĝi vokas min.”

Ankaŭ malsaĝaj disĉiploj kondutas same. Monaĥiĝinte, ili lernas ĉe instruisto, sed forlasas lin pro ties iometa kulpigo. Poste ili revenas al li post kiam ili kontaktas malbonan instruiston kaj ĉagreniĝas pro tio. Tiaj foriro kaj reveno manifestas ilian malsaĝon.

49. DISPUTO PRI LA TROVITAJ HAROJ

Iam antaŭe, du knaboj sin amuzis en la rivero kaj trovis tufon da haroj sur la fundo de la rivero.

Unu el ili diris: “Jen barbo de ermito.”

La alia diris: “Ne, jen estas la haroj de bruna urso.”

Tiam ermito loĝis ĉe la rivero. La infanoj disputadis senĉese kaj finfine vizitis lin por peti juĝon de li. La ermito tuj elprenis rizon kaj linsemon, metis ilin en la buŝon kaj maĉis. Poste li elkraĉis paston en la manon kaj diris al la infanoj: “Tio, kion mi tenas en la mano, similas al pava fekaĵo.”

La ermito faris respondon ne laŭ la demando, kaj ĉiuj homoj sciis pri tio.

Ankaŭ ordinaraj malsaĝuloj kondutas same. Kiam ili faras predikadon, ili diras sence anstataŭ pri la ĝusta temo, simile al la ermito mokita de ĉiuj homoj pro la respondo ne konforma al la demando. Sensecaj diroj ankaŭ kaŭzas similajn rezultojn.

50. KURACI ĜIBON

Iam antaŭe, iu suferis de ĝibo kaj vizitis kuraciston por resaniĝi. La kuracisto ŝmiris buteron sur lian korpon, tenis lin inter du tabuloj kaj kunpremis la tabulojn per forto, sed tute ne atendis, ke la okuloj de la ĝibulo tuj elĵetiĝas pro la sufero.

Ankaŭ malsaĝuloj en la mondo tiel kondutas. Ili faras diversajn malbonojn per mortigado kaj komercado de vivestaĵoj por ĉasi feliĉon kaj meriton. Kvankam ili sukcese prilaboras iom da profito, tamen tio ne povas kompensi ilian malutilon. Ili renaskiĝos en la infero post la morto kiel la ĝibulo kies okuloj estas elĵetitaj pro sufero.

51. KOMUNA SERVISTINO

Kvin viroj kune aĉetis servistinon. Unu el ili ordonis ŝin: “Lavu miajn vestaĵojn.” Ankaŭ alia faris saman ordonon al ŝi. La servistino respondis, ke ŝi unue lavos por la unua. La dua viro koleris kaj insultis ŝin: “Mi aĉetis vin kune kun la aliaj. Kial vi lavos unue nur por li?” Li skurĝis la servistinon dekfoje, do ĉiu el la aliaj same skurĝis ŝin.

La Kvin Agregajaĵoj estas samaj. Vivestaĵoj havas la korpon pro la kaŭzo de siaj kleŝoj, kaj la Kvin Agregajaĵoj ĉiam skurĝas ilin per naskiĝo, maljuniĝo, malsaniĝo, morto kaj sennombraj afliktoj.

52. MUZIKISTO KAJ LA REĜO

Iam antaŭe, muzikisto ludis muzikon por la reĝo kaj tiu promesis doni al li dek mil monerojn. Poste, kiam li postulis la monon, la reĝo ne plu volis plenumi sian promeson.

La reĝo diris al li: “Antaŭe vi ludis muzikon nur por plaĉi al miaj oreloj. Mi promesis la monon ankaŭ por plaĉi al viaj oreloj.”

Ankaŭ la rezulto de la homa vivo estas sama. Kvankam vivestaĵoj en la mondoj de la homo kaj la ĉielano povas sperti iom da feliĉo, tamen tio estas efemera, detruenda, nereala kaj ne povas daŭri longe simile al sono de muziko.

53. RECIPROKA VENĜO

Iam instruisto havis du lernantojn. Li suferis je piedmalsano, kaj ordonis ambaŭ lernantojn masaĝi po unu el la piedoj aparte de tempo al tempo.

La lernantoj ĵaluzis kaj malamamis unu kontraŭ la alia.

Dum unu el la lernantoj eliris, la alia rompis la piedon masaĝitan de li per ŝtono.

Post kiam li revenis, li ekkoleris pro tio kaj ankaŭ rompis la piedon masaĝitan de la alia por sin venĝi.

Ankaŭ iuj lernantoj de Budhismo kondutas same. La lernantoj de Mahajano riproĉas Teravadon, dum la lernantoj de Teravado reciprokas la riproĉon kontraŭ Mahajano, kaj tiel ili detruas budhajn instruojn de ambaŭ skoloj pri Mahajano kaj Teravado.

54. LA KAPO KAJ VOSTO

Iam vivis serpento. Ĝia vosto diris al la kapo: “Mi devas rampi antaŭe.” La kapo respondis: “Mi ĉiam rampis antaŭe. Pro kio vi subite volas anstataŭi min?” Kiam la kapo rampis antaŭen, la vosto alkroĉis arbon kaj neniel sin movis. La kapo povis fari nenion alian ol obei la voston kaj lasi ĝin rampi antaŭe. Sed pro tio, la serpento sin trudis en fajron kaj mortis de brulo.

Ankaŭ iuj instruistoj kaj lernantoj kondutas same. La lernantoj diras, ke la instruistoj estas maljunaj sed ĉiam gvidas antaŭe, dum la lernantoj estas junaj, do ili devas esti la ĉefoj. Sed pro juneco, la lernantoj ne bone konas disciplinojn kaj ofte kontraŭas ilin. Ambaŭ instruistoj kaj lernantoj renaskiĝos en infero pro la rilato inter si mem.

55. LOJALA SUBULO

Iam antaŭe, reĝo havis lojalan subulon. Dum milito la subulo savis la reĝon el danĝero spite sian propran vivon. Pro tio la reĝo ĝojis, kaj volis donaci al li ĉion deziratan. La reĝo demandis lin: “Kion vi deziras? Mi donacos ĉion ajn al vi laŭ via deziro.”

Sed la subulo respondis: “Kiam vi bezonas iun razi vian barbon, bonvolu lasi min fari tion por vi.”

La reĝo respondis: “Se tio plaĉas al vi, mi plenumos vian deziron.”

Tiu malsaĝulo estis mokita de ĉiuj aliaj. Li postulis nur humilan okupon kvankam li rajtis akiri altan rangon kaj duonan teritorion.

Tiel kondukas malsaĝuloj. Ĉiuj budhoj atingis luminiĝon per malfacilaj praktikadoj dum sennombraj kalpoj²⁰. Estas tiel malfacile akiri la homan vivon, renkonti Budhismon kaj budhan instruon kiel blinda testudo hazarde levas sian kapon tra truo de ligna tabulo sur la maro.

Sed kiam ili havas malfacile atingeblan homan vivon kaj renkontas Budhismon, ili kontentiĝas pri observado de nur malmulte da disciplinoj pro sia malsaĝo. Ili tute ne deziras superan metodon al nirvano. Anstataŭ klopodi por la progreso, ili kontentiĝas nur pri la malĝustaj aferoj.

56. POSTULO AL “NENIO”

Iam antaŭe dum du viroj promenis, ili vidis, ke homo portas ĉaron da sezamo sur la vojo sed neniel povas movi la ĉaron el danĝera loko. La ĉaristo petis: “Helpu min movi la ĉaron el danĝero.”

La viroj demandis: “Per kio vi rekompencos nin?”

La ĉaristo respondis: “Per nenio.”

Ambaŭ viroj helpis movi la ĉaron. Apenaŭ la ĉaro atingis ebenan lokon, iu el ili diris al la ĉaristo: “Donu al ni la rekompencon.”

La ĉaristo respondis: “Nenion.”

La postulanto insistis: “Do donu al ni la Nenion.”

La alia viro diris kun rido: “Li tute ne volas rekompenci nin. Do kial vi ankoraŭ insistas?”

La postulanto respondis: “Li ja promesis la Nenion al ni, do li devas rekompenci nin per ĝi.”

La alia viro diris: “‘Nenio’ estas nur abstrakta vorto, sed tute ne konkreta

objekto.”

Pro kroĉiĝo al “Nenio”, ordinaraj homoj naskiĝas en la stato de Nenio. La tiel nomata “nenio” de la dua homo estas stato de senformo, senvolo kaj senago.

57. PIEDBATI BUŜON DE PRESTIĜULO

Iam estis riĉa alt-aĝulo. Ĉiuj liaj subuloj montris sian respekton por flati lin.

Post kiam li kraĉis, la proksimaj servistoj tuj forviŝis la malpuraĵon per piedo.

Malsaĝa subulo neniam trovis ŝancon por tio. Li do pensis: “Se kraĉaĵo de la prestiĝulo falos sur la teron, ĉiuj forviŝos ĝin per piedo. Do mi devas fari tion la unua tuj kiam ĝi elbuŝiĝos.”

Apenaŭ la prestiĝulo pretis kraĉi, la malsaĝulo levis sian piedon kaj trafis lian buŝon. Pro tio li vundis la lipojn kaj rompis la dentojn al la prestiĝulo.

La prestiĝulo demandis la malsaĝulon: “Kial vi piedbatis min je la buŝo?”

La malsaĝulo respondis: “Se via kraĉaĵo falas sur la teron, la proksimaj flatemuloj forviŝas ĝin per piedo. Kvankam ankaŭ mi volas tiel agi, tamen mi neniam trovis ŝancon. Do por gajni vian plaĉon mi volas piede forviŝi la kraĉaĵon apenaŭ vi

pretas elkraĉi.”

Ĉio okazas laŭ kaŭzo kaj kondiĉo. Se oni klopodas antaŭ la okazo, ili akiras nur ĉagrenon. Do homoj devas kompreni la diferencon inter la ĝusta kaj malĝusta tempoj por sia ago.

58. DIVIDI HEREDAĴON

Iam en la regno Malao vivis kŝatria nobelo. Li suferis de grava malsano kaj sciis, ke li estas mortanta. Li do ordonis siajn du filojn: “Dividu la heredaĵon laŭdece post mia morto.”

La filoj obeis lin, kaj dividis la heredaĵon tuj post lia morto. Sed la pliĝa frato plendis, ke la malpliĝa faris la dividon ne juste.

Tiam stulta maljunulo proponis al ili: “Mi havas bonan metodon, por ke vi dividu la havaĵon tute egale. Disigu ĉion de la heredaĵoj. Kiel fari tion? Vi disduigu ĉiun vestaĵon, teleron kaj botelon, pelvon, urnon, kaj ankaŭ moneron. Tiel vi dividos ĉiujn heredaĵojn tute egale.”

Oni mokridis lin pri la propono.

Alireligianoj erare pratikas diskriminan respondon de debato. Ekzistas kvar metodoj por debato. El ili estas definitiva respondo, ekzemple al la demando, ĉu ĉiuj homoj mortas, oni devas doni definitivan respondon. Al la

demando, ĉu mortintoj renaskiĝas, estas diskrimina respondo: “Homoj ĉesigintaj amon ne plu renaskiĝas.” kaj “Homo kun amo renaskiĝas.” Jen estas diskriminaj respondoj de debato. Se iu demandas: “Ĉu homo estas la plej bona?” Vi devas konfirmi: “Ĉu via demando temas pri la tri malbonaj ekzistecoj aŭ pri la ĉiela ekzisteco? Se via demando temas pri la malbonaj ekzistecoj, homo estas la plej bona. Se via demando temas pri la ĉielanoj, homo estas malpli bona.” Tio estas respondo en demandoj. Se oni demandas pri la dek kvar ignorindaj demandoj, kiel “Ĉu la mondo kaj vivestaĵoj havas limon aŭ ne?”, “Ĉu ili havas komencon aŭ ne?” kaj aliaj, vi devas rezigni respondon. Sed la alireligianoj estas malsaĝaj. Ili sin opinias sufiĉe saĝaj kaj anstataŭigas la kvar respondojn de debato per diskrimina respondo kvazaŭ la malsaĝulo, kiu disduigis eĉ moneron por dividi havaĵon.

59. RIGARDI BOTELFARADON

Iam antaŭe, du viroj iris al metiisto de argilaĵo kaj absorbite rigardis lin fari botelojn per tornilo.

Unu el ili foriris al festeno post nelonge, kaj tie li ĝuis bongustan manĝaĵon kaj ricevis valoraĵon.

La alia daŭre rigardis la botelfaradon. Li pensis: “Mi iros nur post kontentiĝo de la rigardo.” La tempo pasis iom post iom, kaj la suno jam subiĝis, tamen li ankoraŭ ne kontentiĝis de la rigardo. Pro tio li perdis la ŝancon por manĝaĵo kaj vestaĵo.

Ankaŭ malsaĝuloj estas similaj. Ili okupiĝas pri bagatelaj aferoj kaj trovas tion ordinara.

Homoj faras ion hodiaŭ,
kaj alian morgaŭ.
Aperis la Budho, la granda drako,
Kaj lia voĉo tondras tra la tuta mondo.
La darmo pluvas nehaltigeble,
Sed ili ne aŭskultas pro sia kaŭzo.
Ili ne scias la alvenon de la morto,
Kaj perdas la ŝancon al budhismo.

Ili ne povas akiri la valoran darmon,
Sed ĉiam restas en sufero.
Ili ignoras la ĝustan darmon,
Pro sia rigardo al botelfarado.
Pro la vidpunkto de eterneco,
Tiel ili perdas ĉiajn profitojn el la
Darmo,
Kaj nenian havos liberiĝon.

60. BILDO DE ORO

Iam antaŭe, malsaĝulo iris al lageto, hazarde vidis bildon de oro sur la akvofundo kaj kriis, ke troviĝas oro en la akvo. Li tuj enakviĝis kaj fosis ŝlimon por trovi la oron, sed klopodis vane ĝis elĉerpiĝo. Li devis eliri por ripozi. Kiam la akvo klariĝis, la bildo de oro refoje aperis en la akvo. Li do denove enakviĝis por daŭrigi la serĉadon, sed ankoraŭ trovis nenion.

Tiam lia patro venis al li. Vidinte tion, la patro demandis: “Kion vi faris, ke vi estas tiel laca?”

Li respondis: “Troviĝas oro sur la akvofundo! Mi enakviĝis por preni ĝin el la ŝlimo, sed nenion trovis ĝis elĉerpiteco!”

Pririgardinte la bildon de oro sur la akvofundo, la patro eksciis, ke la oro troviĝas sur la arbo kaj ĵetas sian bildon en akvo. Li do diris al la filo: “Kompreneble birdo portis ĝin kaj faligis ĝin sur la arbon.”

La filo do grimpis sur la arbon laŭ propono de la patro kaj vere trovis oron.

Ankaŭ malsaĝaj homoj en la mondo tiel kondutas. Ili prenas egoon kiel sin mem en la senegoeco, same kiel la malsaĝulo prenis bildon de oro kiel oron mem kaj vane klopodis por trovi ĝin, sed gajnis nenian rezulton.

61. LA KREAĴO DE BRAMA DISĈIPLO

Ĉiuj bramanoj diris: “La Bramo estas la patro de la mondo. Li kreis ĉion en la universo kaj estas la nura reganto de la mondo.”

Iu el la bramaj disĉiploj diris: “Ankaŭ mi povas krei ĉion.” Li estis sufiĉe malsaĝa, tamen li deklaris, ke li estas plena de saĝo. Li diris al la Bramo: “Ankaŭ mi volas krei ĉion.”

La Bramo respondis: “Ne tiel pensu. Vi ne kapablas tion fari.”

La disĉiplo ekagis malgraŭ la deadmono de la Bramo.

Vidinte la kreaĵon de la disĉiplo, la Bramo diris: “Vi faris la homan kapon tro granda dum la kolon tro maldika; vi faris la manojn tro grandaj dum la brakojn tro mallongaj; vi faris la piedojn tro malgrandaj dum la kalkanojn tro grandaj, simile al tiuj de piŝaĉo²².”

De tio oni devas scii, ke ĉio estiĝas laŭ siaj propraj kaŭzo kaj kondiĉo, sed tute ne

estas kreita de la Bramo.

La predikado de budhoj estas libera de du ekstremaj vidpunktoj, nome eterneco de mondo kaj nihilismo. Ankaŭ la Noblaj Okeraj Vojoj estas samaj. Sed alireligianoj sin kroĉas al la vidpunktoj de eterneco kaj nihilismo kiam ili trovas la mondon tiaj. Ili trompas la homojn en la formo de predikado, tamen ilia instruo kontraŭas la veron.

62. MANĜI FAZANAĴON POR RESANIĜO

Iam antaŭe, iu suferis je serioza malsano. Kuracisto diagonzis lin kaj proponis, ke li konstante manĝu fazanaĵon por resaniĝi.

La malsanulo do aĉetis fazanon en la bazaro, sed post kiam li finmanĝis unu, li ne plu manĝis aliajn.

Poste, kiam la kuracisto vidis la malsanulon, li demandis: “Ĉu vi jam resaniĝis?”

La malsanulo respondis: “Vi proponis al mi konstante manĝi fazanaĵon. Do mi manĝis unu, sed ne plu kuraĝis manĝi pliajn.”

La kuracisto riproĉis lin: “Se vi jam manĝis unu, pro kio vi ne manĝis pliajn? Ĉu vi povus resaniĝi nur per unu fazano?”

Ankaŭ alireligianoj tiel kondutas. Aŭdinte la instruon de kuracistosimilaj budhoj kaj bodisatvoj, ke oni devas kompreni sian menson, ili kroĉiĝas al vidpunkto pri eterneco kaj opinias, ke

la pasinteco, estanteco kaj estonteco estas konscio kaj neniam variigas nek malestigas, kiel manĝado nur de unu fazano ne povas kuraci malsanon de malsaĝo kaj kleŝo. La budhoj kun supera saĝo instruas alireligianojn, ke ili rezignu la ideon de eterneco. Ĉiuj darmoĝoj estiĝas kaj malestiĝas konstante, kiel povus ekzisti neŝanĝebla konscio? Kiel la kuracisto, kiu proponas la malsanulon daŭre manĝi fazanaĵon por resaniĝi, la Budho ankaŭ komprenigis al vivestaĵoj, ke la darmo ne eternas pro sia variigo kaj ne ĉesas pro sia sinsekvenco, por helpi ilin forigi la alkroĉigon al la kredo pri eterneco.

63. TERURIĜO PRO LA RAKŜASA KOSTUMO

Iam vivis pluraj aktoroj en la regno Gandaro. Kiam ili kune vojaĝis al alia loko por sin savi de la serioza malsatego, ili preteriris la montaron Parasino, kie onidire frekventis ferocaj demonoj kaj sangavidaj rakŝasoj²².

Ĉiuj aktoroj tranoktis en la montaro, kie blovis malvarma vento, do ili bruligis fajron kaj kuŝiĝis ĉirkaŭe.

Poste unu el ili sentis malvarmon, li do sin vestis per teatra kostumo de rakŝaso kaj sidiĝis ĉe la fajro por sin varmigi.

Unu el liaj kunuloj vekiĝis kaj tuj teruriĝis kiam li vidis iun en rakŝasa kostumo sidanta ĉe la fajro. Anstataŭ atente pririgardi, li tuj forkuris pro timo. Tio vekis la aliajn, kaj ankaŭ ili ĉiuj diskuris pro timo.

La aktoro en la teatra kostumo same ektimis kaj tuj kuris post siaj kunuloj.

Vidinte lin, liaj kunuloj des pli teruriĝis opiniante, ke la rakŝaso postkuras por kapti

ilin. Ili kuregis senĉese preter montoj, tra riveroj kaj trans valojn. Iliaj korpoj vundiĝis kaj ili elĉerpiĝis ĝismorte. Nur je la tagiĝo ili konsciis, ke la postkuranto tute ne estas rakŝaso.

Ĉiuj mondanoj estas samaj. Restante en la suferaj statoj de afliktiĝo kaj malsato, ili strebas al la supera stato eterna, feliĉa, pura kaj libera. Sed ili prenas la kuniĝon de kvin sensoj kiel sian memon, kaj pro tio ili vagas en la metempsikozo pelate de kleŝoj, falas en la abismon de tri suferaj vivestecoj kaj ne povis sin liberigi. La taĝiĝo signifas finiĝon de la nokto de senfina cirklo de naskiĝo kaj morto kiam ili per la propra saĝo scias bone, ke la kuniĝo de la kvin sensoj ne estas la vera egoo.

64. “DEMONO” EN LA MALNOVA DOMO

Iam estis malnova domo. Laŭdire ĝin ofte hantis kruela demono, do neniu kuraĝis dormi ene pro timo.

Tiam, viro sin pretendis kuraĝa kaj deklaris: “Mi volas tranokti en la domo.” Dirinte, li tuj endomiĝis por pasigi la nokton.

Poste, alia viro sin pretendis multe pli kuraĝa ol la antaŭa. Ankaŭ li aŭdis, ke la domo estas frekventata de feroça demono. Li volis iri en la domon.

Apenaŭ la posta viro ekpuŝis la pordon, la antaŭa enĉambriĝinto opiniis, ke alvenas demono, kaj li tutforte puŝis la pordon por bari la demonon. La posta viro ankaŭ opiniis, ke en la domo estas la demono. Li do luktis kun la alia ĝis tagiĝo. Nur kiam ili intervidiĝis unu la alian, ili eksciis, ke neniu el ili estas demono.

Ankaŭ mondanoj estas samaj. Ili renkontiĝas nur pro la antaŭaj kaŭzoj, en kiuj neniu estas la reganto. Neniu povas

trovi sian egoon per esploro, tamen homoj prenas sian imagon kiel veron kaj reciproke konflikta, same kiel la viroj en la rakonto.

65. KVINCENT KNELOJ

Iam vivis virino diboĉa, malĉasta kaj ege volupta. Ŝi malamegis la edzon kaj elpensis diversajn metodojn por mortigi lin, sed neniam sukcesis.

Kiam la edzo devis vojaĝi al la najbara lando kiel sendito de sia lando, al la virino subite venis malica ideo. Ŝi miksis venenon en knelojn por mortigi lin. Ŝi mensogis: “Nun vi iros malproksimen. Mi timas, ke mankos al vi manĝaĵo, do mi speciale faris por vi kvincent knelojn kiel manĝaĵon. Sed ne manĝu ilin antaŭ ol vi atingos alian landon kaj havos nenion alian por manĝi.”

La edzo obeis ŝin kaj tuŝis neniom el la kneloj ĝis li atingis alian landon. Kiam li tranoktis en arbaro, li sin kaŝis sur arbo por eviti sovaĝajn bestojn, sed forgesis la knelojn kaj lasis ilin sub la arbo.

Hazarde okazis priŝtelado en tiu nokto. Kvincent ŝtelistoj iris ankaŭ en la arbaron, ŝtelinte trezorojn kaj kvincent ĉevalojn de la reĝo. Ili ĉiuj suferis de malsato kaj soifo pro forkurego. Vidinte la knelojn sub la

arbo, ili manĝis po unu. La veneno en la kneloj estis tiel forta, ke ili ĉiuj perdis la vivon momente.

La viro subiris de la arbo ĉe la tagiĝo. Vidinte, ke ĉiuj ŝtelistoj kuŝas mortaj sub la arbo, li afekte vundis la kadavrojn per tranĉilo kaj sagoj. Poste, li kolektis la ĉevalojn kaj trezorojn, kaj kondukis la bestojn al sia celloko.

La reĝo de la lando postkuris la ŝtelistojn laŭ la piedsignoj akompanate de multaj homoj kaj renkontis lin sur la vojo.

La reĝo demandis lin: “Kiu vi estas? Kaj de kie vi havigis al vi la ĉevalojn?”

Li respondis: “Mi venis de alia lando kaj renkontis la ŝtelistojn sur la vojo. Mi luktis kun ili per tranĉilo kaj sagoj, kaj mortigis ĉiujn sub la arboj, do mi kolektis la ĉevalojn kaj trezorojn por iri al vi. Se vi ne kredas pri tio, bonvolu sendi iun esplori la lokon, kie ili vundiĝis kaj mortis.”

La reĝo tuj sendis siajn fidelulojn por pririgardi, kaj trovis tion vera. La reĝo ege ĝojis kaj admiris lian raran kapablon. Reveninte al sia lando, la reĝo premiis lin

per alta rango, multaj trezoroj kaj granda feŭdo.

Tiam la malnovaj korteganoj enviis lin pro tio. Ili diris al la reĝo: “Li ja estas alilandano tute ne fidinda. Kiel vi tiel favoras lin per premio multe pli granda ol tio al la malnovaj korteganoj?”

Informiĝinte pri tio, la sendito diris: “Kiu sufiĉe kuraĝas dueli kun mi? Bonvolu iri al la ebena loko por montri vian kapablon.”

Ĉiuj korteganoj teruriĝis kaj neniu el ili kuraĝis dueli kun li.

Poste, en la landon venis feroca leono. Ĝi mortigis pasaĝerojn sur la vojo al la ĉefurbo, kaj neniu plu kuraĝis preteriri.

Tiam la korteganoj interkonsiliĝis kune: “La alilandano diris, ke li estas senkompare brava kaj neniu povas lin venki. Se li povos mortigi la leonon por protekti la landon, tio estos vera miraklo.” Poste, ili faris interkonsenton kaj proponis tion al la reĝo.

Akceptinte ilian proponon, la reĝo tuj donacis tranĉilon kaj bastonon al la sendito

kaj sendis lin mortigi la leonon.

Akceptinte la ordonon, la sendito iris al la leono sin kuraĝiginte. Vidinte lin, la leono tuj feroce sin ĵetis al li hurlante. Li ektimis kaj senprokraste grimpis sur arbon. La leono do levis la kapon al la arbo kun malfermita faŭko. Li estis tiel terurigita, ke li perdis la tranĉilon el la mano. La tranĉilo ĝuste falis en la faŭkon de la leono kaj mortigis ĝin.

Li ekzaltiĝis kaj tuj revenis al la reĝo. La reĝo despli favoris lin.

Ekde tiam, ĉiuj homoj en la lando estimis kaj laŭdis la senditon.

La kneloj en la rakonto estas metaforo de oferaĵo ne laŭdeca; sendito, sankta erudiciulo; vojaĝo al alia lando, ĉiuj ĉielanoj; mortigo al ŝtelistoj estas metaforo de sotapano, kiu klopodas forigi la kvin pasiojn kaj kleŝojn; renkonto kun la reĝo estas metaforo de tio kun la sanktulo; ĵaluzaj malnovaj korteganoj estas metaforo de alireligianoj, kiuj vidinte, ke la saĝuloj povas sin liberigi el la kleŝoj kaj kvin pasioj, faras kalumniadon kaj diras, ke

ne estas tiaj aferoj; la propono por duelo fare de la sendito al malnovaj korteganoj estas metaforo de nekapableco en la lukto de alireligianoj; mortigo al la leono estas metaforo de venko super malicaj demonoj. Oni povas akiri premion de senkroĉiĝo foriginte kleŝojn kaj demonojn. Ĉiama timememo estas metaforo de venko de la malforta super la forta. Kvankam oni ne havas puran menson en la komenco, oni povas havigi al si meriton renkontante kaj farante oferon al sanktaj erudiciuloj.

Oni eĉ povas ricevi tiel grandan meriton per ne laŭdeca oferaĵo, se ne paroli pri ofero el bona intenco. Do ni devas diligente praktiki oferadon en bona ŝanco.

66. RECITI STIRMETODON

Iam antaŭe filo de riĉa prestiĝulo iris al la maro kun komercistoj por kolekti trezorojn.

Li scipovis parkere reciti la stirmetodon de la ŝipo kaj pretendis scii kiel stiri, direkti aŭ haltigi la ŝipon en kirlaĵoj aŭ sur ondegoj de la maro. Do li fanfaronis al la aliaj: “Mi bone scias la stirmetodon sur la maro.”

Aŭdinte tion, ĉiuj kredis lin.

Ne longe post kiam ili ekveturis sur la maron, la stiristo subite mortis de malsano, do la filo de la prestiĝulo fariĝis nova stiristo por lin anstataŭi.

Kiam la ŝipo iris en kirlaĵon, la nova stiristo recitis laŭte: “Oni devas tiel stiri, kaj tiel direkti la ŝipon.” Sed la ŝipo nur turniĝis en la kirlaĵo anstataŭ veturi antaŭen por atingi la lokon, kie estas trezoroj. Ĉiuj komercistoj dronis kune kun la ŝipo.

Ankaŭ ordinaraj homoj tiel kondukas. Ili lernis iom da medita metodo kiel atenti pri la spirado kaj kontempli pri

la malpureco, sed nur scipovas reciti la tekston anstataŭ kompreni la esencon. Kvankam ili ne bone scias pri la meditado, tamen ili pretendas, ke ili bone scias la meditado, kaj eĉ instruas aliajn. Oni konfuziĝas pro lia misgvido, eraras pri la meditado kaj klopodas vane dum longaj jaroj. Ili similas al la malsaĝulo, kiu dronigis siajn kunvojaĝantojn en la maro.

67. GEEDZOJ SILENTE MANĜAS KUKON

Iam antaŭe, paro da geedzoj havis tri kukojn. Post kiam ili manĝis po unu kuko, restis nur unu. Do ili interkonsentis: “Kiu parolos unue, tiu ne rajtos manĝi la lastan kukon.” Por la kuko neniu el ili parolis plue post la interkonsento.

Rabisto entrudiĝis en la ĉambron post momento kaj forportis ĉiujn havaĵojn.

Sed la geedzoj nur gapis silente anstataŭ paroli pro la antaŭa interkonsento. Vidinte tion, la rabisto ekatencis la edzinon eĉ antaŭ la edzo. La edzo ankoraŭ sin tenis silenta kvankam li vidis tion.

La edzino ekkriis pri la rabisto, kaj riproĉis sian edzon: “Malsaĝulo! Kial vi ne krias al la rabisto nur pro la kuko?”

La edzo aplaŭdis per la manoj kaj diris kun rido: “Virinaĉo! Jen mi havos la kukon, kaj donos neniom al vi.”

Neniu el aliaj homoj povis sin deteni de rido kiam ili aŭdis pri tio.

Tiel kondukas ordinaraj homoj. Ili sin

ŝajnigas trankvilaj kaj silentaj por famo kaj profito, sed suferas de atenco fare de diversaj rabistoj de siaj kleŝoj, perdas la bonon kaj falas en tri amarajn vivestecojn. Kvankam ili deziras liberiĝon, tamen ili absorbiĝas pri amuziĝo laŭ la kvin pasioj. Ili eĉ ne scias la danĝeron droni en la suferego, tutsimile al la malsaĝulo.

68. SINVENĜO

Iam antaŭe, iu ege afliktiĝis pro malamo al alia homo. Oni demandis lin: “Pro kio vi tiel afliktiĝas?” Li respondis: “Iu atencis min, sed mi ne kapablas min venĝi. Mi ne scias, kiel mi povas fari malutilon al li, do mi afliktiĝas ĝuste pro tio.”

La aliulo respondis: “Nur per Vetalaj Sorĉvortoj²³ vi povas venĝi vin kontraŭ li. Sed la sorĉarto havas malavantaĝon. La fatalaĵo trafos vin antaŭ ol atingi lin.”

Aŭdinte tion, la viro ekĝojis kaj tuj petis: “Bonvolu instrui min pri la sorĉvortoj. Mi preferas venĝi min kontraŭ li eĉ se mi suferas de tio.”

Ankaŭ mondanoj tiel kondukas. Ili volas trovi Vitalajn Sorĉvortojn por sin venĝi kontraŭ aliaj pro kolero, sed antaŭ ol malutili al la aliaj, ili mem suferos de tio kaj falos en amarajn statojn de inferano, besto kaj malsata spirito, tute simile al la malsaĝulo.

69. RAPIDA MANĜADO

Iam antaŭe, iu vojaĝis de la norda Hindio al la suda. Li longe loĝis tie kaj prenis lokan junulinon kiel sian edzinon.

Foje, apenaŭ la edzino pretigis manĝaĵon por li, li ekkomencis englutegi haste spite varmegon.

La edzino surpriziĝis pro tio kaj demandis: “Ĉi tie troviĝas neniu rabisto por prirabi vin. Pro kio vi manĝas tiel rapide anstataŭ dece kaj malrapide?”

Li respondis: “Jen sekreto. Mi ne rajtas malkaŝi tion al vi.” Aŭdinde tion, la edzino des pli miris kaj insistis pri la demando.

La edzo ellasis la respondon post longa hezito. Li diris: “Ekde mia avo ni havas metodon por manĝi rapide. Nun mi imitas tion kaj manĝas haste.”

Ankaŭ mondanoj kondutas same. Ili ne komprenas la veron kaj ne povas distingi bonon de malbono, sed senhonte faras diversajn malbonojn, dirante, ke ili tiel kondutas ekde sia avo kaj ne rezignos tion ĝismorte. Ili similas al la malsaĝulo,

kiu imitis rapidan manĝadon, opiniante, ke tio estas bona metodo.

70. GUSTUMI MANGOJN

Iam riĉa prestiĝulo volis manĝi mangojn, li do sendis serviston al ĝardeno de alia homo por aĉeti. Li ordonis: “Vi devas aĉeti la fruktojn dolĉajn kaj bongustajn.” La servisto obeis lin, kaj iris al la vendisto kun mono.

La vendisto diris: “Ĉiuj mangoj de tiu ĉi arbo estas dolĉaj kaj bongustaj. Neniu el ili estas malbongusta. Se vi gustumos unu, vi bone scios pri tio.”

La aĉetanto respondis: “Mi devas gustumi ĉiujn antaŭ la aĉeto. Se mi gustumos nur unu, kiel mi scias, ke ankaŭ la aliaj bongustas same?” Li do elektis mangojn kaj gustumis ĉiujn antaŭ ol porti ilin hejmen. Kiam la riĉulo vidis mordsignojn, li sentis naŭzon kaj forĵetis ĉiujn fruktojn eksteren.

Ankaŭ mondanoj kondutas same. Ili aŭdas, ke observado de disciplinoj povas havigi al ili riĉecon kaj feliĉon, doni al ili bonfartecon kaj liberigi ilin el sufero, sed ili ne volas kredi tion, dirante: “Se

oni povas akiri feliĉon per almozdono, mi kredos tion nur kiam mi akiros feliĉon.” Vidinte la nunajn riĉecon kaj mizerecon kaŭzitajn de la antaŭaj karmoj, ili ne volas kompreni tion per la teorio de kaŭzo kaj efektivo, sed nur kredas pri sia sperto. Tuj post ilia morto, ĉiuj iliaj riĉaĵoj perdiĝas kvazaŭ la morditaj amalakoj.

71. BLINDIĜO PRO LA EDZINOJ

Iam iu prenis al si du edzinojn. Se li intimiĝis al unu, la alia koleris. Li ne povis ĉesigi ilian konflikton, kaj devis kuŝi surdorse inter ili dum la nokto. Lia domo likis en iu nokto kaj akvo kaj koto falis en liajn okulojn. Pro la antaŭa interkonsento, li ne kuraĝis sin movi por eviti tion, do li blindiĝis pro malpuraĵo en la okuloj.

Ankaŭ mondanoj tiel kondutas. Ili intimiĝas al maliculoj, praktikas maldecaĵon, kaŭzas malbonan karmon, falas en tri amarajn vivestecojn kaj perdas la okulojn de saĝo simile al la malsaĝulo, kiu perdis ambaŭ okulojn pro la edzinoj.

72. BUŜO DA MILIO

Iam antaŭe, iu vizitis la gepatrojn de sia edzino kaj vidis la edzinon pisti milion. Li do iris al ŝi kaj ŝtele metis milion en la buŝon. Kiam la edzino vidis lin kaj volis paroli kun li, li ne povis respondi ĉar lia buŝo estis plena de milio. Pro honto li ankaŭ ne kuraĝis eligi la milion. Li do povis fari nenion ol teni sin muta.

Vidinte lin muta, la edzino palpis lin kaj opiniis, ke ŝveliĝis lia buŝo. Ŝi do raportis al sia patro: “La buŝo de mia edzo subite ŝveliĝis tiel, ke li eĉ ne povas paroli.”

La bopatro tuj alvenigis kuraciston por kuraci lin. La kuracisto diris: “Tio estas la plej grava malsano. Li povos resaniĝi nur se mi disigos liajn lipojn.” Do la kuracisto disigis liajn lipojn per tranĉilo. Je tio, la milio fluis el lia buŝo, kaj lia ŝtelado malkovriĝis.

Ankaŭ mondanoj tiel kondutas. Ili faras malbonon kaj rompas disciplinojn, sed kaŝas tion anstataŭ konfesi sian kulpon.

Pro tio ili falas en amarajn statojn de inferano, besto kaj malsata spirito, simile al la malsaĝulo, kiu ne eligis milion pro honto sed malkaŝis sian kulpon post disiĝo de siaj lipoj.

73. MENSOGO PRI MORTO DE LA ĈEVALO

Iam iu rajdante sur nigra ĉevalo partoprenis en milito kontraŭ banditoj sed li ne kuraĝis tion fari pro timo. Li do malpurigis sian vizaĝon per sango kaj kuŝis inter kadavroj por sin ŝajnigi morta. Lia ĉevalo estis forkondukita de alia homo. Post kiam la armeo foriris, li volis reveni hejmen. Li do detranĉis la voston de blanka ĉevalo kaj portis ĝin kune kun si.

Post lia reveno, oni demandis lin: “Kie estas via ĉevalo? Kial vi revenis sen ĝi?” Li respondis: “Mia ĉevalo mortis, kaj mi alportis nur ĝian voston.” Ili diris: “Via ĉevalo estis nigra. Kiel ĝi havis blankan voston?” Li povis respondi nenion kontraŭ tio kaj estis mokita de aliaj.

Ankaŭ mondanoj kondutas same. Kvankam ili diris, ke ili kondutas bone, praktikas kompatemon kaj abstinas de viando kaj alkoholaĵo, sed ili faras mortigon kaj venenigon al vivestaĵoj. Kun pretendo pri bono ili faras ĉion malbonan,

simile al la malsagulo, kiu mensogis pri la mortinta ĉevalo.

74. EVITI PUNON

Iam reĝo publikigis leĝon, ke ĉiuj bramanoj kaj alireligianoj en lia regno devas sin lavi puraj; alie, oni punos ilin per diversaj pezaj laboroj.

Iu bramano portis malplenan akvujon kaj pretendis sin pure lavita. Se oni donis akvon al li, li tuj forverŝis ĝin, dirante: “Mi ne lavos refoje. Lasu la reĝon lavi al si mem.”

Por eviti la punon de la pezaj laboroj laŭ la leĝo, li pretendis sin pura, sed fakte li tute ne sin lavis.

Ankaŭ vulgaraj monaĥoj kondutas same. Kun kalva kapo kaj tinkturitaj vestaĵoj, ili kondutas kontraŭ disciplinoj, sed pretendas observi la disciplinojn, kun intenco akiri profiton kaj eviti servon al la reĝo. Kvankam ili ŝajnas ŝramano, tamen ili ne havas veran meriton, kvazaŭ malplena botelo, kiu havas nur eksteran formon.

75. PERDO DE AMBAŬ URNO KAJ KAMELO

Iam antaŭe, iu tenis sian grenon en urno. Lia kamelo etendis la kapon en la urnon por manĝi sed neniel povis eligi ĝin. Ankaŭ la mastro povis fari nenion kontraŭ tio. Li do dronis en granda ĉagreno.

Tiam maljunulo venis al li kaj proponis: “Ne ĉagreniĝu. Mi instruos al vi kion fari. Vi povos tuj elpreni la kamelan kapon per mia metodo. Detranĉu la kamelan kapon kaj ĝi tuj eliĝos.”

La homo detranĉis la kamelan kapon laŭ la propono. Tiel li mortigis la kamelon kaj ankaŭ devis rompi la urnon por elpreni la kamelan kapon. Ĉiuj priridis lian malsaĝon.

Ankaŭ ordinaraj homoj kondukas same. Kun deziro al iluminiĝo kaj strebo al la celo de trijano²⁴, ili devas observi disciplinojn kaj eviti ĉiujn malbonojn, sed ili rompas la disciplinojn pro avido al la kvin sensobjektoj. Rompinte la disciplinojn, ili rezignas la celon de trijano

kaj faras ĉion malbonan laŭplaĉe. Ili perdas
kaj la disciplinojn kaj la celon, simile al la
malsaĝulo, kiu perdis kaj siajn kamelon kaj
urnon.

76. ASPIRO AL REĜIDINO

Iam antaŭe, kiam kamparano vojaĝis en la ĉefurbo, li vidis, ke la reĝidino estas eksterordinare ĉarma. Li do aspiris ŝian manon tagnokte kaj neniel povis sin deteni de tio. Li deziregis kontakti ŝin, sed neniel povis trovi aliron por realigi sian deziron. Pro tio li vakskoloriĝis kaj eksuferis de grava malsano.

liaj parencoj kaj amikoj demandis pri la kaŭzo de la malsano kiam ili vizitis lin.

Li respondis: “Mi vidis la ĉarman reĝidinon antaŭ nelonge kaj deziregis kontakti ŝin. Sed mi neniel povis elpensi bonan metodon por tio, do mi malsaniĝis pro sopirego. Se mia deziro ne realiĝos, mi ne povos eviti morton.”

La amikoj diris: “Ne maltrankviliĝu! Ni elpensos bonan metodon por realigi vian deziron!” Tagon poste, ili revenis al li kaj diris: “Ni jam kontaktis la reĝidinon por vi, tamen ŝi ne konsentis pri via deziro.”

Aŭdinte tion, la kamparano ekridis de ĝojo. Li diris, ke li certe povos havigi la

reĝidinon al si.

Ankaŭ malsaĝuloj en la mondo kondukas same. Anstataŭ distingi la sezonojn inter printempo, somero, aŭtuno kaj vintro, ili semas en vintro por havi rikolton, sed klopodas vane, rikoltas nenion kaj ankaŭ perdas ĉiom da semoj. Kun nur iom da merito la malsaĝuloj sin opinias perfektaj kaj baldaŭ luminiĝontaj, simile al la kamparano aspiranta kontakton kun la reĝidino.

77. MELKI VIRAZENON

Iam homoj en iu izolita lando neniam vidis azenon. Ili nur aŭdis, ke azena lakto estas bongusta, sed neniu konis la beston. Foje, kelkaj homoj havigis al si virazenon kaj konkure kaptis ĝin por melki. Iuj kaptis ĝian kapon, iuj kaptis ĝian orelon, iuj kaptis ĝian voston, iuj kaptis ĝian hufon kaj iu eĉ kaptis ĝian penison. Ili ĉiuj deziregis melki ĝin por gustumi lakton la unua. Tiu, kiu kaptis la azenan penison, opiniis, ke ĝi estas mammo de la azeno. Li do forte premadis ĝin por melki lakton. Finfine ili ricevis neniom da lakto ĝis elĉerpiĝo. Ili klopodis vane, ricevis nenian rikolton kaj estis mokitaj de la tuta mondo.

Ankaŭ iuj ordinaruloj de aliaj religioj tiel kondutas. Ili aŭdas pri la praktiko al sanktiĝo, sed ne scias kiel ĝuste praktiki ĝin. Do ili klopodas pri la nefarindaĵo laŭ sia kaprico, havas diversajn herezajn vidpunktojn, sin turmentas per nudeco kaj malsato kaj eĉ sin ĵetas en fajron. Fine, ili falas en la amaran vivestecon pro siaj

herezaj vidpunktoj, simile al la malsaĝuloj,
kiuj vane strebis por la lakto.

78. HASTEMA FILO

Iam antaŭe, patro diris al sia filo dum la nokto: “Morgaŭ ni kune iros al la vilaĝo por ion alpreni.”

Aŭdinte tion, la filo sole iris al la vilaĝo frumatene sen demandi la patron. Atinginte la cellokon, li elĉerpiĝis de longa irado, sed ne trovis tion, kion li devis porti. Kaj krome, li preskaŭ mortis de malsato kaj soifo pro manko de manĝaĵo. Fine li povis fari nenion alian ol reveni al la patro.

Vidinte, ke li revenis, la patro kulpigis lin: “Kiel malsaĝa vi estas! Pro kio vi iris sole sen mi kaj klopodis vane? Oni mokos vin pri tio.”

Ankaŭ ordinaraj homoj kondukas same. Kvankam ili razas la harojn kaj barbon, sin vestas per la monaĥaj roboj kaj fariĝas monaĥoj, sed ili ne lernas de bonaj instruistoj metodon por atingi liberiĝon, kaj akiras neniom da meritoj per meditado kaj praktikado. Pro tio ili perdas ĉiujn ŝancojn atingi la ŝramanajn fruktojn. Ili similas al la malsaĝulo, kiu iris kaj revenis senfrukte,

kaj ankaŭ vane suferis de laceco. Kvankam ili havas formon de ŝramanoj, tamen ili atingas neniom da sukceso.

79. PORTI BENKOJN POR LA REĜO

Iam antaŭe, reĝo volis iri en la Senĉagrenan Ĝardenon por sin amuzi. Li ordonis al iu subulo: “Portu benkon al la ĝardeno por mi ripozi.”

La subulo hontis tion fari, kaj respondis: “Mi ne kapablas porti ĝin mane. Mi preferas porti dorse.” La reĝo tuj ordonis meti tridek ses benkojn sur la dorson de la subulo, por ke tiu portu ilin al la ĝardeno. Pro tio la subulo estis mokita de aliaj.

Ankaŭ vulgaruloj kondutas same. Vidinte haron de virino sur la tero, ili ne volas forpreni, dirante, ke ili observas la disciplinojn, sed pro allogo de la kleŝo ili ne plu abomenas la tridek ses malpuraĵojn kiel haron, vilon, ungon, denton, fekaĵon, pison kaj aliajn, kaj tenas ilin ĉiuj firme senhonte ĝis la morto. Ili similas al la malsaĝulo, kiu portis benkojn.

80. KLISTERO

Iam iu suferis de intesta malsano kaj petis helpon de kuracisto. La kuracisto proponis, ke li ricevu kuracadon per klistero. La kuracisto ekpreparis la medicinaĵon kaj klisterilojn por la malsanulo.

Sed la malsanulo englutis la pretigitan klisteraĵon antaŭ la reveno de la kuracisto. Pro tio lia stomako ŝveliĝis kaj ege suferigis lin. Li neniel plu povis elteni.

Reveninte, la kuracisto demandis la malsanulon mirigite: “Kio okazas al vi?” “La malsanulo respondis: “Mi englutis la medicinaĵon kaj suferas morte.”

La kuracisto riproĉis lin: “Kiel malsaĝa vi estas! Vi tute ne scias kiel uzi ĝin.” Li ordonis la malsanulon preni alian medicinaĵon senprokraste. Iom poste, la malsanulo resaniĝis post vomado.

La malsaĝulo estas primokita de mondanoj.

Ankaŭ ordinaruloj kondutas same. Ili volas lerni diversajn metodojn de meditado

kaj kontemplado. Kiam ili bezonas kontempli pri malpuraĵo, ili praktikas spiran meditado. Kaj kiam ili praktikas spiran meditado, ili kontemplas pri la ses sferoj. Ili praktikas mise kaj service, suferas de turmentiĝo kaj eĉ perdas la vivon pro tio. Anstataŭ peti instruon de bona instruisto, ili mispraktikas la meditan metodon, simile al la malsaĝulo, kiu manĝis la malpuraĵon.

81. VENĜO KONTRAŬ URSO

Iam patro kaj filo faris vojaĝon kune kun aliaj homoj. Kiam la filo sole iris en arbaron, urso vundis lin per dentoj kaj ungoj. Li do rapide elkuris al la kunvojaĝantoj.

Vidinte liajn vundojn, la patro miris kaj demandis lin: “Kio okazis al vi?” Li respondis al la patro: “Besto kun longa hararo vundis min.”

La patro tuj iris en la arbaron kun pafarko kaj sagoj. Vidinte asketon kun longa hararo, li tuj levis la pafarkon por pafi lin. La akompanantoj diris al li: “Pro kio vi pafos lin? Li ja neniun atencas. Vi devas puni nur la suferiginton de via filo.”

Malsaĝuloj en la mondo kondukas same. Ili volas sin venĝi kontraŭ la virtuloj post kiam ili ricevas insulton de tiuj, kiuj nur portas religian robon sed ne havas konvenan konduton, simile al la patro, kiu venĝis sian filon kontraŭ asketo.

82. SEMI TRITIKON

Iam kamparano iris al la kampo de alia homo. Vidinte, ke tritiko kreskas tre bone en la kampo, li demandis la posedanton: “Kiamaniere vi plantis la tritikon tiel bone?”

La posedanto respondis: “Mi ebenigis la kampon kaj aldonis sterkon antaŭ la semado. Pro tio la tritiko kreskas tiel bone.” La kamparano eklaboris laŭ la instruo. Ebeniginte kaj sterkinte la kampon, li estis preta por semi. Tiam venis al li ektimo, ke la kampo malmoliĝos pro lia piedpremo kaj la tritiko ne kreskos bone pro tio. Li do elpensis metodon: “Estas pli bone, ke mi semu tritikon sidante sur la lito portata de aliaj homoj.”

Li do dungis kvar virojn por tio. La viroj tenis po piedon de lito, sur kiu li semis sidante. Sed la kampo des pli malmoliĝis pro la piedpremado de la viroj. Oni priridis lin pro tio. Li anstataŭigis du piedojn per ok.

Ankaŭ ordinaruloj kondutas same. Post lia kultivado en la kampo de disciplinoj, baldaŭ elĝermos la meritoj. Ili devas peti instruon de bona instruisto por ĝermigi la meritojn al la luminiĝo, sed ili kondutas kontraŭ la disciplinoj kaj detruas la bonan konduton, simile al la malsaĝulo, kiu anstataŭigis du piedojn per ok.

83. VENĜO DE SIMIO

Iam simio estis batita de plenaĝuloj, sed ĝi ne kuraĝis sin venĝi kontraŭ ili, ĝi do verŝis sian koleron sur infanojn.

Ankaŭ la malsaĝuloj en la mondo tiel kondukas. Iliaj malamikoj jam mortis pro natura efemereco, sed ili ankoraŭ malamas iliajn posteulojn kiel la antaŭajn. Pro tio ilia rankoro pli kaj pli profundigas, kiel la malsaĝa simio, kiu sin venĝis kontraŭ infanoj post batado de plenkreskuloj.

84. BATI HUNDOJN PRO LA LUNA EKLIPSO

Iam antaŭe, kiam la reĝo de Asuroj vidis, ke la luno estas tre brila, li ŝirmis ĝin per sia mano. Sed sensciuloj atribuis la lunan malheliĝon al senkulpaj hundoj kaj batis ilin pro tio.

Ankaŭ ordinaruloj kondutas same. Por sin liberigi el la sufero de malamo, kolero kaj malsaĝo, ili kuŝas sur la dornoj kaj sin turmentas per varmo, simile al la malsaĝuloj, kiuj batis hundojn pro la luna eklipso.

85. VIRINO KUN OKULA MALSANO

Iam antaŭe, virino suferis de okuldoloro. Ŝia konatino demandis ŝin: “Ĉu vi suferas de okuldoloro?” La suferantino respondis: “Jes, mi suferas de okuldoloro.” La konatino diris: “Oni havas okulojn do ili certe doloras. Kvankam mi ankoraŭ ne komencis suferi de okuldoloro, mi volas elfosi la okulojn por eviti la eventualan doloron.” La aliaj admonis ŝin: “Se vi havas okulojn, ili eble doloras eble ne; se vi perdus la okulojn, vi suferus de doloro dum la tuta vivo.”

Malsaĝuloj ankaŭ kondutas same. Aŭdinte, ke riĉaĝo estas kaŭzo de malriĉiĝo, ili ektimas, ke ili ricevos malbonan rezulton pro ne plenumado de oferado, do ili suferas pro la abunda riĉaĝo. Iuj diras: “Se vi donas almozon, vi eble suferos eble feliĉos, sed se vi rifuzas almozdoni, vi suferos de granda mizereco.”

Ili similas al la virino, kiu volis elfosi la okulojn por eviti eventualan doloron, sed suferos de eterna doloro.

86. PROTEKTI ORELRINGOJN

Kiam patro kaj filo iris sur vojo, rabisto subite aperis kaj estis preta prirabi ilin.

La filo surportis orelingojn el pura oro, do la patro timis, ke la rabisto forprenos ilin. Li tiris la ringojn de la oreloj de la filo por depreni ilin, sed ili ne cedis. Li do detranĉis la kapon de la filo por protekti la orajn orelingojn. Post momento la rabisto foriris. La patro provis remeti la detranĉitan kapon sur la ŝultron de la filo, sed neniel sukcesis. Ĉiuj priridis la malsaĝan patron pro tio.

Ankaŭ ordinaruloj tiel kondukas. Por famo kaj profito ili faras argumentojn dirante, ĉu troviĝas sekva vivo, mediumo kaj mensa funkcio aŭ ne. Tio venas el diversaj iluzioj de ili kaj tute ne estas la fakto, do kiam la aliaj refutas ilin per la argumentoj pri la vero, ili diras, ke ne estas tiaj diroj en iliaj argumentoj. La malsaĝuloj mensogas por la profito kaj famo, sed perdas la frukton de la sankteco kaj

renaskiĝos en la tri suferaj vivestecoj post la morto, tute simile al la malsaĝulo, kiu detranĉis la kapon de la filo por protekti la orajn orelingojn.

87. DIVIDI ȘTELAJON

Iam antaŭe, aro da ŝtelistoj ŝteladis kune kaj kolektis multajn havaĵojn. Ili dividis la havaĵojn laŭ rangoj. Teksaĵo el lano kaj silko de Cerva Ĝardeno ŝajnis ne bone tinkturita, do ili opiniis ĝin ne valora kaj donis ĝin nur al tiuj en la malplej supera rango.

La malsuperulo akceptis la dividaĵon kun malĝojo. Li plendis, ke li malprofitas de tio. Sed kiam li vendis la teksaĵon en bazaro, riĉuloj en la urbo pagis multe. Li enspezis kelkoble pli multe ol aliaj kaj ekzaltiĝis pro tio.

Ordinaruloj ne scias, ĉu almozdono kaŭzas bonan rezulton aŭ ne, do ili nur faras malgrandan oferon. Sed kiam ili ĝuas feliĉon naskiĝinte en la ĉielo pro tio, ili ekbedaŭras pro malmulteco de sia bonfaro. La almozdonintoj similas al la malsuperulo, kiu ege ĝojis ricevinte grandan pagon pro la teksaĵo. Kiam ili rikoltas grandan feliĉon pro la malgranda bonfaro, ili ĝojas pro tio kaj bedaŭras pro la malmulteco de sia bonfaro.

88. SIMIO KAJ SOJFABOJ

Iam simio portis manplenon da sojfaboĵ kun si, sed perdis unu pro malatento. Ĝi do metis la restajn sojfaboĵn sur la teron por serĉi la perditan. Sed antaŭ ol ĝi trovis la perditan sojfabon, kokoj kaj anasoj manĝis la restajn.

Ankaŭ ordinaruloj kondukas same. Monaĥiĝinte, ili detruas disciplinon, sed ne pentas pro tio. Tiel ili perdas ĉiujn disciplinojn pro la malsingardemo kaj malatentemo, simile al la simio, kiu perdis ĉiujn sojfaboĵn pro unu perdita.

89. ORA PUTORO

Viro promenis sur vojo kaj trovis oran putoron. Li metis ĝin en la sinon kun granda ĝojo kaj daŭrigis sian vojon. Kiam li demetis sian veston por trapasi riveron, la putoro aliformiĝis en venenan serpenton. Sed la viro pensis: “Mi preferas morti de la serpento ol forlasi ĝin.” Pro lia firma volo, la serpento denove sin ŝanĝis en oron.

Malsaĝulo ĉe la vojo vidis, kiel la serpento sin ŝanĝis en oron. Li do opiniis, ke serpento ĉiam povas fariĝi oro. Li kaptis serpenton kaj metis ĝin en la sinon, sed perdis la vivon pro ĝia mordo.

Tiel kondukas ankaŭ la malsaĝuloj en la mondo. Vidinte, ke bona konduto kaŭzas bonan rezulton, ili sin kroĉas al budha darmo hipokrite por gajni famon kaj profiton sed falas en la suferan vivestecon post sia morto, kvazaŭ ili perdus la vivon pro mordo de kaptita serpento.

90. MALRIĈULO KAJ TROVITA MONO

Iam malriĉulo trovis saketon da oraj moneroj dum piedirado. Li ekzaltiĝis kaj tuj komencis kalkuli la monon. Sed antaŭ ol li finis la kalkuladon, la perdinto alvenis kaj forprenis la monon. Tiam la malriĉulo ege bedaŭris, ke li ne foriris senprokraste kun la mono. Pro tio li dronis en granda afliktiĝo.

Tiel kondukas tiuj, kiuj renkontas Budhismon. Kvankam ili havas bonŝancon kontakti la Tri Juvelojn, tamen ili ne praktikas diligente per diversaj metodoj por akiri bonon. Post la morto ili falas en tri malbonajn vivestecojn, kvazaŭ la malsaĝulo, kiu trovis monon sed la mono estis forprenita de la posedanto.

Komentario en kvarverso diras:

Oni faras ion hodiaŭ kaj alian morgaŭ.

Ili krociĝas al la feliĉo kaj ignoras suferon ĝis morto.

Ili okupiĝas pri diversaj aferoj same kiel ĉiuj aliaj,

Simile al tiu, kiu kalkulas monon de alia homo.

91. REVO DE MALRIĈULO

Iam antaŭe, vivis malriĉulo kun tre malmulte da havaĵo. Vidinte, ke riĉulo posedas tre multe, li revis esti tiel riĉa kiel li, tamen li tute ne estis komparebla kun la riĉulo. Li do volis ĵeti sian malgrandan posedaĵon en riveron. Aliaj homoj admonis lin: “Via havaĵo estas malmulta, tamen per ĝi vi povas teni vian vivon dum kelkaj tagoj. Kial vi forĵetos ĝin en la akvon?”

Ankaŭ malsaĝuloj en la mondo tiel kondutas. Monaĥiĝinte, ili akiras iom da profito sed deziras pli multajn, do ili malkontentiĝas pro tio, ke ili ne akiras tiel multe kiel prestiĝuloj. Kiam ili vidas, ke virtaj prestiĝuloj havas pli da havaĵoj, ili deziras akiri same multe. Sed pro la malkontentiĝo, ili ĉagreniĝas kaj eĉ volas eksmonaĥiĝi simile al la malsaĝulo, kiu volis detrui sian havaĵon pro tio, ke li estis ne tiel bonhava kiel riĉulo.

92. KNABO KAJ KNELO

Iam patrino piediris kun sia mamsuĉa infano en la sino. Laciĝinte dum la irado, ŝi kuŝiĝis ĉe la vojo kaj endormiĝis profunde. Tiam homo iris al la infano kaj donis al li knelon. Ricevinte ĝin, la infano estis ravita de la bongustaĵo kaj ne plu zorgis pri siaj ornamaĵoj. La homo demetis liajn arĝentan seruron, perlan kolringon kaj vestaĵojn, kaj forprenis ĉion el ili.

Iuj bikŝuoj ankaŭ kondukas same. Ili ŝatas sin miksi en bruajn lokojn kaj diversajn aferojn por akiri iom da profito, sed iliaj meritoj de virto, disciplinoj kaj meditado estas prirabitaj de kleŝoj. Ili similas al la infano, kies ornamaĵoj estis tute prirabitaj pro lia avido al la bongustaĵo.

93. MALJUNULINO KAJ URSO

Iam, kiam maljunulino kuŝis sub arbo, aliris urso por kapti ŝin. Ŝi haste kuris ĉirkaŭ la arbo por eviti ĝin. La urso postkuris kaj volis kapti ŝin per unu antaŭa piedo kaj metis la alian sur la arbon. Genia ideo subite venis al la maljunulino. Ŝi tuj ĉirkaŭprenis la arbon kaj premis ambaŭ piedojn de la urso al la arbo. Pro tio la urso ne plu povis sin movi. Ĝuste tiam alia homo iris al ili. La maljunulino kriis: “Helpu min kapti la urson, por ke ni mortigu ĝin kaj dividu la viandon.” Tiu homo kredis la maljunulinon kaj vere kaptis la urson. La maljunulino tuj forkuris dum la homo estis suferigita de la urso.

La malsaĝulo estas mokita de homoj.

Tiel kondukas ordinaruloj. Iuj provis verki neortodoksajn verkaĵojn sed ili ne bone scias verki. Iliaj verkoj estas plenaj de pezaj esprimoj kaj eraroj. Ili mortis antaŭ la finiĝo de la verko. Poste aliaj homoj trovis la verkaĵojn kaj volis fari eksplikadon, tamen ili ne komprenis la

enhavon kaj dronis en malfacilaĵo, simile al la malsaĝulo, kiu tenis la urson por alia homo sed li mem suferis de la besto.

94. KANALO “MANIO”

Iam iu adultis kun la edzino de alia viro. Antaŭ ol la finiĝo de la afero, la edzo revenis de ekstere, trovis ilian aferon kaj atendis ĉe la pordo por mortigi la adultulon je lia eliro. La virino diris al la adultulo: “Mia edzo trovis nian aferon. Ni ne havas alian elirejon krom ‘manio’”. Ŝi aludis, ke la adultulo elglitu tra la kloaka kanalo, kiu en loka dialekto estas “manio”.

Sed la adultulo prenis tion kiel perlon “manio”. Li ekserĉis ĉie, sed nenie povis trovi ĝin. Li do ĵuris: “Se mi ne trovos la perlon, mi neniam eliros.”

Momenton poste, li estis mortigita de ŝia edzo.

Ankaŭ ordinaruloj tiel kondukas. Aŭdinte, ke ĉio estas efemera, sufera, senenta kaj senegoa en la metempsikozo de morto kaj renaskiĝo, kaj oni povas sin liberigi tenante la mezan vojon ekster du ekstrecoj de nihilismo kaj eternismo, ili miskomprenas tion kaj ekstrebas esplori la limecon kaj senlimecon de la mondo, kaj

egoecon kaj senegoecon de la vivestaĵo, tiel ili ne povas atingi la mezan vojon. Kiam venas ilia fino, ili mortas pro efemereco kaj falas en tri suferajn vivestecojn kvazaŭ la malsaĝulo, kiu estis mortigita dum li serĉis tiel imagitan perlon “manio”.

95. RAKONTO PRI GEKOLOMBOJ

Iam antaŭe, paro da gekolomboj vivis kune en sia nesto. Ili plenigis la neston per beroj kiam tiuj maturiĝis en aŭtuno. Sed poste, la kolektitaj beroj iom post iom malmultiĝis pro sekiĝo, kaj ĝisfine restis nur duono.

La virkolombo ekkoleris kaj kulpigis la kolombinon: “Ni kune kolektis berojn travivante grandan penadon. Kial vi sole manĝis ilin, ke restas nur duono?”

La kolombino respondis: “Mi tute ne manĝis la berojn. Ili malmultiĝis per si mem.”

La virkolombo neniel kredis tion. Ĝi furioziĝis kaj refutis: “Se vi ne manĝus, kiel la beroj povus malmultiĝi per si mem?” Ĝi do bekmortigis la kolombinon.

Pluvis post pluraj tagoj. La beroj malsekiĝis kaj pligrandiĝis ĝis la antaŭa multeco. Vidinte tion, la kolombo pentegis: “Fakte ŝi tute ne manĝis berojn ŝtele. Ŝin mi miskulpigis kaj erare mortigis.” Ĝi do

triste vokadis la kolombinon: “Kien vi iris, mia kara? ”

Tiel kondutas ordinaruloj. Kun menso plena de senracia iluzio, ili dronas en diboĉo kaj amuziĝo, ignoras la eferemecon kaj kontraŭas disciplinojn. Poste ili pentas, bedaŭras pri sia antaŭa konduto kaj suspiras kiel la malsaĝa kolombo.

96. FALSA BLINDULO

Iam antaŭe, metiisto laboris por reĝo. Kiam li ne plu povis elteni la pezan laboron, li sin ŝajnigis blinda kaj estis liberigita. Kiam aliaj metiistoj informiĝis pri la afero, ankaŭ ili volis sin blindigi por eviti la pezan laboron. Oni admonis ilin: “Kiel vi volas suferigi vin vane per sinblindigo?”

Tiaj malsaĝuloj estis mokitaj de aliaj homoj.

Ankaŭ ordinaruloj tiel kondutas. Ili mensogas kaj kontraŭas disciplinojn por havi malgrandajn famon kaj profiton, sed pro tio ili renaskiĝas en la tri suferaj vivestecoj post sia morto kvazaŭ la malsaĝuloj, kiuj sin blindigis por iomete da profito.

97. PERDO DE VESTAĴO KAJ ORA MONERO

Iam antaŭe, du viroj piediris en dezerto. Ĉiu el ili surhavis kotonan mantelon. La mantelo de unu viro estis forprenita de rabisto sur la vojo. La alia viro fuĝis kaj sin kaŝis en herbaron.

La prirabito iam metis oran moneron en la mantelan kolumon. Li do petis la rabiston: “La vestaĵo valoras je unu ora monero. Mi volas aĉeti ĝin per mono.”

La rabisto demandis: “Kie estas via mono?”

La prirabito prenis la monon el la mantela kolumo kaj donis ĝin al la rabisto: “Ĝi ja estas el vera oro. Se vi ne kredas, bonvolu demandi la spertan ormetiiston, kiu sin kaŝas en la herbaro.”

Aŭdinte tion, la rabisto forprenis ankaŭ la mantelon de la metiisto. La malsaĝulo ne nur perdis ambaŭ mantelon kaj oran moneron de si mem, sed ankaŭ kaŭzis perdon de la alia.

Ankaŭ ordinaraj homoj tiel kondukas.

Ili praktikas Budhismon kaj faras diversajn bonojn, sed pro la rabo de la kleŝoj, ili ne nur perdas profiton de la bonaj konduto kaj merito, sed ankaŭ kaŭzas degeneron al aliaj. Fine ili falas en la tri suferajn vivestecojn post morto, kvazaŭ la malsaĝulo, kiu kaŭzis perdon ne nur al si mem, sed ankaŭ al la alia.

98. MORTIGO AL TESTUDO

Iam knabeto sin amuzis sur riverbordo kaj trovis grandan testudon. Li volis ĝin mortigi, sed ne sciis kiel agi. Li do demandis: “Kiel mi povas mortigi ĝin?” Iu respondis: “Metu ĝin en la akvon por dronigi ĝin.” La knabo kredis tion kaj tuj metis la testudon en la akvon, sed ĝi tuj forkuris de li.

Ankaŭ ordinaraj homoj kondukas same. Ili volas protekti la ses sensorganojn kontraŭ allogoj kaj fari diversajn meritojn, sed ne scias la metodon pri tio. Ili demandas al aliaj: “Per kia kaŭzo mi povas min liberigi?” La herezuloj, alireligianoj, Marao kaj aliaj maliculoj diris: “Se vi faru diboĉon al la ses sensobjektoj laŭ via kvin pasioj kiel mi diras, vi povos vin liberigi.” La malsaĝuloj kondukas senpense, kaj renaskiĝas en la tri malbonaj sferoj post morto, kvazaŭ la malgranda knabo, kiu metis testudon en akvon.

KVARVERSOJ

La komentarion mi faris
En ŝercoj kaj humuraĵo.
Mi rakontas pri perdoj.
Juĝu ĉu ĝi akordas al vero.
Kiel maldolĉaj drogoj
Miksita kun sukero,
Kiu forigas malsanon,
Miaj rakontoj kuracas malsaĝon.
Kiel tia forta medicinaĵo
Mia humuraĵo manifestas
La ĝustan kaj pacan darmon
Kiu prilumas la mondon.
Oni prenas laksigaĵon
Por fizika komforto.
La inspiro venis el mia
Profunda meditado.
Medicinaĵon Agadao²⁵
Oni pakas per folio,
Kiun oni forĵetas
Ŝmirinte la vundon.
La humuraĵo estas folia pako
En kiu kuŝas la darma vero.
La saĝulo prenas la veron

Kaj lasas la humuraĵon.

Honorinda Samgasena verkis “La Florkronojn de Malsaĝuloj”*.

*Sangasena: (ĉine 僧伽斯那) mahajana monaĥo de Meza Hindio. Li naskiĝis en la kvina jarcento, ordiniĝis kiel budhisma monaĥo en sia frua tempo kaj elspezis sian tutan vivon en pristudo de Budhismo. Li ordigis kaj redaktis multajn budhismajn verkojn inkluzive de tiu ĉi verko, kies origina nomo estas “La Florkronoj de Malsanuloj”(痴花鬘). Lia monaĥa disĉiplo Gunavridi (ĉine: 求那毗地) venis al Ĉinio en la jaro 492, kaj poste ĉinigis tiun ĉi verkon.

TERMINOJ

1. Karanda Bambubosko: Nomo de iu monaĥejo, kiu estis en la urbo Raĝagriho de la regno Magadho. Karando estas speco da birdoj, kiuj similas al pigo kaj ofte are restadas en bambua bosko.

2. Raĝagriho: Ĉefurbo de Magadho, kiu nun estas sude de Beharo kaj Patno en Barato.

3. Okspecaj malhomaj protektantoj de Budhismo: Okspecaj malhomaj vivestaĵoj, kiuj praktikas kaj subtenas Budhismon. Ili estas: ĉielanoj, drakoj, jakŝasoj, gandharvoj, garudoj, kimnaroj kaj mahoragoj. El ili jakŝasoj estas potencaj demonoj, kiuj kutime estas atencemaj. Iuj el ili loĝas en la aero, dum iuj loĝas sur la tero. Gandharvoj estas specoj de ĉielaj muzikistoj, kies urboj estas ne realaj simile al miraĝo. Garudoj estas speco da magiaj birdoj kiuj havas fortajn kaj gigantajn flugilojn kaj sin vivtenas per manĝado al drakoj. Kimnaroj estas estas speco da ĉielaj muzikistoj kun homa korpo kaj ĉevala kapo, sur kiu estas unu korno. Viraj

kimnaroj kantas kaj virinaj kimnarinoj dancas. Mahoragoj estas speco da demonoj, kiuj similas al boaoj aŭ serpentegoj.

4. Kvin cerealoj: Kvankam estas en diversaj notoj temas pri diversaj specoj de cerealoj, tamen ĉi tie temas pri ĉiuj cerealoj.

5. Kvar elementoj: Elementoj kiuj konsistigas ĉion en la mondo. La elementoj estas tero, kiu signifas ĉion malmolan kaj fortikan; akvo, kiu signifas ĉion flueblan; fajro, kiu signifas ĉion varman; kaj vento, kiu signifas spiron kaj movon de aerfluo.

6. Kvin maksimumoj: Kvin principoj de kondutoj en Budhismo pri sintenado de mortigo, ŝtelado, malĉasto, mensogo kaj preno de alkoholajo kaj drogo.

7. Sotapano: Alinome Fluo-enirinto, la unua el la kvar ŝtupoj de sankteco.

8: La kvarspecaj disĉiploj: Biksuoj, bikŝuinoj, upasakoj kaj upasakinoj. La postaj du specoj estas laikaj budhanoj en Budhismo.

9: Tri Juveloj: Budho, Darmo (budha instruo) kaj Samgo (komunumo de gemonahoj) . Ili povas gvidi vivestaĵojn

al liberiĝo de suferoj, do ili valoras kiel juveloj.

10. Tri suferaj ekzistecoj: Ekzistecoj de bestoj, malsataj spiritoj kaj inferanoj.

11. dek du ligoj al la ĉeno de ekzisteco: Alinome dek du interrilataj kaŭzoj, kiuj estas 1) naskiĝo, 2) la procezo de vivo aŭ renaskiĝo, 3) alkroĉiĝo, 4) deziro aŭ avido, 5) sento, 6) kontakto, 7) la kvin sensoj kaj menso, 8) nomo kaj formo, 9) kondiĉa konscienco, 10) intenca konduto, 11) senscienco, kaj 12) maljuniĝo kaj morto.

12. Kalambako: Planto el timeleaco.

13. kvin agregaĵoj: Formo, sento, percepto, impulso kaj konscenco. Ili reprezentas la korpon kaj menson de vivestaĵoj.

14. Tatagato: Titolo donita al ĉiuj budhoj. Ĝi signifas tiajn venon kaj iron de ĉiuj budhoj.

15. Joĝano: Mezurunuoj de la distanco, kiun antikva armeo de reĝo povis marŝi dum unu tago laŭ noto de antikva Hindio. Ĝi longas je dudek ĝis tridek kilometroj.

16. Sravako: Arahanto, kiu sukcesis

monaĥiĝi per aŭdo de la budha instruo.

17. Pratjekabudho: Iluminiĝinto, kiu vivas en la senbudha tempo sed atingis sukceson per sia propra klopodo.

18. La kvar penadoj: Preventi estiĝon de malbonon, forigi estontan malbonon, estigi bonon kaj disvolvi ekzistantan bonon.

19. Srigalo: Vulpsimila besto iom malpli granda.

20. Kalpo: En budhismo kalpo ĝenerale indikas la longecon de tempo inter kreado kaj rekreado de mondo aŭ universo, tra la periodo de mondaj formiĝo, ekzistado, detruigo kaj malestado. Estas malsamaj interpretadoj pri la mezuro de kalpo en Budhismo. Ĝi ofte signifas tre longan periodon de tempo, similan al eono. Estas malgranda, meza, granda kaj senkalkureblaj kalpoj.

Laŭ iuj skoloj de Budhismo, malgranda kalpo egalas al 16.8 milionoj da jaroj, kaj granda kalpo egalas al 1347 milionoj da jaroj.

21. Piŝaĉo: Speco de demono, kiu sin vivtenas per sango de aliaj vivestaĵoj.

22. Rakŝaso: Speco de demono, kiu kutime manĝas homojn.

23. Vetalaĵ Sorĉvortoj: Malica sorĉvorto starigi kadavron por mortigi alian homon.

24. Trijano: La Tri Veturiloj, kiuj portas vivestaĵojn pasigi la maron de renaskiĝo al la bordo de nirvano. La tri principaj skoloj de Budhismo.

25. Agadao: Medicina boluso uzebla por kuraci ĉiajn malsanojn.

百喻經

蕭齊天竺三藏求那毗地譯

清刻龍藏佛說法變相圖

百喻經卷上

群一

蕭齊天竺三藏求那毗地譯

聞如是一時佛住王舍城在鵲封竹園與諸
大比丘菩薩摩訶薩及諸八部三萬六千人
俱是時會中有異學梵志五百人俱從座而
起白佛言吾聞佛道洪深無能及者故來歸
問唯願說之佛言甚善問曰天下爲有爲無
答曰亦有亦無梵志曰如今有者云何言無
如今無者云何言有答曰生者言有死者言
無故說或有或無問曰人從何生答曰人從
穀而生問曰五穀從何而生答曰五穀從四
大火風而生問曰四大火風從何而生答曰
四大火風從空而生問曰空從何生答曰從
無所有生問曰無所有從何而生答曰從自
然生問曰自然從何而生答曰從泥洹而生

問曰泥洹從何而生佛言汝今問事何以爾
深泥洹者是不生不死法問曰佛泥洹未答
曰我未泥洹若未泥洹云何得知泥洹常樂
佛言我今問汝天下衆生爲苦爲樂答曰衆
生甚苦佛言云何名苦答曰我見衆生死時
苦痛難忍故知死苦佛言汝今不死亦知死
苦我見十方諸佛不生不死故知泥洹常樂
五百梵志心開意解求受五戒悟須陀洹果
復坐如故佛言汝等善聽今爲汝廣說衆喻
愚人食鹽喻 愚人集牛乳喻 以梨打破
頭喻 婦詐語稱死喻 渴見水喻 子死
欲停置家中喻 認人爲兄喻 山羗偷官
庫喻 歎父德行喻 三重樓喻 婆羅門
殺子喻 煮黑石蜜漿喻 說人喜瞋喻
殺商主祀天喻 醫與王女藥令卒長大喻

灌甘蔗喻 債半錢喻 就樓磨刀喻
乘船失孟喻 人說王所縱暴喻 婦女欲
更求子喻 入海取沉水喻 賊偷錦繡用
裏氈毼喻 種熬胡麻子喻 水火喻 人
效王眼瞞喻 治鞭瘡喻 爲婦買鼻喻
貧人燒麤褐衣喻 牧羊人喻 雇倩瓦師
喻 估客偷金喻 斫樹取果喻 送美水
喻 寶篋鏡喻 破五通仙眼喻 殺群牛
喻 飲木甯水喻 見他塗舍喻 治禿喻
毗舍闍鬼喻 估客駝死喻 磨大石喻
食半餅喻 奴守門喻 偷犂牛喻 貧
人能作鴛鴦鳴喻 野干爲折樹枝所打喻
小兒爭分別毛喻 醫治脊僂喻
愚人食鹽喻
昔有愚人至於他家主人與食嫌淡無味主

人聞已更爲益鹽既得鹽美便自念言所以美者緣有鹽故少有尚爾況復多也愚人無智便空食鹽食已口爽反爲其患譬彼外道聞節飲食可以得道即便斷食或經七日或十五日徒自困餓無益於道如彼愚人以鹽美故而空食之致令口爽此亦復爾

愚人集牛乳喻^二

昔有愚人將會賓客欲集牛乳以俟供設而作是念我今若預於日中擊取牛乳牛乳漸多都無安處或復酢敗不如即就牛腹盛之待臨會時當頓擊取作此念已便捉牝牛^{群一}母子各繫異處却後一月爾乃設會延置賓客方牽牛來欲擊乳取而此牛乳即乾無有時爲衆賓或瞋或笑愚人亦爾欲修布施方言待我大有之時然後頓施未及聚頃或爲

縣官水火盜賊之所侵奪或卒命終不及時施彼亦如此以梨打破頭喻^三

昔有愚人頭上無毛時有一人以梨打頭乃至二三悉皆傷破時此愚人默然忍受不知避去傍人見已而語之言何不避去乃住受打致使頭破愚人答言如彼人者憍慢恃力癡無智慧見我頭上無有髮毛謂爲是石以梨打我頭破乃爾傍人語言汝自愚癡云何名彼以爲癡也汝若不癡爲他所打乃至頭破不知逃避比丘亦爾不能具修信戒聞慧但整威儀以招利養如彼愚人被他打頭不知避去乃至傷破反謂他癡此比丘者亦復如是

婦詐語稱死喻^四

昔有愚人其婦端正情甚愛重婦無貞信後於中間共他交往邪婬心盛欲就傍夫捨離已壻於是密語一老母言我去之後汝可齋一死婦女屍安著屋中語我夫言云我已死老母於後伺其夫主不在之時以一死屍置其家中及其夫還老母語言汝婦已死夫即往視信是已婦哀哭懊惱大積薪油燒取其骨以囊盛之晝夜懷挾婦於後時心厭傍夫便還歸家語其夫言我是汝妻夫答之言我婦久死汝是阿誰妄言我婦乃至二三猶故不信如彼外道聞他邪說心生惑著謂爲真實求不可改雖聞正教不信受持

渴見水喻 五

過去有人癡無智慧極渴須水見熱時飲謂爲是水即便逐走至新頭河既至河所對視

不飲傍人語言汝愚渴逐水今至水所何故不飲愚人答言若可飲盡我當飲之此水極多俱不可盡是故不飲爾時衆人聞其此語皆大嗤笑譬如外道僻取於理以已不能具持佛戒遂便不受致使將來無得道分流轉生死若彼愚人見水不飲爲時人笑亦復如是

子死欲停置家中喻 六

昔有愚人養育七子一子先死時此愚人見子既死便欲停置於其家中自欲棄去傍人見已而語之言生死道異當速莊嚴致於遠處而殯葬之云何得留自欲棄去爾時愚人聞此語已即自思念若不得留要當葬者須更殺一子停擔兩頭乃可勝致於是便更殺其一子而擔負之遠葬林野時人見之深生

嗤笑怪未曾有譬如比丘私犯一戒情憚改悔默然覆藏自說清淨或有智者即語之曰出家之人守持禁戒如護明珠不使缺落汝今云何違犯所受欲不懺悔犯戒者言苟須懺者更就犯之然後當出遂便破戒多作不善爾乃頓出如彼愚人一子既死又殺一子今此比丘亦復如是

認人爲兄喻^七

昔有一人形容端正智慧具足復多錢財舉世人間無不稱美時有愚人見其如此便言我兄所以爾者彼有錢財須者則用之是故爲兄見其還債言非我兄傍人語言汝是愚人云何須財名他爲兄及負債時復言非兄愚人答言我以欲得彼之錢財認之爲兄實非是兄若其負債則稱非兄人聞此語無不

笑之猶彼外道聞佛善語盜竊而用以爲己有乃至傍人教使修行不肯修行而作是言爲利養故取彼佛語化導衆生而無實事云何修行猶向愚人爲得財故言是我兄及負債時復言非兄此亦如是

山羗偷官庫衣喻^八

過去之世有一山羗偷王庫物而遠逃走爾時國王遣人四出推尋捕得將至王邊王即責其所得衣處山羗答言我衣乃是祖父之物王遣著衣實非山羗本所有故不知著之應在手者著於脚上應在腰者反著頭上王見賊已集諸臣等共詳此事而語之言若是汝之祖父已來所有衣者應當解著云何顛倒用上爲下以不解故定知汝衣必是偷得非汝舊物借以爲譬王者如佛寶藏如法愚

癡羗者猶如外道竊聽佛法著已法中以爲自有然不解故布置佛法迷亂上下不知法相如彼山羗得王寶衣不識次第顛倒而著亦復如是

歎父德行喻 九

昔時有人於衆人中歎已父德而作是言我父慈仁不害不盜直作實語兼行布施時有愚人聞其此語便作是言我父德行復過汝父諸人問言有何德行請道其事愚人答曰我父小來斷絕婬欲初無染汙衆人語言若斷婬欲云何生汝深爲時人之所怪笑猶如世間無知之流欲讚人德不識其實反致毀咎如彼愚者意存歎父言成過失此亦如是

三重樓喻 十

往昔之世有富愚人癡無所知到餘富家見

三重樓高廣嚴麗軒敞踈朗心生渴仰即作是念我有財錢不減於彼云何頃來而不造作如是之樓即喚木匠而問言曰解作彼家端嚴舍不木匠答言是我所作即便語言今可爲我造樓如彼是時木匠即便經地壘畔壘作樓愚人見其壘壘作舍猶懷疑惑不能了知而問之言欲作何等木匠答言作三重屋愚人復言我不欲下二重之屋先可爲我作最上屋木匠答言無有是事何有不作最下重屋而得造彼第二之屋不造第二云何得造第三重屋愚人固言我今不用下二重屋必可爲我作最上者時人聞已便生怪笑咸作此言何有不造下第一屋而得上者譬如世尊四輩弟子不能精勤修敬三寶嬾惰懈怠欲求道果而作是言我今不用餘下三果

唯欲得彼阿羅漢道亦爲時人之所嗤笑如
彼愚者等無有異

婆羅門殺子喻 十一

昔有婆羅門自謂多知於諸星術種種技藝
無不明達恃已如此欲顯其德遂至他國抱
兒而哭有人問婆羅門言汝何故哭婆羅門
言今此小兒七日當死愍其天殤以是哭耳
時人語言人命難知計筭喜錯設七日頭或
能不死何爲預哭婆羅門言日月可聞星宿
可落我之所記終無違失爲名利故至七日
頭自殺其子以證已說時諸世人却後七日
聞其兒死咸皆歎言真是智者所言不錯心
生信伏悉來致敬猶如佛之四輩弟子爲利
養故自稱得道有愚人法殺善法子詐現慈
德故使將來受苦無窮如婆羅門爲驗已言

殺子惑世

煮黑石蜜漿喻 十二

昔有愚人煮黑石蜜有一富人來至其家時
此愚人便作是念我今當取黑石蜜漿與此
富人即著少水用置火中即於火上以扇扇
之望得使冷傍人語言下不止火扇之不已
群一云何得冷爾時衆人悉皆嗤笑其猶外道不
滅煩惱熾然之火少作苦行卧棘刺上五熱
炙身而望清涼寂靜之道終無是處徒爲智
者之所怪哂受苦現在殃流來劫

說人喜瞋喻 十三

過去有人共多人衆坐於屋中歎一外人德
行極好唯有二過一者喜瞋二者作事倉卒
爾時此人遇在門外聞作是語便生瞋恚即
入其屋擒彼道已過惡之人以手打撲傍人

問言何故打也其人答言我曾何時喜瞋倉卒而此人者道我恒喜瞋恚作事倉卒是故打之傍人語言汝今喜瞋倉卒之相即時現驗云何諱之人說過惡而起怨責深爲衆人怪其愚惑譬如世間飲酒之夫耽荒酗酒作諸放逸見人訶責反生尤嫉苦引證佐用自明白若此愚人諱聞已過見他道說反欲打撲

殺商主祀天喻 十四

昔有賈客欲入大海入大海之法要須導師然後可去即共求覓得一導師九既得之已相將發引至曠野中有一天祠當須人祀然後得過於是衆賈共思量言我等伴黨盡是親屬如何可殺唯此導師中用祀天即殺導師以用祭祀祀天已竟迷失道路不知所趣窮

困死盡一切世人亦復如是欲入法海取其珍寶當須善行以爲導師毀破善行生死曠路永無出期經歷三塗受苦長遠如彼商賈將入大海殺其導者迷失津濟終至困死

醫與王女藥令卒長大喻 十五

昔有國王產生一女喚醫語言爲我與藥立使長大醫師答言我與良藥能使即大但今平無方須求索比得藥頃王要莫看待與藥已然後示王於是即便遠方取藥經十二年得藥來還與女令服將示於王王見歡喜即自念言實是良醫與我女藥能令卒長便勅左右賜以珍寶時諸人等笑王無智不曉籌量生來年月見其長大謂是藥力世人亦爾詣善知識而啓之言我欲求道願見教授使我立得善知識師以方便故教令坐禪觀十

二緣起漸積衆德獲阿羅漢位踊躍歡喜而作是言快哉大師速令我等證最妙法

灌甘蔗喻 十六

昔有二人共種甘蔗而作誓言種好者賞其不好者當重罰之時二人中一者念言甘蔗極甜若壓取汁還灌甘蔗樹甘美必甚得勝於彼即壓甘蔗取汁用漑冀望滋味反敗種子所有甘蔗一切都失世人亦爾欲求善福恃已豪貴專形挾勢迫脅下民陵奪財物以用作福本期善果不知將來反獲其殃如壓

甘蔗彼此都失 群一

債半錢喻 十七

往有商人貸他半錢久不得償即便往債前有大河崔他兩錢然後得度到彼往債竟不得見來還度河復度兩錢爲半錢債而失四

錢兼有道路疲勞乏困所債甚少所失甚多果被衆人之所怪笑世人亦爾要少名利致毀大行苟容已身不顧禮儀現受惡名後得

苦報

就樓磨刀喻 十八

昔有一人貧窮困苦爲王作事日月經久身體羸瘦王見憐愍賜一死駝貧人得已即便剥皮嫌刀鈍故求石欲磨乃於樓上得一磨石磨刀令利來下而剥如是數數往來磨刀後轉勞苦憚不能數上懸駝上樓就石磨刀深爲衆人之所嗤笑猶如愚人毀破禁戒多聚錢財以用修福望得生天如懸駝上樓磨刀用功甚多所得甚少

乘船失孟喻 十九

昔有人乘船度海失一銀孟墮於水中即便

思念我今畫水作記捨之而去後當取之行
經二月到師子諸國見一河水便入其中覓
本失孟諸人問言欲何所作答言我先失孟
今欲覓取問言於何處失答言初入海失又
復問言失經幾時言失來二月問言失來二
月云何此覓答言我失孟時畫水作記本所
畫水與此無異是故覓之又復問言水雖不
別汝昔失時乃在於彼今在此覓何由可得
爾時衆人無不大笑亦如外道不修正行相
似善中橫計苦因以求解脫猶如愚人失孟
於彼而於此覓

人說王所縱暴喻 二十

昔有一人說王過罪而作是言王甚暴虐治
政無理王聞是語即大瞋恚竟不究悉誰作
此語信傍佞人捉一賢臣仰使剥脊取百兩

肉有人證明此無是語王心便悔索千兩肉
用爲補脊夜中呻喚甚大苦惱王聞其聲問
言何以苦惱取汝百兩十倍與汝意不足耶
何故苦惱傍人答言大王如截子頭雖得千
頭不免子死雖十倍得肉不免苦痛愚人亦
爾不畏後世貪得現樂苦切衆生調發百姓
多得財物望得滅罪而得福報譬如彼王剥
人之脊取人之肉以餘肉補望使不痛無有
是處

婦女欲更求子喻 二十一

往昔世時有婦女人始有一子更欲求子問
餘婦女誰有能使我重有子有一老母語此
婦言我能使爾求子可得當須祀天問老母
言祀須何物老母語言殺汝之子取血祀天
必得多子時此婦女便隨彼語欲殺其子傍

有智人嗤笑罵詈愚癡無智乃至如此未生子者竟可得而不而殺現子愚人亦爾爲生天故自投火坑種種害身爲得生天

入海取沉水喻 二十二

昔有長者子入海取沉水積有年載方得一車持來歸家詣市賣之以其貴故卒無買者經歷多日不能得售心生疲厭以爲苦惱見人賣炭時得速售便生念言不如燒之作炭可得速售即燒爲炭詣市賣之不得半車炭之價直世間愚人亦復如是無量方便勤行精進仰求佛果以其難得便生退心不如發心求聲聞果速斷生死作阿羅漢

賊偷錦繡用裹氈毼喻 二十三

昔有賊人入富家舍偷得錦繡即持用裹故弊氈毼種種財物爲智人所笑世間愚人亦

復如是既有信心入佛法中修行善法及諸功德以貪利故破於清淨戒及諸功德爲世所笑亦復如是

種熬胡麻子喻 二十四

昔有愚人生食胡麻子以爲不美熬而食之爲美便生念言不如熬而種之後得美者便熬而種之求無生理世人亦爾以菩薩曠劫修行因難行苦行以爲不樂便作念言不如作阿羅漢速斷生死其功甚易後欲求佛果終不可得如彼焦種無復生理世間愚人亦復如是

水火喻 二十五

昔有一人事須火用及以冷水即便宿火以澡盥盛水置於火上後欲取火而火都滅欲取冷水而水復熱火及冷水二事俱失世間

之人亦復如是入佛法中出家求道既得出家還復念其妻子眷屬世間之事五欲之樂由是之故失其功德之火持戒之水念欲之人亦復如是

人效王眼瞞喻 二十六

昔有一人欲得王意問餘人言云何得之有人語言若欲得王意者王之形相汝當效之此人即便往至王所見王眼瞞便效王瞞王問之言汝爲病耶爲著風耶何以眼瞞其人答王我不病眼亦不著風欲得王意見王眼瞞故效王也王聞是語即大瞋恚即便使人種種加苦擯令出國世人亦爾於佛法王欲得親近求其善法以自增長既得親近不解如來法王爲衆生故種種方便現其闕短或聞其法見有字句不正便生譏毀效其不是

由是之故於佛法中永失其善墮於三惡如彼愚人亦復如是

治鞭瘡喻 二十七

昔有一人爲王所鞭既被鞭已以馬屎傳之欲令速差有愚人見之心生歡喜便作是言

群一

十四

我快得是治瘡方法即便歸家語其兒言汝鞭我背我得好法今欲試之兒爲鞭背以馬屎傳之以爲善巧世人亦爾聞有人言修不淨觀即得除去五陰身瘡便作是言我欲觀於女色及以五欲未見不淨反爲女色之所惑亂流轉生死墮於地獄世間愚人亦復如是

爲婦買鼻喻 二十八

昔有一人其婦端正唯其鼻醜其人出外見他婦女面貌端正其鼻甚好便作念言我今

寧可截取其鼻著我婦面上不亦好乎即截他婦鼻持來歸家急喚其婦汝速出來與汝好鼻其婦出來即割其鼻尋以他鼻著婦面上既不相著復失其鼻唐使其婦受大苦痛世間愚人亦復如是聞他宿舊沙門婆羅門有大名德而爲世人之所恭敬得大利養便作是念言我今與彼便爲不異虛自假稱妄言有德既失其利有傷其行如截他鼻徒自傷損世間愚人亦復如是

貧人燒麤褐衣喻 二十九

釋一

十五

昔有一人貧窮困乏與他客作得麤褐衣而披著之有人見之而語之言汝種姓端正貴人之子云何著此麤弊衣褐我今教汝當使汝得上妙衣服當隨我語終不欺汝貧人歡喜敬從其言主人即便在前然火語貧人言

今可脫汝麤褐衣著於火中於此燒處當使汝得上妙欽服貧人即便脫著火中既燒之後於此火處求覓欽服都無所得世間之人亦復如是從過去身修諸善法得此人身應當保護進德修業乃爲外道邪惡妖女之所欺誑汝今當信我語修諸苦行投巖赴火捨是身已當生梵天長壽快樂使用其語即捨身命身死之後墮於地獄備受諸苦既失人身空無所獲如彼貧人亦復如是

牧羊人喻 三十

昔有一人巧於牧羊其羊滋多乃有千萬極大慳貪不肯外用時有一人善於巧詐便作方便往共親友而語之言我今共汝極成親愛便爲一體更無有異我知彼家有一好女當爲汝求可用爲婦牧羊之人聞之歡喜便

大與羊及諸財物其人復言汝婦今日已生一子牧羊之人未見於婦聞其已生心大歡喜重與彼物其人後復而語之言汝兒生已今已死矣牧羊之人聞此人語便大啼泣噓歎不已世間之人亦復如是既修多聞爲其名利秘惜其法不肯爲人教化演說爲此漏身之所誑惑妄期世樂如已妻息爲其所欺喪失善法後失身命并及財物便大悲泣生其憂苦如彼牧羊之人亦復如是

雇倩瓦師喻 三十一

十一

十六

昔有婆羅門師欲作大會語弟子言我須瓦器以供會用汝可爲我雇倩瓦師詣市覓之時彼弟子往瓦師家時有一人驢負瓦器至市欲賣須臾之間驢盡破之還來家中啼哭懊惱弟子見已而問之言何以悲歎懊惱如

是其人答言我爲方便勤苦積年始得成器詣市欲賣此弊惡驢須臾之頃盡破我器是故懊惱爾時弟子見聞是已歡喜念言此驢乃是狂物久時所作須臾能破我今當買此驢瓦師歡喜即便賣與乘來歸家師問之言汝何以不得瓦師將來用是驢爲弟子答言此驢勝於瓦師瓦師久時所作瓦器少時能破時師語言汝大愚癡無有智慧此驢今者適可能破假使百年不能成一世間之人亦復如是雖百年受人供養都無報償常爲損害終不爲益背恩之人亦復如是

估客偷金喻 三十二

昔有二估客共行商賈一賣真金其第二者賣兜羅綿有他買真金者燒而試之第二估客即便偷他被燒之金用兜羅綿裹時金熱

十一

十七

故燒綿都盡情事既露二事俱失如彼外道偷取佛法著已法中妄稱已有非是佛法由是之故燒滅外典不行於世如彼偷金事情都現亦復如是

斫樹取果喻 三十二

昔有國王有一好樹高廣極大常有好果香而甜美時有一人來至王所王語之言此之樹上將生美果汝能食不即答王言此樹高廣雖欲食之何由能得即便斷樹望得其果既無所獲徒自勞苦後還欲豎樹已枯死都無生理世間之人亦復如是如來法王有持戒樹能生勝果心生願樂欲得果食應當持戒修諸功德不解方便反毀其禁如彼伐樹復欲還活都不可得破戒之人亦復如是

送美水喻 三十四

昔有一聚落去王城五由旬村中有好美水王勅村人常使日日送其美水村人疲苦悉欲移避遠此村去時彼村主語諸人言汝等莫去我當爲汝白王改五由旬作三由旬使汝得近往來不疲即往白王王爲改之作三由旬衆人聞已便大歡喜有人語言此故是本五由旬更無有異雖聞此言信王語故終不肯捨世間之人亦復如是修行正法度於五道向涅槃城心生厭倦便欲捨離頓駕生死不能復進如來法王有方便於一乘法分別說三小乘之人聞之歡喜以爲易行修善進德求度生死後聞人說無有三乘故是一道以信佛語終不肯捨如彼村人亦復如是

寶篋鏡喻 三十五

解一

十八

昔有一人貧窮困乏多負人債無以可償即
便逃避至空曠處值篋滿中珍寶有一明鏡
著珍寶上以蓋覆之貧人見已心大歡喜即
便發之見鏡中人便生驚怖又手語言我謂
空篋都無所有不知有君在此篋中莫見瞋
也凡夫之人亦復如是爲無量煩惱之所窮
困而爲生死魔王債主之所纏著欲避生死
入佛法中修行善法作諸功德如值寶篋爲
身見鏡之所惑亂妄見有我即便封著謂是
真實於是墮落失諸功德禪定道品無漏諸
善三乘道果一切都失如彼愚人棄於寶篋
著我見者亦復如是

破五通仙眼喻

三十六

歡喜便語臣言云何得使此人常在我國不
餘處去使我藏中得多珍寶有一愚臣輒便
往至挑仙人雙眼持來白王臣以挑眼更不
得去常住是國王語臣言所以貪得仙人住
者能見地中一切伏藏汝今毀眼何所復住
世間之人亦復如是見他頭陀苦行山林曠
野塚間樹下修四意止及不淨觀便強將來
於其家中種種供養毀他善法使道果不成
喪其道眼已失其利空無所獲如彼愚臣唐
毀他目也

殺群牛喻

三十七

昔有一人有二百五十頭牛常驅逐水草隨
時餽食時有一虎噉食一牛爾時牛主即作
念言已失一牛俱不全足用是牛爲即便驅
至深坑高岸排著坑底盡皆殺之凡夫愚人

亦復如是受持如來具足之戒若犯一戒不生慚愧清淨懺悔便作念言我以破一戒歸不具足何用持爲一切都破無一在者如彼愚人盡殺群牛無一在者

飲木甯水喻 三十八

昔有一人行來渴乏見木甯中有清淨流水就而飲之飲水已足即便舉手語木甯言我已飲竟水莫復來雖作是語水流如故便瞋恚言我已飲竟語汝莫來何以故來有人見之言汝大愚癡無有智慧汝何以不去語言莫來即爲挽却牽餘處去世間之人亦復如是爲生死渴愛飲五欲鹹水旣爲五欲之所疲厭如彼飲足便作是言汝色聲香味莫復更來使我見也然此五欲相續不斷旣見之已便復瞋恚語汝速滅莫復更生何以故來

使我見之時有智人而語之言汝欲得離者當攝汝六情閉其心意妄想不生便得解脫何必不見欲使不生如彼飲水愚人等無有異

見他塗舍喻 三十九

昔有一人往至他舍見他屋舍牆壁塗治其地平正清淨甚好便問之言用何和泥得如見好主人答言用稻穀麩水浸令熟和塗泥壁故得如是愚人即便而作念言若純以稻麩不如合稻而用作之壁可白淨泥治平好便用稻穀和泥用塗其壁望得平正反更高下壁都坼裂虛棄稻穀都無利益不如惠施可得功德凡夫之人亦復如是聞聖人說法修行諸善捨此身已可得生天及以解脫便自殺身望得生天及以解脫徒自虛喪空無

可獲如彼愚人

治禿喻 四十

昔有一人頭上無毛冬則大寒夏則患熱兼爲蚊蟲之所咬食晝夜受惱甚以爲苦有一醫師多諸方術時彼禿人往至其所語其醫言唯願大師爲我治之時彼醫師亦復頭禿即便脫帽示之而語之言我亦患之以爲痛苦若令我治能得差者應先自治以除其患世間之人亦復如是爲生老病死之所侵惱欲求長生不死之處聞有沙門婆羅門等世之良醫善療衆患便往其所而語之言唯願爲我除去無常生死之患常處安樂長存不變時婆羅門等即便報言我亦患此無常生老病死種種求見長存之處終不能得今我若能使汝得者我亦應先自得令汝亦得如

彼患禿之人徒自疲勞不能得差

毗舍闍鬼喻 四十一

昔有二毗舍闍鬼共有一篋一杖一履二鬼共諍各欲得二鬼紛紜竟日不能使平時有一人來見之已而問之言此篋杖履有何奇異汝等共諍瞋忿乃爾二鬼答言我此篋者能出一切衣服飲食牀褥卧具資生之物盡從中出執此杖者怨敵歸伏無敢與諍著此履者能令人飛行無罣礙此人聞已即語鬼言汝等小遠我當爲汝平等分之鬼聞其語尋即遠避此人即時抱篋捉杖躡履而飛二鬼愕然竟無所得人語鬼言爾等所諍我已得去今使爾等更無所諍毗舍闍者喻於衆魔及以外道布施如篋人天五道資用之具皆從中出禪定如杖銷伏魔怨煩惱之賊持

戒如履必昇人天諸魔外道諍篋者喻於有漏中強求果報空無所得若能修行善行及以布施持戒禪定便得離苦獲得道果

估客駝死喻

四十二

譬如估客遊行商賈會於路中而駝卒死駝上所載多有珍寶細軟上氈種種雜物駝既死已即剥其皮商主捨行坐二子弟而語之言好看駝皮莫使濕爛其後天雨二人頑癡盡以好氈覆此皮上氈盡濕爛皮氈之價理自懸殊以愚癡故以氈覆皮世間之人亦復如是其不殺者喻於白氈其駝皮者即喻財貨天雨濕爛喻於放逸敗壞善行不殺戒者即佛法身最上妙因然不能修但以財貨造諸塔廟供養衆僧捨根取末不求其本漂浪五道莫能自出是故行者應當精心持不殺

戒

磨大石喻

四十三

譬如有人磨一大石勤加功力經歷日月作小戲牛用功既重所期甚輕世間之人亦復如是磨大石者喻於學問精勤勞苦作小牛者喻於名聞互相是非夫爲學者研思精微博通多識宜應履行遠求勝果方求名譽憍慢貢高增長過患

食半餅喻

四十四

譬如有人因其飢故食七枚煎餅食六枚半已便得飽滿其人悲悔以手自打而作是言我今飽足由此半餅然前六餅唐自捐棄設如半餅能充足者應先食之世間之人亦復如是從本以來常無有樂然其癡倒橫生樂想如彼癡人於半番餅生於飽想世人無知

詳一

三

以富貴爲樂夫富貴者求時甚苦既獲得已
守護亦苦後還失之憂念復苦於三時中都
無有樂猶如衣食遮故名樂於辛苦中橫生
樂想諸佛說言三界無安皆是大苦凡夫倒
惑橫生樂想

奴守門喻

四十五

譬如有人將欲遠行勅其奴言爾好守門并
看驢索其主行後時隣里家有作樂者此奴
欲聽不能自安尋以索繫門置於驢上負至
戲處聽其作樂奴去之後舍中財物賊盡持
去大家行還問其奴言財寶所在奴便答言
大家先付門驢及索自是以外非奴所知大
家復言留爾守門正爲財物財物既失用於
門爲生死愚人爲愛奴僕亦復如是如來教
誡常護根門莫著六塵守無明驢看於愛索

而諸比丘不奉佛教貪求利養詐現清白靜
處而坐心意流馳貪著五欲爲色聲香味之
所惑亂無明覆心愛索纏縛正念覺意道品
財寶悉皆散失

偷犛牛喻

四十六

譬如一村共偷犛牛而共食之其失牛者逐
跡至村喚此村人問其由狀而語之言爾在
此村不偷者對曰我實無村又問爾村中有
池在此池邊共食牛不答言無池又問池傍
有樹不對言無樹又問偷牛之時在爾村東
不對曰無東又問當爾偷牛非日中時耶對
曰無中又問從何無村及以無樹何有天下
無東無時知爾妄語都不可信爾偷牛食不
對言實食破戒之人亦復如是覆藏罪過不
肯發露死入地獄諸天善神以天眼觀不得

覆藏如彼食牛不得欺抵

貧人能作鴛鴦鳴喻 四十七

昔外國法節慶之日一切婦女盡持優鉢羅華以爲髮飾有一貧人其婦語言爾若能得優鉢羅華來用與我爲爾作妻若不能得我捨爾去其夫先來常善能作鴛鴦之鳴即入王池作鴛鴦鳴偷優鉢羅華時守池者而作是問池中者誰而此貧人失口答言我是鴛鴦守者捉得將詣王所而於道中復更和聲作鴛鴦鳴守池者言爾先不作今作何益世間愚人亦復如是終身殘害作諸惡業不習心行使令調善臨命終時方言今我欲得修善獄卒將去付閻羅王雖欲修善亦無所及已如彼愚人欲到王所作鴛鴦鳴野干爲折樹枝所打喻 四十八

譬如野干在於樹下風吹枝折墮其脊上即便閉目不欲看樹捨棄而走到于露地乃至日暮亦不肯來遙見風吹大樹枝柯動搖上下便言喚我尋來樹下愚癡弟子亦復如是已得出家得近師長以小訶責即便逃走復於後時遇惡知識惱亂不已方還師所如是去來是爲愚惑

小兒爭分別毛喻 四十九

昔日有二小兒入河遨戲於此水底得一把毛一小兒言此是仙鬚一小兒言此是毛爾時河邊有一仙人此二小兒諍之不已詣彼仙所決其所疑而彼仙人尋即取米及胡麻子口中含嚼吐著掌中語小兒言我掌中者似孔雀屎而此仙人不答他問人皆知之世間愚人亦復如是說法之時戲論諸法不答

醫治脊癱喻

百喻經卷上

音釋

鑿也	音擊土	齏持也	切酸齏	同音	簞	斲斲斲	斲力朱切
醕醉怒也	香句切	敞豁也	昌兩切	僂僂也	長布也	購購純切	貿莫候切
去手也	授賣物	壘壘力軌切	壘力軌切	穀牛乳也	搆取故愈	易也	
虛歛	虛歛音	噓噓音	噓噓音				

音希 嘔而抽息也 倩七致切 假餒於偶切 戲音
麥 戲 愕 驚 愕 也 驚 愕 也 驚 愕 也 驚 愕 也

群

百喻經卷下

群二

蕭齊天竺三藏求那毗地譯

五人買婢共使喻 伎人作樂喻 師患脚
付二弟子喻 蛇頭尾共爭在前喻 願爲
王剃鬚喻 索無物喻 踴長者口喻 二
子分財喻 觀作瓶喻 見水底金影喻
梵天弟子造物喻 病人食雉肉喻 伎人
著戲羅刹服共相驚怖喻 人謂故屋中有
惡鬼喻 五百歡喜丸喻 長者共商人入
海採寶喻 夫婦食餅共爲要喻 共相怨
害喻 效其祖先急速食喻 嘗菴婆羅果
喻 爲二婦故喪其兩目喻 噉米決口喻
詐言馬死喻 出家凡夫貪利養喻 駝
甕俱失喻 田夫思願王女喻 捋驢乳喻
與兒期早行喻 爲王負机喻 倒灌喻

爲羆所齧喻 以種田喻 獼猴喻 月
蝕打狗喻 女婦患眼痛喻 父取兒耳瑠
喻 劫盜分財喻 獼猴把豆喻 得金鼠
狼喻 地得金錢喻 貧人欲與富者等物
喻 小兒得歡喜丸喻 老母捉羆喻 摩
尼水竇喻 二鴿喻 詐稱眼盲喻 惡賊
所劫失鬘喻 小兒得大龜喻
五人買婢共使喻
譬如五人共買一婢其中一人語此婢言與
我浣衣次有一人復語浣衣婢語次者先與
其浣後者恚曰我共前人同買於汝云何獨
爾即鞭十下如是五人各打十下五陰亦爾
煩惱因緣合成此身而此五陰恒以生老病
死無量苦惱榜笞衆生
伎人作樂喻二

譬如伎人王前作樂王許千錢後從王索王
不與之王語之言汝向作樂空樂我耳我與
汝錢亦樂汝耳世間果報亦復如是人中天
上雖受少樂亦無有實無常敗滅不得久住
如彼空樂

師患脚付二弟子喻 群二 三

譬如一師有二弟子其師患脚遣二弟子人
當一脚隨時按摩其二弟子常相憎嫉一弟
子行其一弟子捉其所當按摩之脚以石打
折彼既來已忿其如是復捉其所按之脚
尋復打折佛法學徒亦復如是方等學者非
斥小乘小乘學者復非方等故使大聖法典
二途兼忘

蛇頭尾共爭在前喻 四

譬如有蛇尾語頭言我應在前頭語尾言我

恒在前何以卒爾頭果在前其尾纏樹不能
得去放尾在前即墮火坑燒爛而死師徒弟
子亦復如是言師耆老每恒在前我諸年少
應爲導首如是年少不開戒律多有所犯因
即相牽入於地獄

願爲王剃鬚喻 五

昔者有王有一親信於軍陣中歿命救王使
得安全王大歡喜與其所願即便問言汝何
所求恣汝所欲臣便答言王剃鬚時願聽我
剃王言此事若適汝意聽汝所願如此愚人
群二
世人所笑半國之治大臣輔相悉皆可得乃
求賤業愚人亦爾諸佛於無量劫難行苦行
自致成佛若得遇佛及值遺法人身難得譬
如盲龜值浮木孔此二難值今已遭遇然其
意劣奉持少戒便已爲足不求涅槃勝妙法

也無心進求自行邪事便已爲足

索無物喻_六

昔有二人道中共行見有一人將故麻車在嶮路中不能得前時將車者語彼二人佐我推車出此嶮路二人答言與我何物將車者言無物與汝時此二人即佐推車至於平地語將車人言與我物來答言無物又復語言與我無物二人之中其一人者含笑而言彼不肯與何足爲愁其人答言與我無物必應有無物其一人言無物者二字共合是爲假名世俗凡夫著無物者便生無所有處其二人言無物者即是無相無願無作

蹋長者口喻_七

昔有大富長者左右之人欲取其意皆盡恭敬長者唾時左右之人以脚踏却有一愚者

不及得蹋而作是言若唾地者諸人蹋却欲唾之時我當先蹋於是長者正欲咳唾時此愚人即便舉脚踏長者口破唇折齒長者語愚人言汝何以故蹋我唇口愚人答言若長者唾出口落地左右諂者已得蹋去我雖欲蹋每常不及以是之故唾欲出口舉脚先蹋望得汝意凡物須時時未及到強設功力反得苦惱以是之故世人當知時與非時

二子分財喻_八

昔摩羅國有一刹利得病極重必知定死誠勅二子我死之後善分財物二子隨教於其死後分作二分兄言弟分不平爾時有一野老人言教汝分物使得平等現所有物破作二分云何破之所謂衣裳中割作二分盤瓶亦復中破作二分所有食甕亦破作二分錢

亦破作二分如是一切所有財物盡皆破之而作二分如是分物人所嗤笑如諸外道偏修分別論門有四種有決定答論門譬如人一切有皆死此是決定答死者必有生是應分別答愛盡者無生有愛必有生是名分別答論門有問人爲最勝不應反問言汝問三惡道爲問諸天若問三惡道人實爲最勝若問於諸天人必爲不如如是等義名反問答論門若問十四難若問世界及衆生有邊無邊有終始無終始如是等義名置答論門諸外道愚癡自以爲智慧破於四種論作一分別論喻如愚人分錢物破錢爲兩段

觀作瓶喻^九

譬如二人至陶師所觀其蹋輪而作瓦瓶看無狀足一人捨去往至大會極得美饌又獲

群二

珍寶一八觀瓶而作是言待我看訖如是漸冉乃至日沒觀瓶不已失於衣食愚人亦爾修理家務不覺非常

今日營此事 明日造彼業 諸佛大龍出

雷音遍世間 法雨無障礙 緣事故不聞

不知死卒至 失此諸佛會 不得法珍寶

常處惡道窮 背棄於正法 彼觀緣事瓶

終當無竟已 是故失法利 永無解脫時

見水底金影喻⁺

昔有癡人往大池所見水底影有真金像謂呼有金即入水中撓泥求覓疲極不得還出復坐須臾水清復現金色復更入裏撓泥更求覓亦復不得其父覓子得來見子而問子言汝何所作疲困如是子白父言水底有真金我時投水欲撓泥取疲極不得父看水底

真金之影而知此金在於樹上所以知之影
現水底其父言曰必飛鳥銜金著於樹上即
隨父語上樹求得

凡夫愚癡人 無智亦如是 於無我陰中
橫生有我想 如彼見金影 勤苦而求覓
徒勞無所得

梵天弟子造物喻 十一

婆羅門眾皆言大梵天王是世間父能造萬
物造萬物主者有弟子言我亦能造萬物實
是愚癡自謂有智語梵天言我欲造萬物梵
天王語言莫作此意汝不能造不用天語便
欲造物梵天見其弟子所造之物即語之言
汝作頭太大作項極小作手太大作臂極小
作脚極小作踵極大如似毗舍闍鬼以此義
當知各各自業所造非梵天能造諸佛說法

不著二邊亦不著斷亦不著常如似八正道
說法諸外道見是斷常事已便生執著欺誑
世間作法形像所說實是非法

病人食雉肉喻 十二

昔有一人病患委篤良醫占之云須恒食一
種雉肉可得愈病而此病者市得一雉食之
已盡更不復食醫於後時見便問之汝病愈
未病者答言醫先教我恒食雉肉是故今者
食一雉已盡更不敢食醫復語言若前雉已
盡何不更食汝今云何止食一雉望得愈病
一切外道亦復如是聞佛菩薩無上良醫說
言當解心識外道等執於常見便為過去未
來現在唯是一識無有遷謝猶食一雉是故
不能療其愚惑煩惱之病大智諸佛教諸外
道除其常見一切諸法念念生滅何有一識

常恒不變如彼世醫教更食雉而得病愈佛亦如是教諸衆生令得解諸法壞故不常續故不斷即得滅除常見之病

伎人著戲羅刹服共相驚怖喻 十三

昔乾陀衛國有諸伎人因時飢儉遂食他土

經婆羅新山而此山中素饒惡鬼食人羅刹

解二

七

時諸伎人會宿山中山中風寒然火而卧伎人之中有患寒者著彼戲衣羅刹之服向火而坐時行伴中從睡寤者卒見火邊有一羅刹竟不諦觀捨之而走遂相驚動一切伴侶悉皆逃奔時彼伴中著羅刹衣者亦復尋逐奔馳絕走諸同行者見其在後謂欲加害倍增惶怖越度山河投赴溝壑身體傷破疲極委頓乃至天明方知非鬼一切凡夫亦復如是處於煩惱飢儉善法而欲遠求常樂我淨

無上法食便於五陰之中橫計於我以我見故流馳生死煩惱所逐不得自在墜墮三途惡趣溝壑至天明者喻生死夜盡智慧明曉方知五陰無有真我

人謂故屋中有惡鬼喻 十四

昔有故屋人謂此室常有惡鬼皆悉怖畏不敢寢息時有一人自謂大膽而作是言我欲入此室中寄卧一宿即入宿止後有一人自謂膽勇勝於前人復聞傍人言此室中恒有惡鬼即欲入中排門將前時先入者謂其是鬼即復推門遮不聽前在後來者復謂有鬼二人鬭諍遂至天明既相覩已方知非鬼一切世人亦復如是因緣暫會無有宰主一一推析誰是我者然諸衆生橫計是非強生諍訟如彼二人等無差別

五百歡喜丸喻 十五

昔有一婦荒淫無度欲情既盛嫉惡其夫每思方策頻欲殘害種種設計不得其便會值其夫聘使隣國婦密爲計造毒藥丸欲用害夫詐語夫言爾今遠使慮有乏短今我造作群二五百歡喜丸用爲資糧以送於爾爾若出國至他境界飢困之時乃可取食夫用其言至他界已未及食之於夜闇中止宿林間畏懼惡獸上樹避之其歡喜丸忘置樹下即以其夜值五百偷賊盜彼國王五百疋馬并及寶物來止樹下由其逃突盡皆飢渴於其樹下見歡喜丸諸賊取已各食一丸藥毒氣盛五百群賊一時俱死時樹上人至天明已見此群賊死在樹下詐以刀箭斫死屍收其鞍馬并及財寶驅向彼國時彼國王多將人衆

鞍乘來逐會於中路值於彼王彼王問言爾是何人何處得馬其人答言我是某國人而於道路值此群賊共相斫射五百群賊今皆一處死在樹下由是之故我得此馬及以珍寶來投王國若不見信可遣往看賊之瘡痕殺害處所王時即遣親信往看果如其言王時欣然歎未曾有既還國已厚加爵賞大賜珍寶封以聚落彼王舊臣咸生嫉妬而白王言彼是遠人未可服信如何卒爾寵遇過厚群二至於爵賞踰越舊臣遠人聞已而作是言誰有勇健能共我試請於平原校其技能舊人愕然無敢敵者後時彼國大曠野中有惡師子截道殺人斷絕王路時彼舊臣詳共議之彼遠人者自謂勇健無能敵者今復若能殺彼師子爲國除害真爲奇特作是議已便白

於王王聞是已給賜刀仗尋即遣之爾時遠人既受勅已堅強其意向師子所師子見之奮激鳴吼騰躍而前遠人驚怖即便上樹師子張口仰頭向樹其人怖急失所捉刀值師子口師子尋死爾時遠人歡喜踴躍來白於王王倍寵遇時彼國人率爾敬伏咸皆讚歎其婦人歡喜九者喻不淨施王遣使者喻善知識至他國者喻於諸天殺群賊者喻得須陀洹強斷五欲并諸煩惱遇彼國王者喻遭值賢聖國舊人等生嫉妬者喻諸外道見有智者能斷煩惱及以五欲便生誹謗言無此事遠人激厲而言舊臣無能與我共爲敵者喻於外道無敢抗衝殺師子者喻破惡魔既斷煩惱又伏惡魔便得無著道果封賞每常怖怯者喻能以弱而制於強其施初時雖無

淨心然彼其施遇善知識便獲勝報不淨之施猶尚如此況復善心歡喜布施是故應當於福田所勤心修施

長者共商人入海採寶喻 十六

昔有大長者子共諸商人入海採寶此長者子善誦入海捉船方法若入海水漩洑洄流磯激之處當如是捉如是正如是住語衆人言入海方法我悉知之衆人聞已深信其語既至海中未經幾時船師遇病忽然便死時長者子即便代處至洄洑駛流之中唱言當如是捉如是正船槃迴旋轉不能前進至於寶所舉船商人沒水而死凡夫之人亦復如是少習禪法安般數息及不淨觀雖誦其文不解其義種種方法實無所曉自言善解妄授禪法使前人迷亂失心倒錯法相終年累

歲空無所獲如彼愚人使他沒海

夫婦食餅共爲要喻^{十七}

昔者夫婦有三番餅夫婦共分各食一餅餘一番在共作要言若有語者要不與餅既作要已爲一餅故各不敢語須更有賊入家偷盜取其財物一切所有盡畢賊首夫婦二人以先要故眼看不語賊見不語即其夫前侵畧其婦其夫眼見亦復不語婦便喚賊語其夫言云何癡人爲一餅故見賊不喚其夫拍手笑言咄婢我定得餅不復與你世人聞之無不嗤笑凡夫之人亦復如是爲小名利故詐現靜默爲虛假煩惱種種惡賊之所侵畧喪其善法墜墮三塗都不怖畏求出世道方於五欲耽著嬉戲雖遭大苦不以爲患如彼愚人等無有異

卷二

十一

共相怨害喻

昔有一人共他相瞋愁憂不樂有人問言汝今何故愁悴如是即答之言有人毀我力不能報不知何方可得報之是以愁耳有人語言唯有毗陀羅呪可以害彼但有一患未及害彼反自害已其人聞已便大歡喜願但教我雖當自害要望傷彼世間之人亦復如是爲瞋恚故欲求毗陀羅呪用惱於彼竟未害他先爲瞋恚反自惱害墮於地獄畜生餓鬼如彼愚人等無差別

效其祖先急速食喻^{十九}

昔有一人從北天竺至南天竺住止既久即聘其女共爲夫婦時婦爲夫造設飲食夫得急吞不避其熱婦時怪之語其夫言此中無賊劫奪人者有何急事忽忽乃爾不安徐食

夫答婦言有好密事不得語爾婦聞其言謂有異法慙慙問之良久乃答我祖父已來法常速食我今效之是故疾耳世間凡夫亦復如是不達正理不知善惡作諸邪行不以爲恥而云我父祖已來作如是法至死受行終不捨離如彼愚人習其速食以爲好法

嘗菴婆羅果喻 二十

昔有一長者遣人持錢至他園中買菴婆羅果而欲食之而勑之言好甜美者汝當買來即便持錢往買其果果主言我此樹果悉皆美好無一惡者汝嘗一果足以知之買果者言我今當一一嘗之然後當取若但嘗一何以可知尋即取果一一皆嘗持來歸家長者見已惡而不食便一切都棄世間之人亦復如是聞持戒施得大富樂身常安隱無有諸

十二

十三

患不肯信之便作是言布施得富我自得時然後可信目覩現世貴賤貧窮皆是先業所獲果報不知推一以求因果方懷不信須已目經一旦命終財物喪失如彼嘗果一切都棄

爲二婦故喪其兩目喻 二十一

昔有一人聘取二婦若近其一爲一所瞋不能裁斷便在二婦中間正身仰卧值天大雨屋舍淋漏水土俱下墮其眼中以先有要不敢起避遂令二目俱失其明世間凡夫亦復如是親近邪友習行非法造作結業墮三惡道長處生死喪智慧眼如彼愚夫爲其二婦故二眼俱失

奄米波口喻 二十二

昔有一人至婦家舍見其擣米便往其所偷

米噉之婦來見夫欲共其語滿口中米都不應和羞其婦故不肯棄之是以不語婦怪不語以手摸看謂其口腫語其父言我夫始來卒得口腫都不能語其父即便喚醫治之時醫言曰此病最重以刀決之可得差耳即便以刀決破其口米從中出其事彰露世間之人亦復如是作諸惡行犯於淨戒覆藏其過不肯發露墮於地獄畜生餓鬼如彼愚人以小羞故不肯吐米以刀決口乃顯其過詐言馬死喻 二十一

昔有一人騎一黑馬入陣擊賊以其怖故不能戰鬥便以血汗塗其面目詐現死相卧死人中其所乘馬爲他所奪軍衆既去便欲還家即截他人白馬尾來既到舍已有人問言汝所乘馬今爲所在何以不乘答言我馬已

死遂持尾來傍人語言汝馬本黑尾何以白默然無對爲人所笑世間之人亦復如是自言善好修行慈心不食酒肉然殺害眾生加諸楚毒妄自稱善無惡不造如彼愚人詐言馬死

出家凡夫貪利養喻 二十四

昔有國王設於教法諸有婆羅門等在我國內制抑洗淨不洗淨者驅令策使種種苦役有婆羅門空捉澡罐詐言洗淨人爲著水即便瀉棄便作是言我不洗淨王自洗之爲正意故用避王役妄言洗淨實不洗之出家凡夫亦復如是剃頭染衣內實毀禁詐現持戒望人利養復避王役外似沙門內實虛欺如捉空瓶但有外相駝甕俱失喻

昔有一人先甕中盛穀駱駝入頭甕中食穀後不得出既不得出以爲憂惱有一老人來語之言汝莫愁也我教汝出汝用我語必得速出汝當斬頭自得出之即用其語以刀斬頭既復殺駱而復破甕如此癡人世人所笑

辨二

十四

凡夫愚人亦復如是希心菩提志求三乘宜持禁戒護防諸惡然爲五欲毀破淨戒既犯禁已捨離三乘縱心極意無惡不造乘及淨戒二俱捐捨如彼愚人駱甕俱失

田夫思願王女喻 二十六

昔有田夫遊行城邑見國王女顏貌端正世所希有晝夜想念情不能已思與交通無由可遂顏色瘀黃即成重病諸所親見便問其人何故如是答親里言我昨見王女顏貌端正思與交遊不能得故是以病耳我若不得

必死無疑諸親語言我當爲汝作好方便使汝得之勿得愁也後日見之便語之言我等爲汝便爲是得唯王女不欲田夫聞之欣然而笑謂呼必得世間愚人亦復如是不別時節春秋冬夏便於冬時擲種土中望得果實徒喪其功空無所獲茅莖枝葉一切都失世間愚人修習少福謂爲具足便謂善根已可證得如彼田夫希望王女

捋驢乳喻

二十七

昔邊國人不識於驢聞他說言驢乳甚美都

辨二

十五

無識者爾時諸人得一駱驢欲捋其乳諍其捋之其中有捋頭者有捋耳者有捋尾者有捋脚者復有捋器者各欲先得於前飲之中捋驢根謂呼是乳即便捋之望得其乳衆人疲厭都無所得徒自勞苦空無所獲爲一切

世人之所嗤笑外道凡夫亦復如是聞說於道不應求處妄生想念起種種邪見裸形自餓投巖赴火以是邪見墮於惡道如彼愚人妄求於乳

與兒期早行喻 二十八

昔有一人夜語兒言明當共汝至彼聚落有所取索兒聞語已至明清旦竟不問父獨往詣彼既至彼已身體疲極空無所獲又不得食飢渴欲死尋復迴還求見其父父子來深責之言汝大愚癡無有智慧何不待我空自往來徒受其苦爲一切世人之所嗤笑凡夫之人亦復如是設得出家即剃鬚髮服三法衣不求明師諮受道法失諸禪定道品功德沙門妙果一切都失如彼愚人虛作往返徒自疲勞形似沙門實無所得

爲王負机喻 二十九

昔有一王欲入無憂園中歡娛受樂勅一臣言汝捉一机持至彼園我用坐息時彼使人羞不肯捉而白王言我不能捉我願擔之時王便以三十六机置其背上驅使擔之至於園中如是愚人爲世所笑凡夫之人亦復如是若見女人一髮在地自言持戒不肯捉之後爲煩惱所惑三十六物髮毛爪齒屎尿不淨不以爲醜三十六物一時都捉不生慚羞至死不捨如彼愚人擔負於机

倒灌喻 三十

群二

十六

昔有一人患下部病醫言當須倒灌乃可瘥耳便集灌具欲以灌之醫未至頃便取服之腹脹欲死不能自勝醫既來至怪其所以即便問之何故如是即答醫言向時灌藥我取

服之是故欲死醫聞是語深責之言汝大愚人
不解方便即更以餘藥服之方得吐下爾
乃得瘥如此愚人爲世所笑凡夫之人亦復
如是欲修學禪觀種種方法應觀不淨反觀
數息應數息者反觀六界顛倒上下無有根
本徒喪身命爲其所困不諮良師顛倒禪法
如彼愚人飲服不淨

爲羆所齧喻 三十一

昔有父子與伴共行其子入林爲羆所齧爪
壞身體困急出林還至伴邊父見其子身體
傷壞怪問之言汝今何故被此瘡害子報父
言有一種物身毛耽毳來毀害我父執弓箭
往到林間見一仙人毛髮深長便欲射之傍
人語言何故射之此人無害當治有過世間
愚人亦復如是爲彼雖著法服無道行者之

釋二

十七

所罵辱而濫害良善有德之人喻如彼父羆
傷其子而枉加神仙

以種田喻 三十二

昔有野人來至田里見好麥苗生長鬱茂問
麥主言云何能令是麥茂好其主答言平治
其地兼加糞水故得如是彼人即便依法用
之即以水糞調和其田下種於地畏其自脚
蹈地令堅其麥不生我當坐一牀上使人輦
之於上散種爾乃好耳即使四人人擎一脚
至田散種地堅逾甚爲人嗤笑恐以二足更
增八足凡夫之人亦復如是既修戒田善芽
將生應當師諮受行教誡令法芽生而反違
犯多作諸惡便使戒芽不生喻如彼人畏其
二足倒加其八

獼猴喻

三十三

昔有一獼猴爲大人所打不能奈何反怨小兒凡夫愚人亦復如是先所瞋人代謝不停滅在過去及於相續後生之法謂是前者妄生瞋忿毒恚彌深如彼癡猴爲大人所打反瞋小兒

月蝕打狗喻

三十四

昔阿修羅王見日月明淨以手障之無智常人狗無罪咎橫加於惡凡夫亦爾貪瞋愚癡橫苦其身卧棘刺上五熱炙身如彼月蝕枉橫打狗

女婦患眼痛喻

三十五

昔有一女人極患眼痛有知識女人問言汝眼痛耶答言眼痛彼女復言有眼必痛我雖眼未痛並欲挑眼恐其後痛傍人語言眼若在者或痛不痛眼若無者終身長痛凡愚之

十一

十八

人亦復如是聞富貴者衰患之本畏不布施恐後得報財物殷溢重受苦惱有人語言汝若施者或苦或樂若不施者貧窮大苦如彼女人不忍近痛便欲去眼乃爲長痛

父取兒耳璫喻

三十六

昔有父子二人緣事共行路賊卒起欲來剝之其兒耳中有真金璫其父見賊卒發畏失耳璫即便以手挽之耳不時決爲耳璫故便斬兒頭須臾之間賊便棄去還以兒頭著於肩上下不可平復如是愚人爲世間所笑凡夫之人亦復如是爲名利故造作戲論言無二世有二世無中陰有中陰無心數法有心數法無種種妄想不得法實他人以如法論破其所說便言我論中都無是說如是愚人爲小名利便故妄語喪沙門道果身壞命終墮

三惡道如彼愚人爲少利故斬其兒頭

劫盜分財喻 三十七

昔有群賊共行劫盜多取財物即共分之等以爲分唯有鹿野欽婆羅色不純好以爲下分與最劣者下劣者得之恚恨謂呼大失至

群二

十九

城賣之諸貴長者多與其價一人所得倍於衆伴方乃歡喜勇悅無量猶如世人不知布施有報無報而行少施得生天上受無量樂方更悔恨悔不廣施如欽婆羅後得大價乃生歡喜施亦如是少作多得爾乃自慶恨不益爲

獼猴把豆喻 三十八

昔有一獼猴持一把豆誤落一豆在地便捨手中豆欲覓其一未得一豆先所捨者雞鴨食盡凡夫出家亦復如是初毀一戒而不能

悔已不悔故放逸滋蔓一切都捨如彼獼猴

失其一豆一切都棄

得金鼠狼喻 三十九

昔有一人在路而行道中得一金鼠狼心生喜踊持置懷中涉道而進至水欲渡脫衣置地尋時金鼠變爲毒蛇此人深思寧爲毒蛇螫殺要當懷去心至冥感還化爲金傍邊愚人見其毒蛇變成真實謂爲恒爾復取毒蛇內著懷裏即爲毒蛇之所蜇螫喪身殞命世間愚人亦復如是見善獲利內無真心但爲利養來附於法命終之後墮在惡處如捉毒蛇被螫而死

地得金錢喻 四十

昔有貧人在路而行道中偶得一囊金錢心大喜踊即便數之數未能周金主忽至盡還

奪錢其人當時悔不疾去懊恨之情甚爲極苦遇佛法者亦復如是雖得值遇三寶福田不勤方便修行善業忽爾命終墮三惡道如彼愚人還爲其主奪錢而去如偈所說

今日營此業 明日造彼事 樂著不觀苦

不覺死賊至 忽忽營眾務 凡人無不爾

如彼數金錢 其事亦如是

貧人欲與富者等財物喻 四十一

昔有一貧人有少財物見大富者意欲共等不能等故雖有少財欲棄水中傍人語言此物雖少可得延君性命數日何故捨棄擲著水中世間愚人亦復如是雖復出家少得利養心有希望常懷不足不能得與高德者等獲其利養見他宿舊有德之人素有多聞多衆供養意欲等之不能等故心懷憂苦便欲

罷道如彼愚人欲等富者自棄已財

小兒得歡喜丸喻 四十二

昔有一乳母抱兒涉路行道疲極睡眠不覺時有一人持歡喜丸授與小兒小兒得已貪其美味不顧身物此人即時解其鉗鎖瓔珞衣物都盡持去比丘亦爾樂在眾務憤鬧之處貪少利養爲煩惱賊奪其功德戒寶瓔珞如彼小兒貪少味故一切所有賊盡持去

老母捉羅喻 四十三

昔有一老母在樹下卧羅欲來搏爾時老母繞樹走避羅尋後逐一手抱樹欲捉老母老母得急即時合樹捺羅兩手羅不能動便有異人來至其所老母語言汝共我捉殺分其肉時彼人者信老母語即時共捉既捉之已老母即便捨羅而走其人於後爲羅所困如

是愚人爲世所笑凡夫之人亦復如是作諸異論既不善好文辭繁重多有諸病竟不成訖便捨終亡後人捉之欲爲解釋不達其意反爲其困如彼愚人代他捉罪反自被害

摩尼水竇喻 四十四

昔有一人與他婦通交通未竟夫從外來即便覺之住於門外伺其出時便欲殺害婦語人言我夫已覺更無出處唯有摩尼可以得出胡以水竇名爲摩尼欲令其人從水竇出其人錯解謂摩尼珠所在求覓而不知處即作是言不見摩尼珠我終不去須臾之間爲其所殺凡夫之人亦復如是有人語言生死之中無常苦空無我離斷常二邊處於中道於此中過可得解脫凡夫錯解便求世界有邊無邊及以衆生有我無我竟不能觀中道

之理忽然命終爲於無常之所殺害墮三惡

道如彼愚人推求摩尼爲他所害

二鵠喻 四十五

昔有雄雌二鵠共同一巢秋果熟時取果滿巢於其後時果乾減少唯半巢在雄瞋雌言取果勤苦汝獨食之唯有半在雌鵠答言我不獨食果自減少雄鵠不信瞋恚而言非汝獨食何由減少即便以嘴啄雌鵠殺未經幾日天降大雨果得濕潤還復如故雄鵠見已方生悔恨彼實不食我妄殺他即悲鳴命喚雌鵠汝何處去凡夫之人亦復如是顛倒在懷妄取欲樂不觀無常犯於重禁悔之於後將何所及後雖悲歎如彼愚鵠

詐稱眼盲喻 四十六

昔有工匠師爲王作務不堪其苦詐言眼盲

使得脫苦有餘作師聞之便欲自壞其目用
避苦役有人語言汝何以自毀徒受其苦如
是愚人爲世人所笑凡夫之人亦復如是爲
少名譽及以利養便故妄語毀壞淨戒身死
命終墮三惡道如彼愚人爲少利故自壞其
目

爲惡賊所劫失氎喻 四十七

昔有二人爲伴共行曠野一人披一領氎中
路爲賊所剥一人逃避走入草中其失氎者
先於氎頭裹一金錢便語賊言此衣適可直
一枚金錢我今求以一枚金錢而用贖之賊
言金錢今在何處即便氎頭解取示之而語
賊言此是真金若不信我語今此草中有好
金師可往問之賊既見已復取其衣如是愚
人氎與金錢一切都失自失其利復使彼失

解二

三十三

凡夫之人亦復如是修行道品作諸功德爲
煩惱賊之所劫掠失其善法喪諸功德不但
自失其利復使餘人失其道業身壞命終墮
三惡道如彼愚人彼此俱失

小兒得大龜喻 四十八

昔有一小兒陸地遊戲得一大龜意欲殺之
不知方便而問人言云何得殺有人語言汝
但擲置水中即時可殺爾時小兒信其語故
即擲水中龜得水已即便走去凡夫之人亦
復如是欲守護六根修諸功德不解方便而
問人言作何因緣而得解脫邪見外道天魔
波旬及惡知識而語之言汝但極意六塵恣
情五欲如我語者必得解脫如是愚人不諦
思惟使用其語身壞命終墮三惡道如彼小
兒擲龜水中

觀義應不應 如似苦毒藥 和合爲石蜜

藥爲破壞病 此論亦如是 正法中戲笑

譬如彼狂藥
佛正法寂定
明照於世間

如服吐下藥以酥潤體中我今以此義

顯發於寂定 如阿伽陀藥 樹葉而裹之

取藥塗毒竟
樹葉還棄之
戲笑如藥裏

實義在其中 智者取正義 戲笑便應棄

尊者僧伽斯那造作癡華鬘竟

百喻經卷下

音釋

捋 郎括切 手
 搦取也
蝕 音食
 虧也
榜 榜蒲庚切
 超之切 捶也
答 擊也

瓮 戶江切 長頸也
甃 房六切 甃甃
甃 房六切 甃甃
甃 房六切 甃甃

也洄流摸莫音腫切之隴瘵血壅塞也駁往扶雨切

瘥楚懈切
病除也
毵蘇舍切
長毛貌
隳音蒿
啄也

群二

